

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Directie
Werknemersregelingen
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Datum
7 april 2016

Onze referentie
2016-0000097006

rapportage ministerstaf

Datum Ministerstaf 11 april 2016

Toelichting per onderwerp

**Directie
Werknemersregelingen**

**Datum
7 april 2016**

**Onze referentie
2016-0000097006**

Overleg UWV toename aanvraag export WW-uitkering

Op 5 april is gesproken met verschillende collega's van het UWV, van de beleidsafdeling SBK, het UWV kantoor in Hengelo (WW Internationaal) en het UWV Werkbedrijf in Hengelo, over de export van WW-uitkeringen.

Aanleiding voor het overleg was het bericht dat het aantal aanvragen om drie maanden met een WW-uitkering in het buitenland te verblijven aanzienlijk toeneemt. De mogelijkheid om drie maanden een WW-uitkering in een ander land dan het uitbetalende land te ontvangen is neergelegd in artikel 64 van de Coördinatie verordening 883/2004. Het doel van het recht is om belanghebbende de mogelijkheid te geven drie maanden in een ander EU land naar werk te zoeken. Vooral het aantal Poolse werknemers dat gebruik maakt van deze regeling, neemt enorm toe. Het totale aantal aanvragen voor export WW komt voor 2014 op 2.720 aanvragen waarvan 1.880 gaan om export naar Polen. Het totale aantal aanvragen voor 2015 is nog niet bekend, wel is bekend dat er reeds 4.180 aanvragen voor export naar Polen zijn gedaan.

De medewerkers van het UWV kantoor (WW Internationaal) en het UWV Werkbedrijf hebben tijdens het overleg hun ervaringen met deze aanvragen gedeeld. De onderstaande beschrijving is op deze ervaringen gebaseerd. Op dit moment is niet vast te stellen of het onderstaande voor het gros van de aanvragen opgaat.

Bij deze aanvragen wordt op zich voldaan aan de eisen voor export WW, maar is een patroon zichtbaar van export WW met terugkeer naar Nederland na afloop van de drie maanden export. Vanwege het samentellen van tijdvakken arbeidsverleden in andere EU landen is er vaak een verlengd recht op WW. Achteraf blijkt dat de focus eigenlijk helemaal niet gericht is geweest op werkherverdeling in Polen. Export WW is pas mogelijk na eerst vier weken beschikbaar te zijn geweest voor de arbeidsmarkt in Nederland. De uitvoering in Hengelo weet te melden dat daar in de praktijk geen sprake van is omdat er gelijk gebruik gemaakt wordt van de vakantieregeling in de WW en aansluitend van de exportregeling. Bovendien zijn deze klanten de Nederlandse taal niet machtig en kunnen zij zichzelf niet digitaal reden. Er zijn

b7a

✓ administratiekantoren die hier handig op ingespeeld hebben en tegen betaling alles voor de klant regelen. De contacten met UWV verlopen dan ook standaard via een tussenpersoon. Soms worden er 50 aanvragen om export WW tegelijk ingediend vanuit één adres waarbij wordt vermeld dat de klanten de volgende dag willen vertrekken. Het vermoeden bestaat ook dat de klanten al in Polen zitten voordat de formulieren zijn toegestuurd.

Het UWV kantoor in Hengelo en het werkbedrijf willen nu graag een pilot inrichten gericht op voorlichting van WW-gerechtigden over de aanvraag voor export WW. Zij willen dat de aanvragers fysiek op kantoor langskomen. Ook willen zij een redelijke termijn hanteren voor het verstrekken van de verklaring voor export WW en willen zij dat de aanvraag niet langer telefonisch kan worden ingediend. Het UWV zal met een voorstel komen wat het doel van de pilot is, hoe zij deze pilot willen inrichten, over welke periode zij deze willen laten lopen en wat mogelijke opbrengsten en kosten zijn. Op voorhand is wel duidelijk dat deze werkwijze geen effect zal hebben op de grote geldstroom. Ook wanneer deze personen niet in Polen verblijven hebben zij immers recht op een Nederlandse WW-uitkering. Eerste analyse lijkt er ook op te wijzen dat betere inrichting van het proces mogelijk gemaakt zou kunnen worden op basis van de nationale wet en beleidsregels van het UWV.

De Coördinatieverordening lijkt hier niet in de weg te staan.

Wanneer de WW-gerechtigde drie maanden in Polen verblijft, moet hij zich binnen zeven dagen na het verlaten van Nederland inschrijven bij de Poolse uitkeringsinstantie ZUS en zich onderwerpen aan de voorwaarden die daar voor WW-gerechtigden gelden. Het Poolse orgaan dient dit te handhaven en het UWV te informeren wanneer niet voldaan wordt aan controleverplichtingen en voorwaarden voor het behoud van een uitkering. Het UWV zal op korte termijn een verbindingsorgaanoverleg voeren met ZUS hoe dit proces verloopt.

De gesignaleerde problematiek is tevens van belang bij discussies over de aanpassing van de exportperiode in de Coördinatieverordening. De Europese Commissie komt naar verwachting in deze zomer in het te verschijnen Labour Mobility Package met een voorstel voor verlenging van deze periode. Nederland is hier geen voorstander van. De bovenstaande problematiek wijst uit dat de exportperiode doorgaans niet leidt tot werkherverdeling in het exportland.

Directie
Werknemersregelingen

Datum
7 april 2016

Onze referentie
2016-0000097006

dit moet
omni-daleijk
stoppen -
Graag 75 m
niet met
mogelijkheid

bubs kd

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

exemplaar minister retour
met ~~zonder~~ opmerking
wel/niet ondertekend
overgedragen a/d.....

d.d.: 27-5-16 Rn

Minister

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Contactpersoon

T 070 [REDACTED]
[REDACTED]@minszw.nl

Datum
24 mei 2015

Onze referentie
2016-0000124056

nota

Export WW

Akkoord SG/DG

Is en niet gewoon sprake
van fraude?

gaat ook respectie
beïnvloed

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

Naar aanleiding van het bericht over de stijging van aanvragen om drie maanden met behoud van WW in een andere EU lidstaat naar werk te zoeken (export WW), heeft u gevraagd naar de mogelijkheden om de werkwijze aan te passen. SZW en UWV hebben de mogelijkheden voor aanscherping van de regeling export WW onderzocht. Onderstaand informeren we u over de mogelijkheden die genomen kunnen worden.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

Gaat u akkoord met de voorgestelde maatregelen voor aanscherping van de uitvoering van de regeling? Uitvoering kan naar inschatting van UWV na de zomer gaan plaatsvinden, omdat UWV een interne uitvoeringstoets zal uitvoeren om alle aspecten van de aanscherping in beeld te krijgen en deze toets zal naar verwachting eind juni afgerond zal zijn.

4 Kerpunten

- Er is al een aantal jaren een trend zichtbaar waarbij het met behoud van werkloosheidsuitkering werk zoeken in een andere lidstaat aanzienlijk toeneemt. In 2011 ging het in totaal om ruim 600 gevallen, in 2015 kwam dit aantal al op meer dan 5.000 gevallen. Uit tabel 1 (zie bijlage 1) blijkt dat deze toename voornamelijk een gevolg is van het naar werk zoeken in Polen. In de bijlage bij deze nota zijn de verklaringen voor deze toename opgenomen.
- Het komt voor dat de aanvraag wordt ingediend aansluitend op een periode van vakantie zoals is toegestaan in de WW. De gerechtigde is dan dus niet meer in Nederland en in veel gevallen al in Polen.
- Tussenpersonen dienen de aanvragen in. Er is dan geen direct contact met de betrokken werkloze werknemer. Het beeld dringt zich op dat de werkloze werknemer al bij het indienen van de aanvraag niet meer in Nederland verblijft.

- Ook worden de aanvragen voor export WW kort voor vertrek ingediend. Dit zet grote druk op de beoordeling en tijdige afhandeling van de aanvraag. Het gevolg hiervan is dat de gerechtigde feitelijk zonder toestemming vertrekt.
- Het is de vraag in hoeverre de inspanningen van de werkloze werk nemers die gebruik maken van deze regeling daadwerkelijk gericht zijn op werk hervatting op de Poolse arbeidsmarkt. Een registratie hiervan ontbreekt maar de indruk bestaat dat er relatief veel van deze werkloze werk nemers na drie maanden terugkeren op de Nederlandse arbeidsmarkt of na terugkeer naar Nederland een beroep doen op het resterende deel van het recht op werkloosheid suitkering.
- SZW en UWV delen de opvatting dat hier sprake is van onbedoeld gebruik van de export WW. Het merendeel van de betrokkenen lijkt na de drie maanden zonder werk te hebben gevonden terug te keren. De regeling wordt in deze gevallen gebruikt om met behoud van uitkering tijdelijk in het woonland/herkomstland te kunnen verblijven ('vakantie met behoud van WW').
- Wanneer ingezet wordt op het aanscherpen van de toepassing van deze regeling, betekent dit niet direct dat dit effect heeft op de grote geldstroom. Zelfs al zou UWV in meer gevallen dan nu de toepassing van deze exportregeling kunnen beperken, dan nog blijft dat de werkloze werknemer op grond van de Werkloosheidswet recht heeft op een uitkering, uiteraard zolang hij in Nederland verblijft en aan de voorwaarden voor het recht op uitkering blijft voldoen.
- Wel leidt de aanscherping van de regeling tot betere controle op of betrokkenen voldoet aan de voorwaarden van de regeling en of betrokkenen de regeling gebruikt waarvoor die bedoeld is. Een aantal voorstellen hiertoe vindt u verder op in deze nota. De voorgestelde aanscherping van uitvoering van de regeling zal van toepassing zijn op alle aanvragen voor export WW, niet enkel op de aanvragen van Poolse werkloze werk nemers.

Directie
Werknemersregelingen
 Afdeling Werkgevers en SZ
 buiten Europees Nederland

Datum
 24 mei 2016

Onze referentie
 2016-0000124056

Mogelijkheden voor aanscherping van de regeling

Het juridisch kader treft u in de bijlage 2 aan. Onderstaand volgen een zevental mogelijkheden om de uitvoering van de regeling export WW aan te scherpen. UWV voert een uitvoeringstoets uit om de juridische en uitvoeringstechnische haalbaarheid van deze mogelijkheden te onderzoeken.

1. Een voorwaarde voor export WW is dat betrokkenen eerst vier weken beschikbaar moet zijn voor arbeid in Nederland. Het komt voor dat tijdens deze vier weken een concreet werk aanbod aan betrokkenen wordt gedaan, waar niet op in wordt gegaan. Bij weigering van een werk aanbod dient conform het maatregelenbesluit een maatregel te worden opgelegd. Dit kan oplopen tot weigering van de uitkering.
2. Bij aanvraag van de WW direct gebruik maken van de vakantieregeling en daaropvolgend drie maanden de WW exporteren is in strijd met de voorwaarde eerst vier weken voor vertrek beschikbaar te moeten zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Wanneer betrokkenen gebruik maakt van de vakantieregeling, moet hij eerst weer vier weken in Nederland verblijven voordat hij toestemming krijgt voor export WW.
3. UWV heeft recht op een 'redelijke termijn' om op de aanvraag te beslissen conform Afdeling 4.1.3. van de Algemene wet bestuursrecht

(Awb). Deze redelijke termijn kan zonder meer worden toegepast wanneer ervan wordt uitgegaan dat de verklaring (PD U2) een document met rechtsgevolg waarop de Awb van toepassing is. Nader onderzoek is nodig ten aanzien van de aard van de verklaring en een passende duur van de redelijke termijn. Betrokkene vertrekt idealiter pas wanneer UWV het formulier voor export WW (PD U2 document) heeft afgegeven. UWV nodigt betrokkene uit het formulier in persoon op te komen halen. Betrokkene kan dan ook worden gewezen op de rechten en plichten tijdens de exportperiode.

4. SZW zal bij onderhandelingen over wijziging van het hoofdstuk WW van de EU coördinatieverordening 883/2004 inzetten op het zo veel mogelijk beperken van de exportperiode en pleiten voor een balans tussen ontvangen premies en betaling van de WW uitkering. 8
5. Op 19 mei jl. heeft UWV gesproken met het Poolse ministerie van Familie, Arbeid en Sociaal beleid over het beleid ten aanzien van Poolse werkloze werknemers die met een Nederlandse WW uitkering in Polen verblijven. Het Poolse beleid op arbeidsinschakeling van WW gerechtigden is strikter dan in Nederland. In het kader van Redesign Werkbedrijf vinden er in principe in de eerste drie maanden van WW-dienstverlening geen persoonlijke gesprekken plaats. Hierdoor kan een exportaanvraag telefonisch worden aangevraagd (door administratiekantoor) bij UWV en wordt de aanvraag zonder klantcontact met de aanvrager zelf, afgehandeld. Poolse werkloze werknemers worden maandelijks opgeroepen door de decentraal georganiseerde arbeidsdienst. Dit beleid wordt onverminderd toegepast op EU-burgers met een WW uitkering betaald door een andere lidstaat. Het Poolse departement staat positief tegenover het opstellen van aanvullende afspraken met Nederland over controle op de arbeidsinschakeling van Poolse werkloze werknemers met een Nederlandse WW uitkering tijdens de exportperiode. 8
6. Het is wenselijk om de rol van tussenpersonen bij Poolse werkloze werknemers nader te onderzoeken. De rol van tussenpersonen wordt door de taalbarrière en de ondersteuning die deze groep nodig heeft om hun weg te vinden als positief ervaren. Wel is de vraag hoe uitgebreid deze rol moet zijn wanneer dit leidt tot geen enkel direct contact met de klant. De tussenpersoon dient betrokkene te ondersteunen, niet het gehele contact met UWV over te nemen. 8
7. Tevens is het bijzonder van belang dat er veel aandacht wordt besteed aan communicatie over de veranderingen in de uitvoering van de regeling en de rechten en plichten van betrokkenen. 8

Uitwerking en implementatie

- SZW en UWV beschouwen de mogelijkheden 1, 2, 3, 5 en 7 als goede opties om de uitvoering van de regeling export WW om op korte termijn aan te scherpen.
- Optie 4 zal een lange termijnbenadering vragen. Optie 6 vraagt om nadere analyse. Bij deze analyse worden inzichten over de rol van tussenpersonen bij andere procedures en regelingen van UWV betrokken.
- UWV is het proces van een interne uitvoeringstoets gestart om alle aspecten van de aanscherping in beeld te krijgen. Deze toets zal naar verwachting eind juni afgerond zijn. UWV schat in dat de gewijzigde werkwijze na de zomer uitgevoerd kan worden.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Datum
24 mei 2016
Onze referentie
2016-0000124056

- De EU coördinatieverordening 883/2004 vormt geen belemmering bij het aanscherpen van de uitvoeringstechnische aspecten van de regeling export WW.
- Wel wijst een eerste analyse uit dat aanscherping van de werkwijze in ieder geval vraagt om aanpassing van de wetsuitleg en uitvoeringsvoorschriften van UWV.
- Tevens achten SZW en UWV het wenselijk dat UWV de situatie na export WW voor alle aanvragen gaat registreren. UWV zal bijhouden of er sprake is van werkherverdeling in Polen tijdens de drie maanden, dan wel in Nederland na terugkeer, en of de uitkering is beëindigd tijdens/na export, etc.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Datum
24 mei 2016
Onze referentie
2016-0000124056

Bijlage 1

Tabel 1: Aanvragen om met behoud van werkloosheidssuitkering werk zoeken in een andere lidstaat

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Jaar	Werk zoeken in alle EU Lidstaten		Werk zoeken in Polen		
	Aantal	Bedrag (x € 1000)	Aantal	Bedrag (x € 1.000)	
2011	637	€ 1.906	9	€ 28	
2012	707	€ 2.354	225	€ 536	
2013	1.134	€ 3.441	570	€ 1.219	
2014	2.720	€ 6.821	1.880	€ 4.037	
2015 ¹	5.063	NNB ²	4.180	NNB ²	

Verklaringen voor toename aanvragen export WW

Het aantal werkloze werknemers dat met behoud van WW uitkering in Polen naar werk gaat zoeken is in de periode 2011-2015 steeds verder toegenomen. Hier zijn verschillende verklaringen voor:

- Veel Poolse werknemers die in Nederland komen werken, brengen niet tevens hun woonplaats over naar Nederland, maar blijven formeel in Polen wonen. Zij gaan na afloop van de werkzaamheden dan ook graag terug naar hun familie in Polen. Dit wordt versterkt door het gegeven dat werkgevers ook vaak de huisvesting in Nederland regelen. Na afloop van het contract heeft de betrokken Poolse werknemer dan ook vaak geen huisvesting meer in Nederland.
- Grote toename van het aantal Polen dat in Nederland in loondienst werkt.
- Poolse werknemers werken relatief vaak op een contract voor bepaalde tijd in de uitzendbranche, transport en landbouw (seizoearbeid). Na afloop van het contract ontstaat dus werkloosheid waarbij een beroep gedaan wordt op de werkloosheidswet en dus ook op de regeling om met behoud van uitkering werk te zoeken in een andere lidstaat.

¹ De RvB UWV stelt in juni 2016 de exportcijfers 2015 vast. De informatie over het aantal geëxporteerde uitkeringen (naar Polen) in het jaar 2015 is afkomstig van SMZ BZ Hengelo en is dus nog informeel. Het bedrag van de betaalde werkloosheidssuitkeringen in 2015 is nog niet bekend, maar een voorzichtige schatting is dat het bedrag aan werkloosheidssuitkering tijdens het werk zoeken in Polen in dat jaar ongeveer € 9 miljoen bedraagt.

- De bekendheid van de exportregeling is in de loop der jaren fors toegenomen, niet in de laatste plaats vanwege de tussenkomst van (gemachtigde) tussenpersonen die bekend zijn met de (inter)nationale wet- en regelgeving. Zij regelen met een machtiging van de klant tegen betaling alles met UWV.

Knelpunten in de uitvoering van de huidige regeling

- In het kader van Redesign Werkbedrijf vinden er in principe in de eerste drie maanden van WW-dienstverlening geen persoonlijke gesprekken plaats. Hierdoor kan een exportaanvraag telefonisch worden aangevraagd (door administratiekantoor) bij UWV en wordt de aanvraag zonder klantcontact met de aanvrager zelf, afgehandeld.
- De regeling zelf is vrij eenvoudig van opzet en bevat, behoudens de eis dat de werkloze werknemer eerst 4 weken beschikbaar moet zijn voor arbeid in de bevoegde lidstaat, weinig andere voorwaarden die het bevoegde orgaan vooraf kan toetsen.
- De communicatie met Poolse werknemers verloopt moeizaam vanwege taalproblemen. Zij schakelen vaak een tussenpersoon in, die een direct contact tussen klant en UWV in de weg staat. Het opgegeven verblijfadres is ook vaak het adres van de tussenpersoon. Uit uitgevoerd handhavingsonderzoek komt naar voren dat er klanten zijn die niet in Nederland verblijven, maar zijn teruggekeerd naar Polen. Als dat gebeurt zonder voorafgaande opgave van vakantie of aanvraag om met behoud van uitkering naar werk te zoeken in Polen, is de uitsluitingsgrond van verblijf buiten Nederland van toepassing (artikel 19, lid 1 onder e WW). Het effect van deze striktere handhaving van UWV op het verblijf in Nederland tijdens reguliere werkloosheidsuitkering kan zijn, dat er in meer gevallen dan voorheen een beroep gedaan wordt op de regeling om met behoud van werkloosheidsuitkering werk te zoeken in Polen.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Datum
24 mei 2016
Onze referentie
2016-0000124056

Bijlage 2. Juridisch kader

EU Verordening 883/2004

- De mogelijkheid om drie maanden met behoud van een WW-uitkering in een ander land dan het uitbetalende land naar werk te zoeken is neergelegd in artikel 64 van de (EU) coördinatieverordening 883/2004. Het doel van het recht is om de mogelijkheden op het vinden van werk op de Europese arbeidsmarkt te vergroten.
- De lidstaat die de WW-uitkering betaald, heeft tevens de mogelijkheid deze periode tot zes maanden te verlengen. Nederland maakt geen gebruik van deze mogelijkheid.
- Om gebruik te maken van het recht op export van de WW-uitkering dient belanghebbende aan de volgende voorwaarden te voldoen:
  - a) vóór vertrek ten minste vier weken als werkzoekende ingeschreven bij UWV en beschikbaar zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt;
  - b) zich binnen zeven dagen na de datum waarop hij/zij niet meer ter beschikking stond van UWV als werkzoekende in te schrijven bij de diensten voor arbeidsvoorziening van de lidstaat waar hij/zij heen is gegaan; en
  - c) zich te onderwerpen aan de daar georganiseerde controle en zich aan de voorwaarden krachtens de wetgeving van die lidstaat te houden.
- De uitkering wordt verstrekt door en voor rekening van de lidstaat waar de WW is aangevraagd volgens de wetgeving van die lidstaat. Op verzoek van het betalende orgaan verstrekt het orgaan van het land waar belanghebbende naartoe is gegaan elke maand relevante informatie over het verdere verloop van diens situatie, en of hij/zij zich houdt aan de georganiseerde controleprocedures.
- De werkzoekende die vóór het verstrijken van de periode van drie maanden terugkeert naar de lidstaat die de uitkering verstrekt, behoudt het recht op uitkering voor zover hij daar nog verder recht op heeft. Keert hij na de periode van drie maanden terug, dan verliest hij elk recht op uitkering (behoudens gunstigere bepalingen in de nationale wetgeving).
- Nadat de periode van drie maanden werk zoeken in een andere lidstaat verstreken is, kan er tijdens dezelfde periode van werkloosheid niet nogmaals een beroep gedaan worden op de toepassing van deze regeling. Dat kan pas weer na een periode van werken en er opnieuw werkloosheid is ontstaan.

WW

- Mensen met een WW uitkering hebben per vol jaar recht op maximaal 20 dagen vakantie. Tijdens deze vakantie zijn zij niet verplicht te solliciteren en evenmin verplicht aangeboden werk te aanvaarden.
- Het recht op 20 vakantiedagen per vol jaar bestaat reeds direct na ingang van de WW uitkering. Er is dus geen sprake van een opbouw. Wel wordt het aantal vakantiedagen na rato verminderd, al naar gelang de uitkering later in een jaar in gaat. Niet gebruikte vakantiedagen kunnen niet meegenomen worden naar een volgend jaar.
- Op grond van het Uitkeringsreglement moet een vakantie voor aanvang hiervan worden gemeld. Betrokkene hoeft niet te wachten op toestemming.

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Datum
24 mei 2016
Onze referentie
2016-0000124056

Wanneer betrokkenen na de toegestane vakantieperiode verblijft in het buitenland, wordt het WW recht beëindigd op grond van de uitsluitingsgrond verblijf in het buitenland (artikel 19 WW).

Directie
Werknemersregelingen
Afdeling Werkgevers en SZ
buiten Europees Nederland

Datum
24 mei 2016

Onze referentie
2016-0000124056

Export uitkeringen 2014

Colofon

Uitgave

Uitvoering Werknemersverzekeringen

Eindredactie

Financieel Economische Zaken, afdeling Planning, Control en Analyse

Aan deze uitgave werkten mee

Financieel Economische Zaken, afdeling Planning, Control en Analyse

Financieel Economische Zaken, afdeling Business Intelligence

ICT, afdeling Datawarehouse

Strategie, Beleid en Kenniscentrum

SMZ, afdeling Bijzondere Zaken

Postadres

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Bezoekadres

Hoofdkantoor UWV Gebouw D

La Guardiaweg 116

1043 DL Amsterdam

© UWV Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnemen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ontwikkelingen export uitkeringen	5
3	Ontwikkelingen per wet – cijfers	8
4	Tabellen	11

1. Inleiding

In deze publicatie wordt voor verslagjaar 2014 een kwantitatief overzicht gegeven van de export van uitkeringen door UWV. Deze publicatie bevat informatie over de export van:

- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- Ziektewet (ZW)
- Wet Arbeid en Zorg (WAZO)
- Werkloosheidswet (WW)
- Toeslagenwet (TW)

De geëxporteerde uitkeringen worden bekeken naar aantallen, bedragen en uitkeringsjaren.

Uitkeringen kunnen in principe alleen naar een land worden geëxporteerd, indien met dat land een verdrag is afgesloten waarin handhavingbepalingen (controlemogelijkheden) zijn opgenomen.

2. Ontwikkelingen export uitkeringen

Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU)

De *Wet BEU* is op 1 januari 2000 in werking getreden. Deze wet heeft het territorialiteitsbeginsel in de Nederlandse sociale verzekeringswetten geïntroduceerd (voor UWV gaat het nu om de volgende wetten: *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA*). De uitkeringen op grond van deze wetten kunnen slechts geëxporteerd worden naar landen waarmee een verdrag gesloten is waarin handhavingsbepalingen zijn opgenomen. Hierbij moet gedacht worden aan bepalingen waarbij controle en verificatie plaatsvindt van de identiteit-, de leefform- en de inkomsten- van de gerechtigden. De rechtstreeks in alle lidstaten werkende Verordeningen (EU) 883/2004 en 987/2009 voldoen hieraan, reden waarom de uitkeringen *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA* geëxporteerd kunnen worden naar de 27 andere lidstaten van de EU of naar Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland (hierna te noemen EU/EER).

Export van deze uitkeringen is daarnaast mogelijk naar landen waarmee Nederland een bilateraal coördinatieverdrag over sociale zekerheid of een handhavingsovereenkomst heeft gesloten. In totaal gaat het om 71 landen waarnaar deze uitkeringen geëxporteerd kunnen worden.¹

Exportverbod in de WW, Wajong en Toeslagenwet

De *WW, Wajong en Toeslagenwet (TW)* vallen op zich niet onder de werkingssfeer van de *Wet BEU*. De *WW* ging altijd al uit van het territorialiteitsbeginsel vanwege de eis van het beschikbaar zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. De *WW* bevat dan ook een uitsluitingsgrond voor het recht op uitkering als de werkloze werknemer buiten Nederland verblijft of woont.² Op grond van Verordening (EU) 883/2004 is het wel mogelijk om met behoud van uitkering *WW* gedurende maximaal 3 maanden werk te zoeken in een andere lidstaat van de EU/EER.

De *Wajong* is een sociale voorziening waarbij het niet in Nederland wonen als een uitsluitingsgrond geldt voor het recht op arbeids- en inkomensondersteuning. De *Wajong* valt weliswaar binnen de materiële werkingssfeer van Verordening (EU) 883/2004, maar is opgenomen als een bijzondere non contributieve prestatie. Kenmerkend voor deze prestaties is dat de exportbepaling van Verordening (EU) 883/2004 hierop niet van toepassing is. De *Wajong* valt verder niet binnen de materiële werkingssfeer van verdragen, waardoor het in de *Wajong* opgenomen exportverbod niet opzij gezet kan worden door een verdrag over sociale zekerheid.

De *Wajong* bevat sinds 1 september 2002 wel een hardheidsclausule waardoor de export van deze uitkering in bijzondere gevallen van onbillijkheid toch (naar alle landen) mogelijk is.

De *TW* geldt eveneens als een sociale voorziening. Gelijktijdig met de invoering van de *Wet BEU* in het jaar 2000 is in de *TW* het wonen buiten Nederland als een uitsluitingsgrond voor het recht op toeslag opgenomen. De toeslag *TW* van de op dat moment buiten de EU/EER wonende gerechtigden is in 3 jaar tijd afgebouwd (met 1/3 per jaar). De Centrale Raad van Beroep heeft echter in 2003 vastgesteld dat de toeslag *TW* als aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsuitkering binnen de materiële werkingssfeer van de bilaterale verdragen met Marokko en de Verenigde Staten valt. De exportbepaling van deze verdragen is dus ook van toepassing op de *TW* en zet het in de *TW* geregelde exportverbod opzij. In veel andere bilaterale verdragen staat een gelijkluidende bepaling. Daardoor is export van de toeslag *TW* weer mogelijk naar de volgende landen: Brazilië, Canada, Chili, Cyprus, Israël, Kaapverdië, Kroatië, Malta, Marokko, Nieuw Zeeland, Polen, Verenigde Staten, Zuid Korea, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Montenegro, Servië en Tunesië. Sinds 12 september 2003 moet de toeslag naar deze landen dus weer geëxporteerd worden.

---

¹ Bij een beperkt aantal verdragen is de export van uitkeringen *ZW* en *WAZ* niet geregeld.

² Deze uitsluitingsgrond geldt niet bij toepassing van de vakantieregeling in de *WW* en bij het meewerken aan activiteiten die bevorderlijk zijn voor de inschakeling in het arbeidsproces in één van de 27 andere lidstaten van de EU of in Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland.

De *TW* bevat al 15 jaar een exportverbod, maar het is nog steeds niet geheel duidelijk in welke gevallen de export van de toeslag *TW* naar Turkije nu wel en niet mogelijk is. Er lopen nog steeds beroepszaken over en er zijn al vele principiële beroepszaken tot aan het (EU) Hof van Justitie toegevoerd. De stand van de jurisprudentie is als volgt. De persoon met de Turkse nationaliteit die in Nederland een verblijfsvergunning heeft voor bepaalde tijd kan de toeslag *TW* exporteren naar Turkije. De persoon die naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit heeft kan dat niet. Het is op dit moment nog niet duidelijk of de persoon met uitsluitend de Turkse nationaliteit die in Nederland een verblijfsvergunning heeft voor onbepaalde tijd of die een (EU) verblijfsvergunning heeft voor langdurig ingezeten nu wel of niet de toeslag *TW* kan exporteren naar Turkije. Export is op dit moment niet mogelijk, maar hier lopen nog verschillende beroepszaken over.

Sinds 5 mei 2005 is er geen nieuwe export meer mogelijk van de toeslag *TW* naar de lidstaten van de EU/EER. De *TW* is op deze datum net als de *Wajong* opgenomen op een Bijlage bij de (EU) Verordening 883/2004 en geldt vanaf dat moment als een niet exporteerbare bijzondere non contributieve prestatie. De op dat moment lopende *TW* gevallen zijn in 3 jaar tijd volledig afgebouwd (met 1/3 per jaar). Een bijzonder en volledig eerbiedigend overgangsrecht geldt voor de gerechtigden die al vanaf 1992 recht hebben op een toeslag *TW*.

Het woonlandbeginsel

Het woonlandbeginsel houdt in (voor zover relevant voor de taken van UWV) dat de hoogte van de *WGA-vervolguitkering* (hierna: *VVU*) en de eventueel daarmee samenlopende toeslag *TW* wordt aangepast aan het kostenniveau van het betreffende woonland. *Het woonlandbeginsel* is van toepassing op gerechtigden op een *VVU* die (gaan) wonen in een verdragsland buiten de EU/EER. De aanpassing vindt plaats aan de hand van de jaarlijks door SZW gepubliceerde lijst met woonlandfactoren, waarmee de verhouding wordt weergegeven tussen het kostenniveau van het woonland en Nederland. De woonlandfactor bedraagt maximaal 100%, maar is voor veel landen (een stuk) lager. De uitkering wordt dus verlaagd door deze te vermenigvuldigen met de voor het woonland vastgestelde woonlandfactor.

Het woonlandbeginsel is sinds 1 juli 2012 van toepassing op gerechtigden die op of na deze datum recht krijgen op een *VVU*. Voor de op deze datum al lopende *VVU* gevallen gold een overgangsrecht van een half jaar. *Het woonlandbeginsel* is op deze groep vanaf 1 januari 2013 van toepassing.

Er zijn verschillende beroepszaken gevoerd over de toepassing van het *woonlandbeginsel*. De Centrale Raad van Beroep heeft in een aantal gevallen de toepassing van het *woonlandbeginsel* in strijd geacht met de exportbepaling van verschillende sociale zekerheidsverdragen. De verdragen met Australië, Chili, Israël, Macedonië, Nieuw Zeeland, Suriname en Zuid Korea bieden geen enkele ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel*. Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend heeft eind 2014 een herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten). Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

De verdragen met Bosnië-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië³, Marokko, Montenegro, Québec, Servië en Turkije bieden geen ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en een beroep kunnen doen op het overgangsrecht (en dus al vóór 1 juli 2012 recht hadden op een *VVU*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend tegen de toepassing van het *woonlandbeginsel* heeft de eind 2014 uitgevoerde herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten).

Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

---

³ Kroatië is sinds 1 juli 2013 lidstaat van de EU, reden waarom de toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden woonachtig in Kroatië al op 1 juli 2013 beëindigd is.

In maart 2015 is ook de tweede herstelactie uitgevoerd. De verdragen met Bosnië-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië, Marokko, Montenegro, Québec, Servië en Turkije blijken toch geen ruimte te bieden voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en op of na 1 juli 2012 recht hebben verkregen op een *VVU* (en mogelijk een toeslag *TW*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend geldt dat de herstelactie met volledige terugwerkende kracht tot 1 juli 2012 is uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten)). Voor de gerechtigden die niet in bezwaar of beroep zijn gegaan, is de ambtshalve herstelactie met terugwerkende kracht tot 1 maart 2014 uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend).

De toepassing van het *woonlandbeginsel* is nog steeds niet volledig uitgekristalliseerd. Er lopen nog beroepszaken van in andere verdragslanden wonende gerechtigden waarbij nog niet duidelijk is of er wel of geen strijd bestaat met de exportbepaling. Deze verdragen bevatten exportbepalingen die tekstueel anders zijn geformuleerd dan de verdragen waarover de CRvB uitspraak heeft gedaan. In totaal gaat het nog om 23 verdragslanden waarbij het *woonlandbeginsel* nog wel volledig wordt toegepast. Daarnaast is SZW gestart met onderhandelingen met de betreffende verdragspartners om de verdragen zodanig aan te passen dat het *woonlandbeginsel* wel weer kan worden toegepast.

3. Ontwikkelingen per wet - cijfers

Kerncijfers

Dit hoofdstuk bevat de cijfermatige ontwikkeling per wet. In tabel 3.1 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2014 weergegeven samen met het uitgekeerde bedrag. Er zijn ruim 32.000 uitkeringen geëxporteerd. Het grootste deel van de export (45 procent) betreffen uitkeringen WAO. Bij het uitgekeerde bedrag is de WAO ook veruit de grootste wet (aandeel: 64 procent). In vergelijking met 2013 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2014 met bijna 2 procent gestegen. Het totale uitgekeerde bedrag ligt in 2014 ruim 6 procent hoger dan in 2013.

Tabel 3.1 Export uitkeringen per wet, 2014

	Aantal	Aandeel aantal uitkeringen in totale aantal uitkeringen (in procenten)	Bedrag (x € 1.000)	Aandeel exportuitkeringen in totale uitkeringsbedrag (in procenten)
WAO	14.585	4,3	207.481	3,9
WAZ	730	4,3	6.783	3,6
Wajong	366	0,1	4.841	0,2
WGA	4.675	3,2	39.583	1,8
IVA	3.181	5,2	31.353	2,7
WW	2.720	0,6	6.821	0,1
ZW ¹⁾	3.208	1,6	15.032	1,0
WAZO ¹⁾	1.553	1,2	10.509	1,0
TW	1.147	0,6	3.534	0,8
Totaal	32.145	1,8	326.037	1,5

¹⁾ De ZW en WAZO aandelen van het aantal uitkeringen zijn berekend op basis van de instroom in 2014 in plaats van het aantal uitkeringen in een jaar.

Per wet is het aandeel van de export als percentage weergegeven van het totale aantal verstrekte uitkeringen. Van alle uitkeringen samen wordt bijna 2 procent geëxporteerd. Relatief de meeste export treffen we aan bij de langdurige uitkeringen IVA (5,2 procent), WAO en WAZ (beide 4,3 procent). Vergelijken met 2013 is het aandeel exportuitkeringen ongewijzigd (1,8 procent). Ook voor het uitgekeerde bedrag aan export geldt dat het aandeel in 2014 gelijk is aan dat van 2013 (1,5 procent).

Export WAO

De meeste WAO-uitkeringen gaan naar EU-landen (63 procent). Daarmee samenhangend gaat ook het grootste deel van het uitgekeerde bedrag (61 procent) naar de landen van de Europese Unie.

De belangrijkste exportlanden bij de WAO zijn België, Turkije en Duitsland. Op enige afstand worden deze landen gevuld door Spanje en Marokko. Opvallend is dat het aantal exportuitkeringen naar Turkije in 2014 sterk is gestegen. Een van de mogelijke verklaringen is dat de versoering van de Remigratiwet per 1 juli 2014 ertoe heeft geleid dat in de eerste helft van 2014 meer mensen naar Turkije zijn geëmigreerd. Een andere verklaring kan zijn de gunstige economische situatie in Turkije, die de terugkeer stimuleert. Turkije is, als we naar het geëxporteerde bedrag kijken, het in omvang tweede land, na België. Duitsland is nu het op twee na grootste land. Het gemiddelde uitgekeerde bedrag per persoon is voor Duitsland laag. Dit komt doordat men in Duitsland voor hun arbeidsongeschiktheidsverzekering een opbouwstelsel kent. Daarbij is de hoogte van de uitkering afhankelijk van het aantal jaren waarover premies zijn betaald. Bij samenloop met WAO wordt naar rato van het aantal in Nederland verzekerde jaren WAO-uitkering betaald (prorata-uitkering). Hierdoor zijn de naar Duitsland betaalde uitkeringen relatief laag.

Export WIA

Binnen de WIA zijn er twee verschillende uitkeringen, de IVA en de WGA. IVA staat voor Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten en is bedoeld voor degenen die volledig arbeidsongeschikt zijn en een zeer geringe kans op herstel hebben. Iedereen die gedeeltelijk arbeidsgeschikt is of waarbij nog een redelijke kans op herstel is, kan in aanmerking komen voor een uitkering op grond van de Regeling werkherstelling gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA).

In 2014 zijn bijna 7.900 uitkeringen WIA geëxporteerd. Het betrof ruim 4.700 WGA-uitkeringen en ruim 3.200 IVA-uitkeringen. De meeste uitkeringen gaan naar EU-landen. Voor de WIA-uitkeringen als geheel bedraagt het EU-aandeel 83 procent. Voor het uitgekeerde WIA-bedrag geldt ook dat het grootste deel naar de EU-landen gaat: 76 procent.

Duitsland heeft in 2014 nog steeds het grootste aandeel van de IVA-uitkeringen (52%) en WGA-uitkeringen (44%). Beide aandelen zijn wel gedaald in vergelijking met 2013. Bij Polen en Turkije zien we in 2014 een relatieve sterke toename van het aantal IVA- en WGA-uitkeringen ten opzichte van 2013. Het aandeel in de totale uitkeringen is voor zowel Polen als Turkije in 2014 gestegen, maar blijft laag: tussen 5 en 9 procent.

Ook in 2014 geldt dat de gemiddelde WGA- en IVA-uitkering voor Duitsland veel lager ligt dan bij andere landen. Hiervoor geldt dezelfde verklaring als voor de WAO-uitkering. Dat wil zeggen, er vindt betaling plaats naar rato van het aantal jaren waarover premie in Nederland is betaald.

Export ZW en WAZO

In 2014 werden circa 3.200 ZW-uitkeringen geëxporteerd naar het buitenland. In vergelijking met 2013 zijn de exportuitkeringen sterk gedaald, mede omdat het totale aantal ZW-uitkeringen is gedaald, vooral bij de uitzendkrachten. 94 procent van de uitkeringen gaat naar Duitsland. Polen en België.

Het aantal geëxporteerde WAZO-uitkeringen ligt in 2014 op 1.553. In 2013 lag het aantal uitkeringen hoger (1.811). De meeste uitkeringen gaan ook in 2014 naar België, met een aandeel van 45 procent, gevolgd door Duitsland (30 procent) en Polen (20 procent).

Export WW

Het aantal geëxporteerde WW-uitkeringen komt in 2014 uit op 2.720. Dit is meer dan een verdubbeling in vergelijking met 2013. Het geëxporteerde bedrag is verdubbeld: van €3,4 naar €6,8 miljoen. Bijna 70 procent van de uitkeringen in 2014 gaat naar Polen. Het uitgekeerde bedrag dat naar Polen gaat, bedraagt 59 procent van het totale uitgekeerde bedrag aan exportuitkeringen. De export van WW is alleen mogelijk naar EU lidstaten, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland.

De mogelijke verklaringen voor de sterke stijging van exportuitkeringen WW onder Polen zijn:

- meer bekendheid van de regeling dat de werkloosheidssuitkering voor een periode van drie maanden geëxporteerd kan worden naar Polen. Er is immers veel aandacht besteed aan een goede voorlichting aan werknemers van met name de MOE lidstaten die gebruik kunnen maken van het vrij verkeer van werknemers en in Nederland willen gaan werken;
- administratiekantoren vragen veelal de export namens hun cliënt aan. Voor Poolse werknemers loopt de aanvraag om de uitkering te exporteren bijna altijd via deze kantoren die goed op de hoogte zijn van deze exportregeling;
- Poolse werknemers werken vaak op opeenvolgende tijdelijke contracten. Om een vast dienstverband te vermijden, moet er periodiek een periode van 3 maanden zonder contract tussen zitten. In deze periode vindt de aanvraag om werkloosheidssuitkering plaats en kan deze uitkering na 4 weken ook vrij eenvoudig geëxporteerd worden;
- Het aantal werkloosheidssuitkeringen van Poolse werknemers is toegenomen van 2.427 in oktober 2012 naar 4.464 (toename van 84%) twee jaar later. Hierdoor kan ook het aantal geëxporteerde uitkeringen zijn gestegen. Het aantal dienstverbanden onder Polen is in twee jaar van 165.000 naar 188.000 (toename van 14%).⁴

⁴ Bron: beschouwing en conclusies in artikel *Dienstverband en WW-uitkeringen onder Europese werknemers*. Strockmeijer, A., UKV 2015-1.

Export TW

Het aantal geëxporteerde toeslagen TW ligt in 2014 op 1.147 (2013: 1.029) en het uitkeringsbedrag bedraagt € 3,5 miljoen (2013: € 3,4 miljoen).

In 2014 zijn 292 toeslagen TW (in 2013: 259) geëxporteerd naar lidstaten van de EU/EER. Het uitgekeerde bedrag is € 384.719 (in 2012: € 330.000). De toeslag TW is op zich sinds mei 2005 niet meer exportabel naar andere lidstaten van de EU/EER. Er kunnen dus in principe geen nieuwe gevallen meer bijkomen. Er zijn echter nog steeds gerechtigden die een beroep kunnen doen op het in hoofdstuk 2 genoemde overgangsrecht van 1992. Verder kan het nog steeds gaan om in 2014 uitgevoerde herstelacties waarbij toeslag TW is betaald over oudere jaren.

Ook kan het uitkeringen betreffen aan mensen die van het betreffende lidstaat van de EU/EER zijn verhuisd naar een land waarheen de TW wèl mag worden meegenomen; deze gevallen worden onder het 'meest recente buitenland' geregistreerd (zie ook de toelichting op de cijferkolommen in hoofdstuk 4).

Ultimo 2014 zijn er geen lopende geëxporteerde toeslagen TW naar de lidstaten van de EU/EER.

Export WAZ en Wajong

Bij de wetten WAZ en Wajong is het aantal geëxporteerde uitkeringen relatief klein. In 2014 gingen 730 WAZ-uitkeringen naar het buitenland. Ten opzichte van 2013 is het aantal WAZ-uitkeringen gedaald.

Het aantal geëxporteerde Wajong-uitkeringen ligt in 2014 op 366. De belangrijkste exportlanden voor de Wajong zijn Turkije, Duitsland, Spanje en België. Dit betreffen voornamelijk 'oude' AAW gevallen (van voor de invoering van de Wajong per 1 januari 1998), of in een klein aantal gevallen Wajongers waarbij onder de hardheidsclausule export van de Wajong plaatsvindt.

4. Tabellen

In dit hoofdstuk zijn de overzichtstabellen opgenomen voor wat betreft export uitkeringen 2014. Het betreft achtereenvolgens: de volgende onderwerpen:

- WAO (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering)
- WAZ (Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen)
- Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
- IVA (Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten)
- WGA (Regeling werkhervervulling gedeeltelijk arbeidsgeschikten)
- ZW (Ziektekostenwet)
- WAZO (Wet arbeid en zorg)
- WW (Werkloosheidswet)
- TW (Toeslagenwet)

Toelichting bij de cijfers

Export

Export uitkeringen betreffen uitkeringen aan klanten die in het buitenland wonen.

Voor de vaststelling of een klant in het buitenland woont kan UWV niet de GBA ([gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens](#)) als basis gebruiken. Veel van deze klanten staan in de GBA namelijk met de code 'VOW' ofwel 'vertrokken onbekend waarheen'.

De gebruikte methodiek verschilt per wet:

- ZW
  - in het uitkeringsssysteem wordt uitsluitend "postcode buitenland" geregistreerd. In de Polis administratie wordt voor deze gevallen het in GBA geregistreerde land bijgezocht.
- WW
  - Uit de registratie die door het "buitenland-kantoor" Hengelo wordt beheerd valt direct het woonland uit te lezen.
- AG
  - De registratie in het uitkeringsssysteem door de "buitenland-kantoren" (Breda, Heerlen, Amsterdam) is leidend; als hierin woonland is opgenomen, dan wordt dit gegeven gebruikt.
  - Is via registratie in het uitkeringsssysteem geen woonland te bepalen dan wordt uit de Polis administratie het in GBA geregistreerde woonland bijgezocht

Kasbasis

De hele rapportage is op kasbasis, dat wil zeggen betalingen en ontvangsten in het jaar zijn bepalend voor het opnemen in de tabellen. Het merendeel bestaat natuurlijk uit betalingen van uitkeringen aan klanten.

De betalingen en ontvangsten hebben doorgaans betrekking op hetzelfde jaar, maar kunnen ook betrekking hebben op rechten over een afgelopen jaar of jaren, bijvoorbeeld een nabetaling of ontvangst in het jaar 2014, over voorafgaande jaren wordt verantwoord in het jaar 2014.

Toelichting op de 4 cijferkolommen:

1. Aantal in jaar

Het aantal verschillende klanten waarnaar in het jaar een betaling is uitgegaan, dan wel waarvan UWV geld heeft ontvangen (terugvordering).
De meting vindt plaats aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers.
Om dubbeltellingen te voorkomen wordt elk BSN-nummer slechts één keer geteld. Zo wordt bij de verhuizing van een klant - van bijvoorbeeld België naar Duitsland - het BSN-nummer alleen geteld bij het ontvangende land - in dit voorbeeld Duitsland - . Voor het verzendende land - België - telt het BSN-nummer niet mee. Het kan dus voorkomen dat bij een land voor 'aantal in jaar' het getal '0' staat vermeld, terwijl er wel bedragen en uitkeringsjaren kunnen staan ongelijk aan 0.

2. Uitgekeerd bedrag

Het bedrag in hele euro's dat per saldo door UWV aan klanten in het land van toepassing in het hele jaar is betaald. Een eventueel minteken betekent dat per saldo meer is teruggevorderd, dan betaald aan klanten van dat land.

3. Uitkeringsjaren

Het aantal uitkeringsjaren wordt bepaald door het totaal aan uitkeringsdagen te delen door het maximum aantal dagen dat een klant een uitkering kan ontvangen in een jaar (261 of 260, al naar gelang de uitkeringswet).

Het aantal uitkeringsjaren wordt afgerond op hele jaren. Zo wordt dus bijvoorbeeld 0,4 uitkeringsjaar afgerond op 0 en 0,6 uitkeringsjaar afgerond op 1.

4. Aantal uitkeringen ultimo jaar

Het aantal verschillende klanten aan het einde van het betreffende jaar. Dit wordt gemeten aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers die aan het einde van het jaar (nog) een lopend recht hebben.

Bij ZW wordt het aantal uitkeringen ultimo jaar niet weergegeven. Dit is bij ZW - grotendeels kortlopende uitkeringen - geen relevant gegeven. Zo zou je bijvoorbeeld midden in een griegolf aan het einde van het jaar een heel hoog aantal krijgen, net na een griegolf een heel laag aantal.

Bij TW wordt deze kolom ook niet weergegeven. Een deel van de TW betreft de moederwet ZW. Opname van deze kolom zou dus een vertekend beeld opleveren.

Peilmaanden

Bij iedere klant is voor elke maand bepaald in welk land zij wonen. De uitgekeerde bedragen en de uitkeringsdagen zijn alleen voor de maanden dat de klant woont in een land toegerekend aan dat land.

Disclaimer

Bij de rapportage zijn vele bronnen gehanteerd, die aan elkaar zijn gekoppeld. Grote inspanning en zorgvuldigheid is toegepast. Bij uitkomsten in de rapportage die aanleiding gaven tot twijfel heeft dossieronderzoek plaatsgevonden, met als resultaat dat de rapportage vrijwel geheel blijkt te kloppen. De rapportage bevat dus het best mogelijke resultaat. Niettemin kan de rapportage op onderdelen afwijken van de werkelijkheid. Zo worden bijvoorbeeld mensen die in werkelijkheid in het buitenland wonen, maar waarvan alle bij UWV bekende adressen in Nederland zijn, in deze rapportage niet meegenomen als export uitkeringen.

Export uitkeringen WAO, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings- jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
EU	9.158	127.549.266	8.495	8.139
België	3.249	46.229.167	3.054	2.921
Bulgarije	19	297.578	17	18
Cyprus	9	172.809	8	8
Denemarken	40	365.667	35	37
Duitsland	2.562	29.691.687	2.356	2.241
Estland	2	36.426	2	2
Finland	21	188.119	20	20
Frankrijk	613	10.619.434	576	557
Griekenland	93	1.454.063	85	83
Hongarije	128	1.924.264	113	114
Ierland	45	688.161	42	41
Italië	153	2.235.113	146	136
Kroatië	109	1.491.930	97	93
Litouwen	6	117.705	5	5
Luxemburg	29	293.849	23	24
Malta	7	117.066	6	6
Oostenrijk	108	1.320.793	96	91
Polen	78	1.244.981	74	68
Portugal	288	4.154.576	267	255
Roemenië	24	336.141	21	22
Slovenië	5	78.403	5	5
Slowakije	10	171.770	9	8
Spanje	1.090	17.741.057	1.003	955
Tsjechië	32	578.597	32	31
Verenigd Koninkrijk	275	3.893.142	249	248
Zweden	163	2.106.769	153	150
EER (en Zwitserland)	181	1.726.546	174	158
IJsland	1	3.559	3	1
Liechtenstein	1	13.496	1	1
Noorwegen	103	859.170	99	88
Zwitserland	76	850.322	70	68
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	409	5.930.482	381	375
Aruba	106	1.519.883	97	92
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	43	665.011	44	42
Curaçao	218	3.344.267	216	215
Sint Maarten	8	116.977	8	8
onbekend	34	284.344	17	18

Export uitkeringen WAO, 2014 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings- jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
verdragslanden	4.733	70.749.021	4.303	4.368
Argentinië	8	102.902	8	7
Australië	104	1.250.258	99	93
Belize	1	26.420	1	1
Bosnië en Herzegovina	131	1.748.511	119	122
Canada	82	972.106	75	72
Chili	39	656.337	36	35
Ecuador	1	7.518	1	1
Egypte	48	750.012	44	46
Filippijnen	75	1.409.551	70	70
Hongkong	3	53.897	3	3
India	3	48.314	3	3
Indonesië	102	1.734.996	92	87
Israël	20	421.303	20	20
Japan	4	71.635	4	4
Jordanië	3	31.006	3	3
Kaapverdië	30	393.695	28	28
Macedonië	24	291.611	21	19
Marokko	830	12.589.893	784	771
Montenegro	5	65.697	4	3
Nieuw-Zeeland	50	672.234	47	47
Panama	5	135.759	5	5
Servië	135	1.737.018	123	111
Suriname	474	7.467.010	435	441
Thailand	168	3.087.102	153	148
Tunesië	69	1.016.643	60	55
Turkije	2.153	31.549.170	1.913	2.022
Uruguay	2	47.809	2	2
Verenigde Staten van Amerika	126	1.725.147	113	115
Zuid-Afrika	37	681.638	36	33
Kosovo	1	3.831	0	1

Export uitkeringen WAO, 2014 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
niet-verdragslanden	104	1.625.475	99	92
Algerije	1	5.030	1	1
Barbados	1	13.015	1	1
Bolivia	2	19.049	2	2
Brazilië	44	701.267	42	41
Colombia	2	35.519	2	2
Costa Rica	7	130.934	7	7
Ethiopië	1	15.057	1	1
Frans Guyana	9	128.203	8	7
Gambia	9	149.826	8	8
Ghana	2	34.151	2	2
Guatemala	1	27.613	1	1
Guyana	1	18.943	1	1
Maleisië	1	7.195	1	1
Mali	1	17.946	1	1
Mexico	3	46.823	3	3
Myanmar	1	16.447	1	1
Oekraïne	1	32.140	1	1
Pakistan	7	70.438	6	6
Puerto Rico	1	12.089	1	0
Seychellen	1	14.616	1	0
Sri Lanka	2	45.528	2	2
Tanzanië	1	5.587	1	1
Uganda	1	8.948	1	1
Venezuela	1	12.773	1	0
Verenigde Arabische Emiraten	0	1.208	0	0
onbekend	3	55.130	4	1
Eindtotaal	14.585	207.580.791	13.452	13.132

De export van 104 gevallen naar niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WAO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

De export van 44 gevallen naar Brazilië betreft uitkeringen van vóór juli 2012; vanaf juli 2012 is het niet meer mogelijk is WAO mee te nemen naar Brazilië, vandaar dat Brazilië bij de niet-verdragslanden wordt gepresenteerd.

Export uitkeringen WAZ, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
EU	567	5.350.865	522	489
België	178	1.856.037	165	152
Bulgarije	1	14.479	1	1
Cyprus	1	14.479	1	1
Denemarken	13	75.183	13	13
Duitsland	145	1.226.663	130	126
Finland	3	5.711	2	3
Frankrijk	61	709.048	58	54
Griekenland	6	39.038	5	4
Hongarije	5	54.817	4	4
Ierland	3	31.201	2	3
Italië	13	112.470	13	13
Kroatië	2	24.543	3	2
Luxemburg	2	28.959	2	2
Malta	1	14.479	1	1
Oostenrijk	16	69.036	13	10
Polen	4	33.493	4	4
Portugal	20	117.233	17	15
Slowakije	1	5.404	1	1
Spanje	72	738.479	68	61
Tsjechië	4	28.331	4	4
Verenigd Koninkrijk	6	62.464	5	6
Zweden	10	89.316	10	9
EER (en Zwitserland)	21	129.565	20	16
Noorwegen	8	24.008	6	4
Zwitserland	13	105.557	14	12
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	20	199.175	19	18
Aruba	4	41.862	3	4
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	3	30.566	3	3
Curaçao	11	107.334	11	10
Sint Maarten	1	14.479	1	1
onbekend	1	4.933	0	0

Export uitkeringen WAZ, 2014 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings- jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
verdragslanden	119	1.078.014	114	106
Australië	26	64.970	27	20
Canada	12	94.408	12	11
Egypte	6	70.578	6	6
Filippijnen	1	2.262	0	0
Indonesië	4	26.952	3	3
Israël	4	44.855	4	4
Marokko	9	128.895	9	9
Nieuw-Zeeland	2	17.645	2	2
Suriname	9	113.369	9	9
Thailand	18	182.433	17	16
Tunesië	1	14.479	1	1
Turkije	17	224.064	16	17
Uruguay	1	14.479	1	1
Verenigde Staten van Amerika	8	73.253	7	6
Zuid-Afrika	1	5.372	1	1
niet-verdragslanden	3	25.390	3	3
China	1	1.114	1	1
Servië	1	14.479	1	1
Singapore	1	9.797	1	1
Eindtotaal	730	6.783.008	678	632

De export van de 3 gevallen naar niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WAZ-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen Wajong, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkeringsjaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
EU	197	2.528.836	190	187
België	40	493.316	39	39
Bulgarije	1	14.479	1	1
Denemarken	1	12.596	1	0
Duitsland	47	537.303	44	43
Finland	1	14.479	1	1
Frankrijk	26	332.710	24	24
Griekenland	2	23.352	2	1
Hongarije	3	43.438	3	3
Ierland	1	14.479	1	1
Italië	9	115.835	9	9
Kroatië	1	14.479	1	1
Luxemburg	1	19.304	1	1
Oostenrijk	2	28.959	2	2
Portugal	5	72.168	5	5
Spanje	37	534.398	36	36
Verenigd Koninkrijk	12	173.016	12	12
Zweden	8	84.524	8	8
EER (en Zwitserland)	4	34.387	4	4
Noorwegen	2	14.479	2	2
Zwitserland	2	19.907	2	2
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	20	263.819	20	20
Aruba	7	84.943	7	7
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	2	22.322	2	2
Curaçao	10	135.438	10	10
Sint Maarten	1	14.479	1	1
onbekend	0	6.637	0	0
overig	145	2.013.598	141	142
Australië	9	102.224	8	9
Bosnië en Herzegovina	2	28.959	2	2
Canada	2	14.542	2	2
China	2	28.959	2	2
Dominicaanse Republiek	1	14.479	1	1
Egypte	1	13.358	1	1
Filippijnen	1	14.479	1	1
Indonesië	6	72.397	6	6
Irak	1	19.304	1	1
Israël	6	84.263	6	6
Marokko	12	185.330	12	12
Nieuw-Zeeland	4	57.918	4	4
Pakistan	1	14.479	1	1
Paraguay	1	14.479	1	1
Servië	4	61.572	4	4
Suriname	18	260.418	18	18
Thailand	6	72.306	6	6
Turkije	59	849.065	58	58
Verenigde Arabische Emiraten	1	6.729	1	1
Verenigde Staten van Amerika	7	83.858	6	5
Zuid-Afrika	1	14.479	1	1
Eindtotaal	366	4.840.640	356	353

Bij de Wajong kan de export alleen naar nationaal recht plaatsvinden: via de hardheidsclausule of het overgangsrecht AAW. Dit verklaart de export Wajong naar zowel Europa als de overige landen.

Export uitkeringen IVA, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
EU	2.765	24.922.745	2.318	2.308
België	499	9.062.591	446	464
Bulgarije	6	100.757	4	5
Denemarken	17	203.038	21	16
Duitsland	1.664	9.009.709	1.284	1.309
Finland	12	84.089	14	11
Frankrijk	35	605.338	31	32
Griekenland	9	119.427	8	7
Hongarije	39	546.921	40	36
Ierland	4	104.918	3	4
Italië	20	196.640	16	16
Kroatië	16	166.461	15	14
Litouwen	3	35.961	3	3
Luxemburg	9	148.492	9	8
Malta	1	38.666	1	1
Oostenrijk	61	340.317	53	50
Polen	157	1.480.623	163	143
Portugal	51	371.341	51	46
Roemenië	1	1.485	1	1
Slowakije	6	78.742	6	5
Spanje	100	1.320.251	98	87
Tsjechië	17	161.393	16	16
Verenigd Koninkrijk	20	420.495	18	19
Zweden	18	325.090	18	15
EER (en Zwitserland)	56	587.796	56	49
IJsland	1	46.947	1	1
Noorwegen	31	275.076	33	28
Zwitserland	24	265.772	22	20
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	32	561.469	31	29
Aruba	3	75.451	2	1
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	5	84.368	5	5
Curaçao	23	398.371	23	23
onbekend	1	3.279	0	0

Export uitkeringen IVA, 2014 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings- jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
verdragslanden	324	5.213.736	264	296
Australië	37	228.070	35	28
Bosnië en Herzegovina	16	263.754	12	14
Canada	6	33.885	6	6
Ecuador	1	36.658	1	1
Egypte	5	60.857	4	5
Filippijnen	6	101.071	5	5
Jordanië	1	26.890	1	1
Kaapverdië	1	44.719	0	1
Macedonië	1	20.237	1	1
Marokko	27	447.477	23	25
Nieuw-Zeeland	1	11.822	1	1
Servië	7	107.594	5	5
Suriname	31	508.767	24	29
Thailand	19	356.257	16	17
Tunesië	6	85.512	6	6
Turkije	145	2.513.140	113	138
Uruguay	1	15.336	1	1
Verenigde Staten van Amerika	12	315.257	11	11
Zuid-Afrika	1	36.432	1	1
niet-verdragslanden	4	67.030	3	2
Brazilië	1	11.792	1	1
Costa Rica	1	25.225	1	1
onbekend	2	30.014	1	0
Eindtotaal	3.181	31.352.776	2.673	2.684

Export uitkeringen WGA, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings- jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
EU	3.749	28.661.689	3.406	2.992
België	832	8.497.080	842	695
Bulgarije	5	74.588	6	5
Cyprus	2	55.588	3	2
Denemarken	13	171.188	15	13
Duitsland	2.040	11.026.406	1.678	1.507
Estland	1	32.329	1	1
Finland	7	35.320	7	6
Frankrijk	78	1.011.395	90	74
Griekenland	19	267.855	19	19
Hongarije	40	485.577	34	33
Ierland	11	189.627	13	11
Italië	17	218.119	14	14
Kroatië	12	231.378	11	9
Letland	3	29.423	3	3
Litouwen	2	10.848	1	2
Luxemburg	8	15.736	8	7
Malta	2	5.868	2	2
Oostenrijk	50	339.837	50	44
Polen	250	2.045.106	256	227
Portugal	54	506.768	55	50
Roemenië	8	96.352	7	8
Slovenië	2	3.297	1	2
Slowakije	10	115.308	10	8
Spanje	162	1.936.843	161	147
Tsjechië	19	112.313	19	16
Verenigd Koninkrijk	72	798.261	65	59
Zweden	30	349.279	34	28
EER (en Zwitserland)	48	454.681	48	33
Noorwegen	28	290.182	30	20
Zwitserland	20	164.499	18	13
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	84	811.790	85	77
Aruba	10	72.406	7	8
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	14	108.319	15	13
Curaçao	51	516.849	58	49
Sint Maarten	5	79.338	3	4
onbekend	4	34.878	3	3

Export uitkeringen WGA, 2014 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal Uitkeringen ultimo jaar
verdragslanden	788	9.587.310	745	752
Argentinië	3	28.629	3	3
Australië	14	106.998	16	14
Bosnië en Herzegovina	51	759.673	50	47
Canada	10	137.283	10	10
Chili	5	66.027	4	5
Egypte	5	43.359	4	5
Filippijnen	6	115.431	5	6
India	1	23.935	2	1
Indonesië	11	197.801	12	10
Israël	5	65.811	5	5
Japan	3	24.294	4	3
Jordanië	1	6.330	2	1
Kaapverdië	8	114.932	9	7
Macedonië	5	72.170	4	5
Marokko	73	882.362	76	67
Montenegro	1	3.836	1	1
Nieuw-Zeeland	2	7.498	2	2
Servië	23	265.344	21	21
Suriname	79	974.544	77	72
Thailand	21	297.623	19	19
Tunesië	11	165.673	13	11
Turkije	419	4.868.463	379	408
Verenigde Staten van Amerika	27	313.429	25	25
Zuid-Afrika	4	45.866	2	4
niet-verdragslanden	6	67.702	7	3
Brazilië	1	14.005	1	0
Dominicaanse Republiek	1	5.161	0	1
Gambia	1	10.564	1	1
Zimbabwe	1	17.592	0	0
onbekend	2	20.380	4	1
Eindtotaal	4.675	39.583.172	4.291	3.857

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WGA-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen ZW, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren
EU	3.188	14.919.729	899
België	697	4.659.157	229
Duitsland	1.116	5.485.733	325
Estland	1	4.136	0
Frankrijk	3	12.896	1
Griekenland	9	34.267	3
Hongarije	60	140.688	10
Italië	3	10.258	1
Letland	4	18.826	1
Litouwen	6	21.818	1
Oostenrijk	2	17.020	1
Polen	1.214	4.159.308	307
Portugal	17	41.877	3
Roemenië	1	10.705	1
Slovenië	2	552	0
Slowakije	21	99.771	7
Spanje	13	70.213	3
Tsjechië	12	61.673	3
Verenigd Koninkrijk	6	67.614	3
Zweden	1	3.218	0
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	2	1.512	0
Aruba	1	391	0
Sint Maarten	1	1.121	0
verdragslanden	3	31.433	2
Australië	1	14.456	1
Servië	1	6.894	0
Zuid-Afrika	1	10.084	1
niet-verdragslanden	15	79.673	4
Belarus	1	1.728	0
Costa Rica	1	449	0
onbekend	10	30.617	2
Verenigde Staten van Amerika	3	46.879	1
Eindtotaal	3.208	15.032.347	905

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een ZW-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WAZO, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren
EU	1.529	10.267.735	390
België	704	5.562.958	180
Duitsland	469	3.007.991	122
Frankrijk	6	66.372	2
Griekenland	4	13.845	1
Hongarije	2	8.529	1
Italië	1	16.854	0
Letland	3	15.949	1
Litouwen	2	5.807	0
Luxemburg	1	2.153	0
Polen	318	1.422.074	80
Portugal	2	16.437	1
Roemenië	2	15.511	0
Slowakije	4	13.424	1
Spanje	4	41.971	1
Tsjechië	2	5.953	1
Verenigd Koninkrijk	5	51.907	1
EER (en Zwitserland)	4	29.488	1
Zwitserland	4	29.488	1
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	5	35.764	2
Aruba	1	9.078	0
Curaçao	4	26.686	1
verdragslanden	1	3.484	0
Zuid-Korea	1	3.484	0
niet-verdragslanden	14	172.290	4
Kenia	1	12.610	0
onbekend	0	1.248	0
Rusland	2	18.859	0
Verenigde Staten van Amerika	11	139.573	3
Eindtotaal	1.553	10.508.761	397

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een WAZO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WW, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal Uitkeringen Ultimo Jaar
EU	2.684	6.662.307	423	451
België	112	343.926	20	16
Bulgarije	5	13.695	1	1
Denemarken	11	50.129	2	1
Duitsland	127	438.619	23	20
Estland	2	4.655	0	1
Finland	9	39.088	2	2
Frankrijk	51	172.972	9	5
Griekenland	51	149.199	9	10
Hongarije	26	75.650	4	4
Ierland	11	45.510	2	0
Italië	29	142.734	6	3
Kroatië	1	2.191	0	0
Letland	17	30.719	2	6
Litouwen	15	39.821	3	1
Luxemburg	2	8.040	0	0
Malta	4	12.471	1	0
Oostenrijk	20	48.625	3	4
Polen	1.880	4.037.028	284	323
Portugal	30	94.044	5	3
Roemenië	5	12.636	1	1
Slovenië	2	1.912	0	1
Slowakije	40	86.605	6	6
Spanje	81	296.305	14	13
Tsjechië	21	49.691	3	4
Verenigd Koninkrijk	103	341.493	17	22
Zweden	29	124.549	5	4
EER (en Zwitserland)	36	158.879	7	5
Ijsland	1	2.193	0	0
Noorwegen	23	99.114	5	2
Zwitserland	12	57.572	2	3
Eindtotaal	2.720	6.821.186	430	456

Export uitkeringen TW, 2014

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren
EU	292	384.719	87
België	71	95.485	19
Denemarken	2	127	0
Duitsland	80	83.607	21
Finland	1	629	0
Frankrijk	8	8.479	1
Griekenland	5	12.678	1
Hongarije	6	2.323	1
Italië	6	2.928	2
Kroatië	21	88.393	18
Luxemburg	1	89	0
Malta	1	167	0
Oostenrijk	2	492	0
Polen	34	26.619	11
Portugal	7	37.779	3
Roemenië	2	162	0
Spanje	21	14.463	5
Tsjechië	1	1.178	0
Verenigd Koninkrijk	20	7.755	2
Zweden	3	1.366	0
EER (en Zwitserland)	2	267	0
Noorwegen	2	267	0
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	17	10.580	2
Aruba	2	761	1
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	2	1.591	0
Curaçao	10	2.126	0
Sint Maarten	1	18	0
onbekend	2	6.085	1

Export uitkeringen TW, 2014 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren
verdragslanden			
Bosnië en Herzegovina	799	3.148.685	606
Canada	23	51.717	17
Chili	9	21.373	8
Kaapverdië	4	33.090	4
Marokko	7	65.797	6
Montenegro	391	1.676.061	359
Servië	1	591	1
Tunesië	32	104.640	28
Turkije	13	48.600	9
Verenigde Staten van Amerika	306	1.098.616	165
	13	48.197	9
niet-verdragslanden			
Australië	37	-10.450	6
Brazilië	1	-4.550	-1
Costa Rica	3	9.092	3
Egypte	1	107	0
Indonesië	6	2.389	1
Puerto Rico	3	108	0
Suriname	18	1.850	0
Thailand	3	-22.999	2
Verenigde Arabische Emiraten	1	469	0
onbekend	0	5	0
		3.078	0
Eindtotaal	1.147	3.533.801	701

Vanaf juli 2012 is Brazilië voor de TW geen verdragsland meer; er is echter een overgangsregeling van kracht waardoor vanaf 2012 de TW in 3 jaar wordt afgebouwd, waarbij in 2014 nog maar 1/3 van de TW wordt betaald.

Export uitkeringen 2015

Colofon

Uitgave

Uitvoering Werknemersverzekeringen

Eindredactie

Financieel Economische Zaken, afdeling Planning, Control en Analyse

Aan deze uitgave werkten mee

Financieel Economische Zaken, afdeling Planning, Control en Analyse

Financieel Economische Zaken, afdeling Business Intelligence

ICT, afdeling Datawarehouse

Strategie, Beleid en Kenniscentrum

SMZ, afdeling Bijzondere Zaken

Postadres

**Postbus 58285
1040 HG Amsterdam**

Bezoekadres

**Hoofdkantoor UWV Gebouw D
La Guardiaweg 116
1043 DL Amsterdam**

© UWV Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ontwikkelingen per wet – cijfers	5
3	Ontwikkelingen export uitkeringen	10
4	Tabellen	13

1. Inleiding

In deze publicatie wordt voor verslagjaar 2015 een kwantitatief overzicht gegeven van de export van uitkeringen door UWV. Daarnaast is een bespreking opgenomen van de ontwikkeling in de periode 2010 tot en met 2015. Deze publicatie bevat informatie over de export van:

- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- Ziektewet (ZW)
- Wet Arbeid en Zorg (WAZO)
- Werkloosheidswet (WW)
- Toeslagenwet (TW)

De geëxporteerde uitkeringen worden bekeken naar aantallen, bedragen en uitkeringsjaren.

Uitkeringen kunnen in principe alleen naar een land worden geëxporteerd, indien met dat land een verdrag is afgesloten waarin handhavingbepalingen (controlemogelijkheden) zijn opgenomen.

2. Ontwikkelingen per wet - cijfers

Samenvatting

1. De exportuitkeringen voor alle wetten samen laten in de periode 2010-2015 geen grote veranderingen zien. Per wet zien we wel verschuivingen optreden. De exportuitkeringen voor de WGA, IVA, WW en TW zijn gestegen en de exportuitkeringen WAO, Wajong, WAZ, ZW en Wajong zijn gedaald.
2. Het aantal exportuitkeringen schommelt tussen 31.500 en 34.500, met 2015 als het jaar met de meeste uitkeringen. Het geëxporteerde uitkeringsbedrag schommelt jaarlijks tussen € 307 en 343 miljoen, met 2015 als jaar met het hoogste bedrag.
3. Wanneer we het aantal exportuitkeringen relateren aan het totale aantal uitkeringen, zien we dat het aandeel van de exportuitkeringen tot 2015 schommelt tussen 1,7 en 2 procent, en in 2015 uitkomt op 2,2 procent.
4. Wanneer we het geëxporteerde uitkeringsbedrag relateren aan het totale uitkeringsbedrag voor alle wetten, vinden we in de periode 2010-2015 een aandeel dat licht fluctueert, tussen 1,5 en 1,7 procent. In 2015 bedraagt het aandeel 1,6 procent.
5. De exportuitkeringen WW laten in de afgelopen zes jaar de grootste verandering zien. Zowel in aantallen als bedragen is er sprake van een forse toename. Deze toename zien we vooral terug bij de export naar Polen. In 2015 gaat ruim 80 procent van alle exportuitkeringen naar Polen terwijl dit in 2010 nog slechts 15 procent was. Belangrijke redenen voor deze stijging zijn dat er sinds 2010 steeds meer Polen in Nederland zijn gaan werken en dat de bekendheid met de regeling van exportuitkeringen is toegenomen.

Kerncijfers

Dit hoofdstuk bevat de cijfermatige ontwikkeling per wet. In tabel 3.1 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2015 en 2014 weergegeven samen met het uitgekeerde bedrag. Er zijn ruim 34.000 uitkeringen geëxporteerd. In vergelijking met 2014 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2015 met bijna 7 procent gestegen. Het totale uitgekeerde bedrag aan exportuitkeringen bedraagt bijna € 343 miljoen en ligt in 2015 ruim 5 procent hoger dan in 2014.

Tabel 3.1 Export uitkeringen per wet, 2015 en 2014

	Aantal		Aandeel aantal exportuitkeringen in totale aantal uitkeringen (%)		Bedrag x € 1 miljoen		Aandeel geëxporteerde uitkeringsbedragen in totale uitkeringsbedrag (%)	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
WAO	14.136	14.585	4,5	4,3	203,6	207,5	4,2	3,9
WAZ	616	730	4,1	4,3	6,1	6,8	3,6	3,6
Wajong	348	366	0,1	0,1	4,8	4,8	0,2	0,2
WGA	5.056	4.675	3,2	3,2	51,0	39,6	2,1	1,8
IVA	3.415	3.181	4,7	5,2	39,4	31,4	2,8	2,7
WW	4.361	2.720	1,7	0,6	10,5	6,8	0,2	0,1
ZW ¹⁾	3.492	3.208	1,7	1,6	14,0	15,0	0,9	1,0
WAZO ¹⁾	1.518	1.553	1,2	1,2	9,7	10,5	0,9	1,0
TW	1.456	1.147	0,7	0,6	3,9	3,5	0,9	0,8
Totaal	34.398	32.145	2,2	1,8	343,0	326,0	1,6	1,5

¹⁾ De ZW en WAZO aandelen van het aantal uitkeringen zijn berekend op basis van de instroom in 2015 in plaats van het aantal uitkeringen in een jaar.

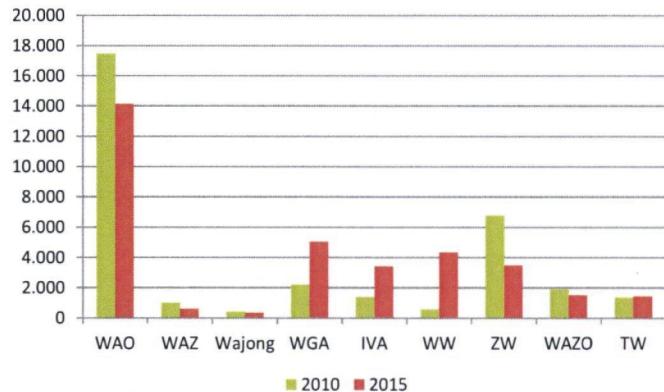
Ontwikkelingen 2010 - 2015

Hieronder volgt een besprekking van de ontwikkelingen in de periode 2010 tot en met 2015. We beginnen met een totaaloverzicht en gaan vervolgens in op de ontwikkeling per wet.

Het aantal exportuitkeringen in de periode 2010 tot en met 2015 ligt voor alle wetten samen elk jaar tussen 31.500 en 34.500. We zien wel dat in 2015 sprake is van een toename van het aantal

uitkeringen in vergelijking met de voorgaande vijf jaar. In figuur 3.1 zijn de aantallen exportuitkeringen per wet in 2010 en 2015 naast elkaar gezet. Uit de figuur blijkt duidelijk dat WGA, IVA en WW in belang zijn toegenomen. De overige wetten zijn, met uitzondering van de TW, in omvang afgenomen.

Figuur 3.1 Exportuitkeringen: aantallen, 2010 en 2015

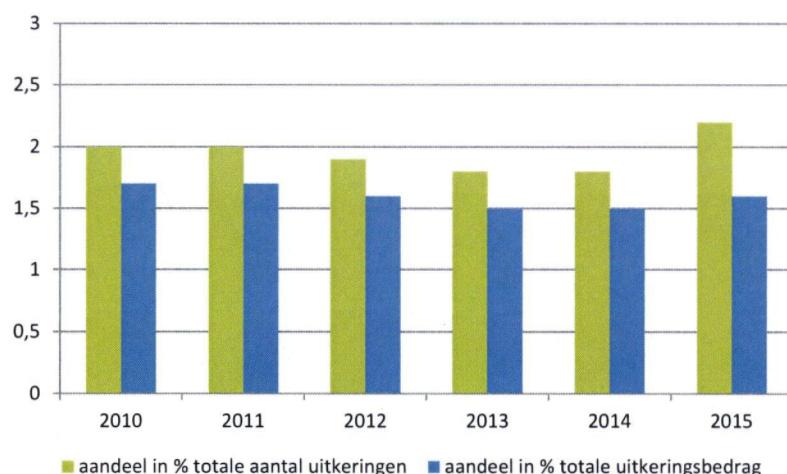

In 2015 is sprake van een hoger geëxporteerde uitkeringsbedrag dan in de voorgaande jaren. Het geëxporteerde uitkeringsbedrag ligt jaarlijks tussen de € 305 en € 345 miljoen. Wanneer we het geëxporteerde uitkeringsbedrag relateren aan het totale uitkeringsbedrag voor alle wetten, vinden we in de periode 2010-2015 een aandeel dat licht fluctueert, tussen 1,5 en 1,7 procent. In 2015 bedraagt het aandeel 1,6 procent.

De toename van de export in volume en uitkeringsbedragen in 2015 zien we vooral terug bij de WW, WGA, en IVA. Deze wetten nemen een steeds groter aandeel van de export voor hun rekening. Voor de WGA en IVA geldt dat deze stijging het gevolg is van de ontwikkeling van het totale uitkeringsvolume en uitkeringsbedragen van de betreffende wetten. Met andere woorden, als er meer WGA- en IVA-uitkeringen zijn, zal ook het aantal exportuitkeringen voor deze wetten stijgen. Bij de WW zien we een afwijkend beeld, omdat hier de exportuitkeringen in 2015 stijgen terwijl het totale aantal WW-uitkeringen is gedaald. Bij de besprekking van de ontwikkeling per wet gaan we in op de verklaring van deze stijging.

Om een beeld te geven van het relatieve aandeel van de exportuitkeringen laat figuur 3.2 zien hoe groot het aandeel is van exportuitkeringen als percentage van alle uitkeringen. Het aandeel van de exportuitkeringen is voor de periode 2010-2015 weergegeven voor zowel het aantal exportuitkeringen als het geëxporteerde bedrag.

Figuur 3.2 Aandeel export in totale aantal uitkeringen en uitkeringsbedragen, 2010-2015 (procenten)

Zoals uit figuur 3.2 blijkt, zijn de verschillen tussen de jaren gering, maar ligt het aandeel exportuitkeringen in 2015 hoger dan in de voorgaande jaren. Dit hogere aandeel is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan het hogere aantal exportuitkeringen bij de WW. Hieronder gaan we per wet nader in op de ontwikkelingen van de aantallen en de bedragen.

Export WW

Het aantal geëxporteerde WW-uitkeringen is in de periode 2010-2015 sterk gestegen, van bijna 600 in 2010 tot bijna 4.400 in 2015. Het uitkeringsbedrag is ook sterk gestegen in deze periode, van € 1,9 miljoen tot € 10,5 miljoen. Deze toename is voornamelijk toe te schrijven aan de sterke groei van exportuitkeringen naar Polen. Als we kijken naar het volumeaandeel van de exportuitkeringen in vergelijking met het totale aantal WW-uitkeringen zien we in 2014 en 2015 een duidelijke toename. In de periode 2010-2013 lag dit aandeel op 0,2 procent, maar in 2014 was dit 0,6 en in 2015 1,7 procent. Ondanks deze toename van het aantal exportuitkeringen is het aandeel van het geëxporteerde uitkeringsbedrag WW in het totale uitkeringsbedrag van de WW nog steeds gering: 0,2 procent in 2015. Dit lage aandeel is onder meer te verklaren uit de lage gemiddelde uitkering van Poolse werknemers.

Het aandeel van de export naar Polen in de totale export is in de periode 2010-2015 sterk gestegen. In 2015 gaat 75 procent van het geëxporteerde uitkeringsbedrag naar Polen. Het aandeel exportuitkeringen naar Polen ligt op 81 procent.

Een verklaring voor de forse toename zijn de navolgende redenen, waarover we vorig jaar ook rapporteerden.

- Het aantal WW-uitkeringen – zeker onder Polen – is de laatste jaren toegenomen waardoor ook het aantal exportuitkering WW kan stijgen;
- Meer bekendheid van de regeling dat de WW-uitkering voor een periode van drie maanden geëxporteerd kan worden naar het thuisland;
- Tussenpersonenvragen veelal de export namens hun cliënt aan. Voor Polen zouden 9 van de 10 aanvragen verlopen via deze tussenpersonen;
- Van de regeling is eenvoudig gebruik te maken.

Er is ook geen direct contact tussen de Poolse werkloze werknemer en UWV. De gemachtigde tussenpersonen verzorgen de complete aanvraag om (export) WW en doen in de regel nuttig werk door de taalbarrière te slechten. Door het ontbreken van het persoonlijke contact met de gerechtigden, is het niet duidelijk of in alle gevallen voldaan wordt aan de voorwaarde voor export WW dat de gerechtigde eerst 4 weken ter beschikking moet zijn van de Nederlandse arbeidsmarkt. Er zijn dan ook maatregelen getroffen voor verbetering van het proces export WW. Een van deze maatregelen is dat een pilot wordt gestart in samenwerking tussen een drietal vestigingen van het Werkbedrijf en SMZ.¹ De pilot start met persoonlijke dienstverlening voor gerechtigden die met behoud van uitkering werk willen zoeken in een andere lidstaat van de EU/EER of Zwitserland. De gerechtigde moet zelf de voor export WW benodigde documenten bij UWV ophalen voor zijn of haar vertrek. Als de gerechtigde na afloop van de periode van 3 maanden weer beschikbaar is voor de Nederlandse arbeidsmarkt (en een beroep doet op het mogelijk resterende recht op WW), vindt direct een tweede gesprek plaats. Op deze manier kan inzichtelijk gemaakt worden wat de reden van toename- en de effectiviteit van deze regeling is, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Verder voert de directie Handhaving in het eerste kwartaal 2017 een onderzoek uit naar de rol van tussenpersonen.

Dienstverband in Nederland na exportuitkering WW in 2015

Hoeveel mensen zijn na afloop van de exportuitkering WW weer aan het werk in Nederland? Uit gegevens in de polisadministratie blijkt dat van alle mensen met een exportuitkering WW in 2015 circa 38 procent weer een dienstverband in Nederland heeft. Voor Poolse werknemers is dit circa 43 procent. De overgrote meerderheid van de Poolse werknemers heeft een tijdelijk dienstverband

¹ Werkbedrijf Noord Holland Noord, Werkbedrijf Noord- en Midden-Limburg en SMZ Bijzondere Zaken WW Hengelo starten met de pilot op 1 december 2016 voor de duur van in principe een jaar.

(93 procent). Zij zijn voornamelijk aan het werk in de uitzendbranche (26 procent), havenbedrijven (24 procent) en het agrarisch bedrijf (17 procent).

Export WIA

Binnen de WIA zijn er twee verschillende uitkeringen, de IVA en de WGA. IVA staat voor Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikt en is bedoeld voor degenen die volledig arbeidsongeschikt zijn en een zeer geringe kans op herstel hebben. Iedereen die gedeeltelijk arbeidsgeschikt is of waarbij nog een redelijke kans op herstel is, kan in aanmerking komen voor een uitkering op grond van de Regeling werkherstelling gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA).

In de periode 2010-2015 is het aantal exportuitkeringen WGA en IVA gestegen. Hetzelfde geldt voor de geëxporteerde bedragen. Deze stijging houdt min of meer gelijke tred met de toename van de totale aantallen WGA- en IVA-uitkeringen. Dit betekent dat het aandeel exportuitkeringen WGA en IVA, afgezet tegen het totale aantal uitkeringen, slechts in beperkte mate is gestegen.

Duitsland, België en Turkije nemen in 2015 het merendeel van het aantal geëxporteerde IVA-uitkeringen (71%) en WGA-uitkeringen (67%) voor hun rekening. Beide aandelen zijn wel gedaald in vergelijking met 2014. Alleen bij Turkije zien we in 2015 een relatieve sterke toename van het aantal IVA- en WGA-uitkeringen ten opzichte van 2014. Het aandeel van Turkije in het totale geëxporteerde uitkeringsbedrag is gestegen naar 11 procent (IVA) en 16 procent (WGA).

Export WAO

De geëxporteerde WAO-uitkeringen zijn de afgelopen zes jaar geleidelijk afgangen, evenals het uitgekeerde bedrag. De belangrijkste exportlanden bij de WAO zijn België, Turkije en Duitsland. Op enige afstand worden deze landen gevolgd door Spanje en Marokko. Opvallend is dat het aantal exportuitkeringen naar Turkije ook in 2015 verder is gestegen. Een mogelijke verklaring kan zijn de gunstige economische situatie in Turkije, die de terugkeer stimuleert. In 2014 zagen we ook al een sterke stijging². Turkije is, als we naar het geëxporteerde bedrag kijken, het in omvang tweede land, na België. Duitsland is het op twee na grootste land.

Export ZW en WAZO

De exportuitkeringen ZW zijn de afgelopen zes jaar meer dan gehalveerd, van 7.800 in 2011 tot circa 3.500 in 2015. Het geëxporteerde uitkeringsbedrag is in de loop der jaren ook gedaald, zij het minder hard, van ruim € 20 miljoen in 2011 tot € 14 miljoen in 2015. 92 procent van het aantal uitkeringen gaat naar Duitsland. Polen en België. Het aandeel van het geëxporteerde bedrag voor deze landen bedraagt 88 procent.

Het aantal geëxporteerde WAZO-uitkeringen ligt in 2015 op 1.518, een lichte daling in vergelijking met 2014 (1.553). Sinds 2011 is er sprake van een jaarlijkse afname van de WAZO uitkeringen. De meeste uitkeringen gaan ook in 2015 naar België, Duitsland en Polen (95 procent). Het aandeel in de geëxporteerde uitkeringen is voor deze drie landen ook hoog, 91 procent.

Export TW

Het aantal geëxporteerde toeslagen TW is sinds 2011 elk jaar gestegen. In 2015 zijn er 1.456 uitkeringen en het uitkeringsbedrag bedraagt € 3,9 miljoen. In vergelijking met 2014 zien we in 2015 vooral een toename bij Polen en Turkije.

In 2015 zijn 544 toeslagen TW (2014: 292) geëxporteerd naar lidstaten van de EU/EER. Het uitgekeerde bedrag is € 421.030 (2014: € 384.719). De toeslag TW is op zich sinds mei 2005 niet meer exportabel naar andere lidstaten van de EU/EER. Er kunnen dus in principe geen nieuwe gevallen meer bijkomen. Er zijn echter nog steeds gerechtigden die een beroep kunnen doen op het in hoofdstuk 3 genoemde overgangsrecht van 1992. Verder kan het nog steeds gaan om in 2014 uitgevoerde herstelacties waarbij toeslag TW is betaald over oudere jaren.

---

² Een van de mogelijke verklaringen voor de stijging in 2014 is dat de versoerdering van de Remigratiewet per 1 juli 2014 ertoe heeft geleid dat in de eerste helft van 2014 meer mensen naar Turkije zijn geëmigreerd.

Ook kan het uitkeringen betreffen aan mensen die van het betreffende lidstaat van de EU/EER zijn verhuisd naar een land waarheen de TW wèl mag worden meegenomen; deze gevallen worden onder het 'meest recente buitenland' geregistreerd (zie ook de toelichting op de cijferkolommen in hoofdstuk 4).

Ultimo 2015 zijn er geen lopende geëxporteerde toeslagen TW naar de lidstaten van de EU/EER.

Export WAZ en Wajong

Bij de wetten WAZ en Wajong is het aantal geëxporteerde uitkeringen relatief klein. Sinds 2010 is er sprake van een geleidelijke afname. In 2015 gingen 616 WAZ-uitkeringen naar het buitenland.

Het aantal geëxporteerde Wajong-uitkeringen ligt in 2015 op 348. De belangrijkste exportlanden voor de Wajong zijn Turkije, Duitsland, Spanje en België. Dit betreffen voornamelijk 'oude' AAW gevallen (van voor de invoering van de Wajong per 1 januari 1998), of in een klein aantal gevallen Wajongers waarbij onder de hardheidsclausule export van de Wajong plaatsvindt.

3. Ontwikkelingen export uitkeringen

Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU)

De *Wet BEU* is op 1 januari 2000 in werking getreden. Deze wet heeft het territorialiteitsbeginsel in de Nederlandse sociale verzekeringswetten geïntroduceerd (voor UWV gaat het nu om de volgende wetten: *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA*). De uitkeringen op grond van deze wetten kunnen slechts geëxporteerd worden naar landen waarmee een verdrag gesloten is waarin handhavingsbepalingen zijn opgenomen. Hierbij moet gedacht worden aan bepalingen waarbij controle en verificatie plaatsvindt van de identiteit-, de leefvorm- en de inkomsten- van de gerechtigden. De rechtstreeks in alle lidstaten werkende Verordeningen (EU) 883/2004 en 987/2009 voldoen hieraan, reden waarom de uitkeringen *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA* geëxporteerd kunnen worden naar de 27 andere lidstaten van de EU of naar Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland (hierna te noemen EU/EER).

Export van deze uitkeringen is daarnaast mogelijk naar landen waarmee Nederland een bilateraal coördinatieverdrag over sociale zekerheid of een handhavingsovereenkomst heeft gesloten. In totaal gaat het om 67 landen waarnaar deze uitkeringen geëxporteerd kunnen worden.³

Exportverbod in de WW, Wajong en Toeslagenwet

De *WW, Wajong en Toeslagenwet (TW)* vallen op zich niet onder de werkingssfeer van de *Wet BEU*. De *WW* ging altijd al uit van het territorialiteitsbeginsel vanwege de eis van het beschikbaar zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. De *WW* bevat dan ook een uitsluitingsgrond voor het recht op uitkering als de werkloze werknemer buiten Nederland verblijft of woont.⁴ Op grond van Verordening (EU) 883/2004 is het wel mogelijk om met behoud van uitkering *WW* gedurende maximaal 3 maanden werk te zoeken in een andere lidstaat van de EU/EER.⁵

De *Wajong* is een sociale voorziening waarbij het niet in Nederland wonen als een uitsluitingsgrond geldt voor het recht op arbeids- en inkomensondersteuning. De *Wajong* valt weliswaar binnen de materiële werkingssfeer van Verordening (EU) 883/2004, maar is opgenomen als een bijzondere non contributieve prestatie. Kenmerkend voor deze prestaties is dat de exportbepaling van Verordening (EU) 883/2004 hierop niet van toepassing is.⁶ De *Wajong* valt verder niet binnen de materiële werkingssfeer van verdragen, waardoor het in de *Wajong* opgenomen exportverbod niet opzij gezet kan worden door een verdrag over sociale zekerheid.

De *Wajong* bevat sinds 1 september 2002 wel een hardheidsclausule waardoor de export van deze uitkering in bijzondere gevallen van onbillijkheid toch (naar alle landen) mogelijk is.

De *TW* geldt eveneens als een sociale voorziening. Gelijktijdig met de invoering van de *Wet BEU* in het jaar 2000 is in de *TW* het wonen buiten Nederland als een uitsluitingsgrond voor het recht op toeslag opgenomen. De toeslag *TW* van de op dat moment buiten de EU/EER wonende gerechtigden is in 3 jaar tijd afgebouwd (met 1/3 per jaar). De Centrale Raad van Beroep heeft

---

³ Bij een beperkt aantal verdragen is de export van uitkeringen *ZW* en *WAZ* niet geregeld

⁴ Deze uitsluitingsgrond geldt niet bij toepassing van de vakantieregeling in de *WW* en bij het meewerken aan activiteiten die bevorderlijk zijn voor de inschakeling in het arbeidsproces in één van de 27 andere lidstaten van de EU of in Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland

⁵ Het bevoegde orgaan kan deze periode van 3 maanden verlengen tot maximaal 6 maanden. Het beleid van SZW is om dat niet te doen. De CRvB heeft op 26 oktober 2016 prejudiciele vragen gesteld aan het Hof van Justitie EU over het Nederlandse beleid om deze periode niet te verlengen

⁶ De in Nederland werkzame *Wajong*-gerechtigde die zijn woonplaats overbrengt naar een andere lidstaat en voldoende sociaaleconomische banden blijft behouden met Nederland, kan op grond van de jurisprudentie van het Hof van Justitie EU de *Wajong*-uitkering wel exporteren

echter in 2003 vastgesteld dat de toeslag *TW* als aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsuitkering binnen de materiële werkingssfeer van de bilaterale verdragen met Marokko en de Verenigde Staten valt. De exportbepaling van deze verdragen is dus ook van toepassing op de *TW* en zet het in de *TW* geregelde exportverbod opzij. In veel andere bilaterale verdragen staat een gelijklijdende bepaling. Daardoor is export van de toeslag *TW* weer mogelijk naar de volgende landen. Brazilië, Canada, Chili, Cyprus, Israel, Kaapverdie, Kroatie, Malta, Marokko, Nieuw Zeeland, Polen, Verenigde Staten, Zuid Korea, Bosnie-Herzegovina, Macedonie, Montenegro, Servië en Tunesië. Sinds 12 september 2003 moet de toeslag naar deze landen dus weer geëxporteerd worden. De *TW* bevat al 15 jaar een exportverbod, maar het is nog steeds niet geheel duidelijk in welke gevallen de export van de toeslag *TW* naar Turkije nu wel en niet mogelijk is. Er lopen nog steeds beroepszaken over en er zijn al vele principiële beroepszaken tot aan het (EU) Hof van Justitie toegevoerd. De stand van de jurisprudentie is als volgt. De persoon met uitsluitend de Turkse nationaliteit kan de toeslag *TW* exporteren naar Turkije. De persoon die naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit of de nationaliteit van een andere lidstaat heeft, kan de toeslag niet exporteren. Bij de nu nog lopende beroepszaken over de export van toeslag *TW* naar Turkije spelen de volgende elementen een rol:

- er is sprake gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (de arbeidsmarkt is niet definitief verlaten, dus een beroep op het arrest Akdas is niet mogelijk),
- de aanvraag toeslag *TW* vindt plaats vanuit Turkije en
- in geval afstand gedaan wordt van de Nederlandse nationaliteit (al dan niet in het licht van de toepassing van de Remigratieregeling)

In de hiervoor genoemde gevallen wordt de export van de toeslag *TW* naar Turkije nog steeds geweigerd.

Sinds 5 mei 2005 is er geen nieuwe export meer mogelijk van de toeslag *TW* naar de lidstaten van de EU/EER. De *TW* is op deze datum net als de *Wajong* opgenomen op een Bijlage bij de (EU) Verordening 883/2004 en geldt vanaf dat moment als een niet exporteerbare bijzondere non contributieve prestatie. De op dat moment lopende *TW* gevallen zijn in 3 jaar tijd volledig afgebouwd (met 1/3 per jaar). Een bijzonder eerbiedigend overgangsrecht geldt voor de gerechtigden die al vanaf 1992 recht hebben op een toeslag *TW*.

Het woonlandbeginsel

Het *woonlandbeginsel* houdt in (voor zover relevant voor de taken van UWV) dat de hoogte van de WGA-vervolguitkering (hierna: *VVU*) en de eventueel daarmee samenlopende toeslag *TW* wordt aangepast aan het kostenniveau van het betreffende woonland. Het *woonlandbeginsel* is van toepassing op gerechtigden op een *VVU* die (gaan) wonen in een verdragsland buiten de EU/EER. De aanpassing vindt plaats aan de hand van de jaarlijks door SZW gepubliceerde lijst met woonlandfactoren, waarmee de verhouding wordt weergegeven tussen het kostenniveau van het woonland en Nederland. De woonlandfactor bedraagt maximaal 100%, maar is voor veel landen (een stuk) lager. De uitkering wordt dus verlaagd door deze te vermenigvuldigen met de voor het woonland vastgestelde woonlandfactor.

Het *woonlandbeginsel* is sinds 1 juli 2012 van toepassing op gerechtigden die op of na deze datum recht krijgen op een *VVU*. Voor de op deze datum al lopende *VVU* gevallen gold een overgangsrecht van een half jaar. Het *woonlandbeginsel* is op deze groep vanaf 1 januari 2013 van toepassing.

Er zijn verschillende beroepszaken gevoerd over de toepassing van het *woonlandbeginsel*. De Centrale Raad van Beroep heeft in een aantal gevallen de toepassing van het *woonlandbeginsel* in strijd geacht met de exportbepaling van verschillende sociale zekerheidsverdragen. De verdragen met Australië, Chili, Israel, Macedonie, Nieuw Zeeland, Suriname en Zuid Korea bieden geen enkele ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel*. Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend heeft eind 2014 een herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betrekking tot wettelijke rente en eventuele proceskosten). Voor de overige gevallen heeft de

herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014

De verdragen met Bosnie-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië⁷, Marokko, Montenegro, Québec, Servië en Turkije bieden geen ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en een beroep kunnen doen op het overgangsrecht (en dus al vóór 1 juli 2012 recht hadden op een *VVU*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend tegen de toepassing van het *woonlandbeginsel* heeft de eind 2014 uitgevoerde herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten).

Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

In maart 2015 is ook de tweede herstelactie uitgevoerd. De verdragen met Bosnie-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië, Marokko, Montenegro, Québec, Servië en Turkije blijken toch geen ruimte te bieden voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en op of na 1 juli 2012 recht hebben verkregen op een *VVU* (en mogelijk een toeslag *TW*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend geldt dat de herstelactie met volledige terugwerkende kracht tot 1 juli 2012 is uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten)). Voor de gerechtigden die niet in bezwaar of beroep zijn gegaan, is de ambtshalve herstelactie met terugwerkende kracht tot 1 maart 2014 uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend).

De toepassing van het *woonlandbeginsel* is nog steeds niet volledig uitgekristalliseerd. Er lopen nog beroepszaken van in andere verdragslanden wonende gerechtigden waarbij nog niet duidelijk is of er wel of geen strijd bestaat met de exportbepaling. Deze verdragen bevatten exportbepalingen die tekstueel anders zijn geformuleerd dan de verdragen waarover de CRvB uitspraak heeft gedaan. In totaal gaat het nog om 23 verdragslanden waarbij het *woonlandbeginsel* nog wel volledig wordt toegepast. Daarnaast is SZW gestart met onderhandelingen met de betreffende verdragspartners om de verdragen zodanig aan te passen dat het *woonlandbeginsel* wel weer kan worden toegepast.

---

⁷ Kroatië is sinds 1 juli 2013 lidstaat van de EU, reden waarom de toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden woonachtig in Kroatië al op 1 juli 2013 beeindigd is

4. Tabellen

In dit hoofdstuk zijn de overzichtstabellen opgenomen voor wat betreft export uitkeringen 2015. Het betreft achtereenvolgens de volgende onderwerpen

- WAO (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering)
- WAZ (Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen)
- Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
- IVA (Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten)
- WGA (Regeling werkervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten)
- ZW (Ziektewet)
- WAZO (Wet arbeid en zorg)
- WW (Werkloosheidswet)
- TW (Toeslagenwet)

Toelichting bij de cijfers

Export

Export uitkeringen betreffen uitkeringen aan klanten die in het buitenland wonen

Voor de vaststelling of een klant in het buitenland woont kan UWV niet de GBA (gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens) als basis gebruiken. Veel van deze klanten staan in de GBA namelijk met de code 'VOW' ofwel 'vertrokken onbekend waarheen'.

De gebruikte methodiek verschilt per wet:

- ZW
  - In het primaire systeem ZW (UZS) wordt per maand gekeken of het woon- en/of verblijfadres buitenland betreft
- WW
  - Vanaf het jaar 2015 komen de cijfers export WW uitsluitend uit WWO, het registratiesysteem van de WW. Dit betekent dat de registratie van export WW gekoppeld is aan de betaling over deze periode. Het kan dus voorkomen dat de start van de export WW aan het eind van het jaar ligt, maar dat de betaling pas in het daarop volgende jaar plaats vindt. In dat geval zal deze export WW meetellen in het nieuwe jaar.
- AG
  - De registratie in het uitkeringsssysteem door de "buitenland-kantoren" (Breda, Heerlen, Amsterdam) is leidend, als hierin woonland is opgenomen, dan wordt dit gegeven gebruikt
  - Is via registratie in het uitkeringsssysteem geen woonland te bepalen dan wordt uit de Polis administratie het in GBA geregistreerde woonland bij gezocht.
  - Tot slot wordt nog via de code Zorgverzekeringwet gekeken of het export naar Duitsland of België betreft

Kasbasis

De hele rapportage is op kasbasis, dat wil zeggen betalingen en ontvangsten in het jaar zijn bepalend voor het opnemen in de tabellen. Het merendeel bestaat natuurlijk uit betalingen van uitkeringen aan klanten.

De betalingen en ontvangsten hebben doorgaans betrekking op hetzelfde jaar, maar kunnen ook betrekking hebben op rechten over een afgelopen jaar of jaren, bijvoorbeeld een nabetaling of ontvangst in het jaar 2015, over voorafgaande jaren wordt verantwoord in het jaar 2015

Toelichting op de 4 cijferkolommen:

1 Aantal in jaar

Het aantal verschillende klanten waarnaar in het jaar een betaling is uitgegaan, dan wel waarvan UWV geld heeft ontvangen (terugvordering)

De meting vindt plaats aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers

Om dubbeltellingen te voorkomen wordt elk BSN-nummer slechts één keer geteld. Zo wordt bij de verhuizing van een klant - van bijvoorbeeld België naar Duitsland - het BSN-nummer alleen geteld bij het ontvangende land - in dit voorbeeld Duitsland - Voor het verzendende land - België - telt het BSN-nummer niet mee. Het kan dus voorkomen dat bij een land voor 'aantal in jaar' het getal '0' staat vermeld, terwijl er wel bedragen en uitkeringsjaren kunnen staan ongelijk aan 0

2 Uitgekeerd bedrag

Het bedrag in hele euro's dat per saldo door UWV aan klanten in het land van toepassing in het hele jaar is betaald. Een eventueel min teken betekent dat per saldo meer is teruggevorderd, dan betaald aan klanten van dat land

3. Uitkeringsjaren

Het aantal uitkeringsjaren wordt bepaald door het totaal aan uitkeringsdagen te delen door het maximum aantal dagen dat een klant een uitkering kan ontvangen in een jaar (verschillend per uitkeringswet)

Het aantal uitkeringsjaren wordt afgerond op hele jaren. Zo wordt dus bijvoorbeeld 0,4 uitkeringsjaar afgerond op 0 en 0,6 uitkeringsjaar afgerond op 1.

4 Aantal uitkeringen ultimo jaar

Het aantal verschillende klanten aan het einde van het betreffende jaar. Dit wordt gemeten aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers die aan het einde van het jaar (nog) een lopend recht hebben

Bij ZW wordt het aantal uitkeringen ultimo jaar niet weergegeven. Dit is bij ZW - grotendeels kortlopende uitkeringen - geen relevant gegeven. Zo zou je bijvoorbeeld midden in een griepgolf aan het einde van het jaar een heel hoog aantal krijgen, net na een griepgolf een heel laag aantal

Bij TW wordt deze kolom ook niet weergegeven. Een deel van de TW betreft de moederwet ZW. Opname van deze kolom zou dus een vertekend beeld opleveren

Peilmaanden

Bij iedere klant is voor elke maand bepaald in welk land zij wonen. De uitgekeerde bedragen en de uitkeringsdagen zijn alleen voor de maanden dat de klant woont in een land toegerekend aan dat land.

Disclaimer

Bij de rapportage zijn vele bronnen gehanteerd, die aan elkaar zijn gekoppeld. Grote inspanning en zorgvuldigheid is toegepast. Bij uitkomsten in de rapportage die aanleiding gaven tot twijfel heeft dossieronderzoek plaatsgevonden, met als resultaat dat de rapportage vrijwel geheel blijkt te kloppen. De rapportage bevat dus het best mogelijke resultaat. Niettemin kan de rapportage op onderdelen afwijken van de werkelijkheid. Zo worden bijvoorbeeld mensen die in werkelijkheid in het buitenland wonen, maar waarvan alle bij UWV bekende adressen in Nederland zijn, in deze rapportage niet meegenomen als export uitkeringen.

Export uitkeringen WAO, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal uitkeringen ultimo jaar
EU	8.556	120.404.052	7.980	8.644
België	3.003	43.283.578	2.835	3.022
Bulgarije	23	350.084	20	24
Cyprus	7	143.003	7	8
Denemarken	38	392.103	37	38
Duitsland	2.343	27.614.448	2.148	2.371
Estland	2	36.906	2	2
Finland	19	179.449	19	20
Frankrijk	577	9.775.874	533	583
Griekenland	99	1.511.419	87	100
Hongarije	127	2.074.896	118	128
Ierland	46	704.918	42	48
Italië	146	2.088.094	136	147
Kroatië	101	1.399.018	89	102
Litouwen	5	102.995	5	5
Luxemburg	22	287.121	22	22
Malta	7	92.727	6	7
Oostenrijk	92	1.161.320	87	93
Polen	74	1.221.204	76	76
Portugal	279	3.877.983	252	282
Roemenië	25	354.835	23	25
Slovenië	5	72.379	4	6
Slowakije	9	137.978	8	9
Spanje	1.044	17.147.235	992	1.055
Tsjechië	35	578.376	35	35
Verenigd Koninkrijk	267	3.753.752	245	275
Zweden	161	2.062.361	154	161
EER (en Zwitserland)	164	1.836.765	165	166
Island	1	1.177	1	1
Liechtenstein	1	13.628	1	1
Noorwegen	91	857.251	95	92
Zwitserland	71	964.710	68	72
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	395	5.821.957	375	402
Aruba	95	1.423.776	89	96
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	42	576.217	39	44
Curaçao	222	3.238.888	207	224
Sint Maarten	6	84.609	6	6
onbekend	30	498.467	33	32
verdragslanden	4.930	74.049.670	4.491	4.991
Argentinië	5	59.175	6	5
Australië	93	1.091.336	88	93
Belize	1	26.680	1	1
Bosnië en Herzegovina	136	1.842.096	123	136
Canada	75	873.509	68	75
Chili	35	618.465	34	35
Ecuador	2	13.357	1	2
Egypte	52	839.768	48	53
Filippijnen	76	1.451.707	72	78
Hongkong	3	55.555	3	3
India	7	73.570	5	7
Indonesië	87	1.613.713	85	87
Israël	21	413.155	20	21
Japan	5	70.776	4	5
Jordanië	4	43.292	4	4
Kaapverdië	26	373.160	25	26
Kosovo	2	30.520	2	2
Macedonië	22	261.448	18	22
Marokko	831	12.370.621	772	843
Monaco	0	1.286	0	0
Montenegro	3	41.707	3	3
Nieuw-Zeeland	51	656.198	45	52
Panama	4	105.259	4	4
Servië	114	1.558.940	112	116
Suriname	480	7.691.793	449	489
Thailand	162	2.938.539	148	164
Tunesië	53	845.129	49	54
Turkije	2.420	35.735.753	2.157	2.450
Uruguay	1	40.201	2	2
Verenigde Staten van Amerika	128	1.785.748	117	128
Zuid-Afrika	31	527.213	29	31

Export uitkeringen WAO, 2015 (vervolg)

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal uitkeringen ultimo jaar
niet-verdragslanden	91	1.534.122	88	93
Algerije	1	5 079	1	1
Barbados	0	3 738	0	0
Bolivia	1	8 103	1	1
Brazilië	40	746 347	39	42
China	0	2 479	0	0
Colombia	2	35 867	2	2
Costa Rica	8	127 200	7	8
Ethiopie	1	15 205	1	1
Frans Guyana	6	104 558	7	6
Gambia	8	137 781	8	8
Ghana	2	34 485	2	2
Guatamala	1	27 882	1	1
Guyana	1	19 130	1	1
Maleisië	2	10 644	2	2
Mali	1	18 125	1	1
Mexico	3	43 511	3	3
Myanmar	1	16 610	1	1
Oekraïne	1	32 456	1	1
Pakistan	6	63 423	6	6
Puerto Rico	0	3 383	0	0
Singapore	0	682	0	0
Sri Lanka	2	45 978	2	2
Taiwan	0	3 838	0	0
Tanzanie	1	5 641	1	1
Uganda	1	9 035	1	1
Venezuela	1	9 918	1	1
onbekend	1	3 023	0	1
Eindtotaal	14.136	203.646.567	13.099	14.296

De export van 91 gevallen naar niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie)

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WAO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden

De export van 40 gevallen naar Brazilië betreft uitkeringen van vóór juli 2012, vanaf juli 2012 is het niet meer mogelijk is WAO mee te nemen naar Brazilië, vandaar dat Brazilië bij de niet-verdragslanden wordt gepresenteerd

Export uitkeringen WAZ, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal uitkeringen ultimo jaar
EU	467	4.668.950	438	479
België	147	1.605.286	136	150
Bulgarije	1	14.619	1	1
Cyprus	1	14.619	1	1
Denemarken	12	55.700	11	12
Duitsland	117	1.119.923	114	123
Finland	3	7.680	3	4
Frankrijk	54	614.708	49	54
Griekenland	3	33.078	3	3
Hongarije	4	53.750	4	4
Ierland	3	38.683	3	3
Italië	12	105.277	12	13
Kroatië	3	21.475	2	3
Luxemburg	2	26.977	2	2
Malta	2	16.554	1	2
Oostenrijk	8	82.284	8	8
Polen	4	27.110	4	4
Portugal	13	80.919	12	13
Slowakije	1	5.458	1	1
Spanje	58	585.471	55	59
Tsjechië	4	29.579	4	4
Verenigd Koninkrijk	6	58.473	5	6
Zweden	9	71.324	8	9
EER (en Zwitserland)	15	97.791	14	16
Noorwegen	4	19.075	4	4
Zwitserland	11	78.716	10	12
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	19	195.155	18	19
Aruba	4	49.258	4	4
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	3	26.402	3	3
Curaçao	11	97.441	10	11
Sint Maarten	1	13.493	1	1
onbekend	0	8.561	1	0
verdragslanden	112	1.089.732	110	116
Australië	18	45.222	18	20
Canada	11	92.988	15	12
Egypte	5	65.597	5	5
Hongkong	1	5.601	0	1
Indonesië	3	18.009	2	3
Israël	4	35.488	3	4
Marokko	9	127.307	9	9
Nieuw-Zeeland	2	19.647	2	2
Suriname	9	110.319	9	9
Thailand	17	171.051	15	17
Tunesië	1	14.619	1	1
Turkije	22	272.081	21	23
Uruguay	1	15.746	1	1
Verenigde Staten van Amerika	7	78.231	8	7
Zuid-Afrika	2	17.825	2	2
niet-verdragslanden	3	34.122	2	3
Bosnië en Herzegovina	1	10.114	1	1
Servië	1	5.637	1	1
Singapore	1	18.372	1	1
Eindtotaal	616	6.085.751	583	633

De export van de 3 gevallen naar niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WAZ-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen Wajong, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal uitkeringen ultimo jaar
EU	186	2.421.959	173	187
België	38	470.120	34	38
Bulgarie	1	3.379	0	1
Denemarken	1	20.381	1	1
Duitsland	42	502.561	39	43
Finland	1	14.619	1	1
Frankrijk	25	321.498	23	25
Griekenland	1	14.619	1	1
Hongarije	3	43.858	3	3
Ierland	1	14.619	1	1
Italië	8	106.855	7	8
Kroatië	1	14.619	1	1
Luxemburg	1	19.493	1	1
Oostenrijk	2	29.239	2	2
Portugal	5	72.867	5	5
Spanje	35	517.069	36	35
Verenigd Koninkrijk	13	166.070	11	13
Zweden	8	90.090	7	8
EER (en Zwitserland)	2	20.100	2	2
Noorwegen	1	14.619	1	1
Zwitserland	1	5.481	1	1
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	19	254.976	17	19
Aruba	6	74.538	5	6
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	2	26.986	2	2
Curaçao	8	120.944	8	8
Sint Maarten	1	13.493	1	1
onbekend	2	19.015	1	2
overig	141	2.062.492	138	145
Australië	9	115.570	9	9
Bosnië en Herzegovina	2	29.239	2	2
Canada	2	14.682	2	2
China	1	25.847	2	2
Colombia	1	2.262	0	1
Dominicaanse Republiek	1	14.619	1	1
Egypte	1	14.619	1	1
Filippijnen	2	21.404	2	2
Indonesië	5	71.971	5	5
Irak	1	19.493	1	1
Israël	6	77.168	5	6
Marokko	13	187.544	12	13
Nieuw-Zeeland	4	58.478	4	4
Pakistan	1	14.619	1	1
Paraguay	1	14.619	1	1
Servië	4	62.174	4	4
Suriname	19	276.934	19	19
Thailand	5	73.097	5	5
Turkije	57	878.212	57	59
Verenigde Arabische Emiraten	1	14.619	1	1
Verenigde Staten van Amerika	4	60.700	4	5
Zuid-Afrika	1	14.619	1	1
Eindtotaal	348	4.759.527	330	353

Bij de Wajong kan de export alleen naar nationaal recht plaatsvinden: via de hardheidsclausule of het overgangsrecht AAW. Dit verklaart de export Wajong naar zowel Europa als de overige landen.

Export uitkeringen IVA, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal uitkeringen ultimo jaar
EU	2.887	30.284.937	2.606	2.921
België	552	10.365.510	514	556
Bulgarije	6	138.463	5	6
Denemarken	16	152.691	18	15
Duitsland	1.641	11.070.588	1.433	1.660
Finland	12	65.145	12	12
Frankrijk	46	935.083	39	46
Griekenland	10	274.190	11	10
Hongarije	45	766.161	43	45
Ierland	3	115.625	4	3
Italië	17	214.769	16	17
Kroatië	17	200.855	15	18
Litouwen	4	43.385	3	5
Luxemburg	10	157.473	11	10
Malta	2	50.442	2	2
Oostenrijk	57	370.557	59	57
Polen	179	1.713.027	181	182
Portugal	56	504.840	50	56
Roemenië	1	1.498	1	1
Slovenië	1	25.009	1	1
Slowakije	8	104.343	12	9
Spanje	141	1.903.590	115	144
Tsjechië	20	253.735	21	22
Verenigd Koninkrijk	24	520.228	20	24
Zweden	19	337.729	21	20
EER (en Zwitserland)	53	644.141	57	55
IJsland	1	8.863	1	1
Noorwegen	29	341.522	28	29
Zwitserland	23	293.756	28	25
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	39	572.866	32	40
Aruba	0	18.939	1	1
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	7	83.352	5	7
Curaçao	30	447.926	24	30
onbekend	2	22.648	2	2
verdragslanden	433	7.831.600	374	441
Australië	30	210.767	29	30
Bosnië en Herzegovina	18	375.351	15	18
Canada	8	62.494	10	8
Ecuador	1	37.018	1	1
Egypte	5	79.254	5	5
Filippijnen	8	110.547	6	8
Hongkong	1	9.844	1	1
India	1	5.990	0	1
Indonesië	3	36.951	2	3
Japan	1	12.214	2	1
Jordanië	2	42.969	2	2
Kaapverdië	2	54.651	2	3
Macedonië	1	15.896	2	2
Marokko	36	567.405	29	37
Nieuw-Zeeland	2	34.119	1	2
Servië	6	121.658	10	6
Suriname	36	681.845	32	36
Thailand	20	407.373	17	21
Tunesië	8	107.185	7	8
Turkije	229	4.476.905	188	233
Uruguay	1	15.487	1	1
Verenigde Staten van Amerika	12	324.552	10	12
Zuid-Afrika	2	41.124	1	2
niet-verdragslanden	3	41.038	2	3
Brazilië	1	11.906	1	1
Costa Rica	1	25.474	1	1
Jamaica	1	3.658	0	1
Eindtotaal	3.415	39.374.581	3.071	3.460

Export uitkeringen WGA, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal uitkeringen ultimo jaar
EU	3.835	34.411.430	3.897	3.790
België	864	9.766.633	914	843
Bulgarije	11	129.258	10	11
Cyprus	3	76.078	4	3
Denemarken	19	352.166	20	19
Duitsland	1.927	12.852.172	1.891	1.896
Estland	1	32.648	2	1
Finland	7	46.995	8	8
Frankrijk	96	1.323.267	107	100
Griekenland	25	368.268	27	28
Hongarije	48	610.513	45	48
Ierland	13	179.883	16	14
Italië	14	271.064	15	15
Kroatië	12	150.940	11	11
Letland	3	45.298	3	3
Litouwen	2	19.157	1	2
Luxemburg	8	53.386	7	8
Malta	2	8.568	2	2
Oostenrijk	55	346.841	59	56
Polen	308	2.599.954	322	308
Portugal	56	606.380	63	53
Roemenië	8	120.991	9	8
Slovenië	2	4.978	2	2
Slowakije	14	82.985	16	13
Spanje	204	2.581.303	206	201
Tsjechië	23	181.171	25	24
Verenigd Koninkrijk	75	1.048.400	75	76
Zweden	35	552.134	39	37
EER (en Zwitserland)	58	792.204	76	60
Noorwegen	33	473.136	42	34
Zwitserland	25	319.068	34	26
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	108	1.111.974	106	113
Aruba	11	135.781	11	11
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	18	96.194	15	19
Curaçao	68	671.212	66	69
Sint Maarten	4	90.490	4	5
onbekend	7	118.297	9	9
verdragslanden	1.052	14.683.024	1.066	1.059
Argentinië	3	24.103	3	3
Australië	20	176.219	18	20
Bosnië en Herzegovina	59	941.100	62	59
Canada	12	217.486	13	12
Chili	6	91.370	6	7
Egypte	7	77.135	5	7
Filippijnen	11	233.445	12	11
India	1	22.308	2	1
Indonesië	14	208.565	14	15
Israël	5	83.073	6	5
Japan	3	31.713	3	3
Jordanië	1	6.857	2	1
Kaapverdië	6	51.035	7	6
Macedonië	8	103.403	7	8
Marokko	94	1.185.077	98	95
Montenegro	2	6.868	1	2
Nieuw-Zeeland	2	26.730	3	2
Servië	22	341.715	29	23
Suriname	105	1.425.567	106	108
Thailand	23	473.654	23	25
Tunesië	14	190.378	13	14
Turkije	600	8.276.786	595	596
Uruguay	1	528	0	1
Verenigde Staten van Amerika	27	385.367	33	29
Zuid-Afrika	6	102.541	7	6
niet-verdragslanden	3	33.999	4	3
Brazilië	0	2.399	0	0
Dominicaanse Republiek	0	1.728	0	0
Frans Guyana	1	5.508	1	1
Gambia	1	13.868	1	1
onbekend	1	10.497	2	1
Eindtotaal	5.056	51.032.630	5.147	5.025

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WGA-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen ZW, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkeringsjaren
EU	3.433	13.626.987	808
België	919	4.414.998	235
Bulgarije	3	51.349	2
Cyprus	1	32.477	1
Denemarken	1	174	0
Duitsland	1.430	5.037.728	296
Frankrijk	17	100.259	6
Griekenland	9	82.638	6
Hongarije	45	189.590	13
Ierland	1	25.959	1
Italië	10	92.083	4
Kroatië	1	1.422	0
Letland	1	6.989	1
Litouwen	9	38.150	1
Luxemburg	2	13.961	0
Malta	3	2.694	0
Oostenrijk	9	67.891	3
Polen	878	3.002.611	214
Portugal	12	92.612	5
Roemenië	7	15.061	1
Slovenië	2	2.047	0
Slowakije	23	75.914	5
Spanje	20	113.328	6
Tsjechië	9	25.702	2
Verenigd Koninkrijk	16	110.447	6
Zweden	5	30.905	1
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	10	44.324	2
Aruba	3	29.187	1
Curaçao	2	7.137	1
Sint Maarten	1	452	0
onbekend	4	7.547	0
verdragslanden	38	234.162	14
Bosnië en Herzegovina	2	17.726	1
Filippijnen	1	3.018	0
Indonesië	2	14.658	1
Marokko	5	24.279	1
Suriname	8	47.250	3
Thailand	2	10.113	1
Turkije	15	85.205	5
Zuid-Afrika	2	24.217	2
Zuid-Korea	1	7.696	0
niet-verdragslanden	11	87.327	4
Rusland	1	10.498	0
Verenigde Staten van Amerika	1	9.066	0
onbekend	9	67.763	3
Eindtotaal	3.492	13.992.800	828

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een ZW-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WAZO, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkeringsjaren
EU	1.494	9.478.752	353
België	690	5.077.634	168
Denemarken	1	3.863	0
Duitsland	547	3.095.220	124
Estland	1	4.716	0
Finland	1	15.571	0
Frankrijk	6	54.484	1
Griekenland	2	7.326	0
Hongarije	6	43.170	1
Ierland	1	12.735	0
Italië	2	12.984	0
Letland	1	7.108	0
Litouwen	2	11.608	1
Luxemburg	2	19.943	1
Oostenrijk	1	5.978	0
Polen	208	876.677	48
Portugal	3	17.846	1
Roemenië	1	16.131	0
Slowakije	2	7.219	0
Spanje	3	47.486	1
Tsjechië	1	493	0
Verenigd Koninkrijk	12	131.266	3
Zweden	1	9.291	0
EER (en Zwitserland)	7	80.573	2
Noorwegen	1	5.065	0
Zwitserland	6	75.508	2
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	5	33.145	1
Curaçao	1	8.909	0
onbekend	4	24.237	1
verdragslanden	3	10.806	0
Suriname	1	8.687	0
Turkije	2	2.119	0
niet-verdragslanden	9	76.614	2
Costa Rica	1	15.924	0
Kenia	1	3.024	0
Verenigde Staten van Amerika	4	40.425	1
onbekend	3	17.241	1
Eindtotaal	1.518	9.679.890	359

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een WAZO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WW, 2015

	Aantal in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkeringsjaren	Aantal Uitkeringen Ultimo Jaar
EU	4.324	10.366.248	673	711
België	82	239.221	14	14
Bulgarije	4	14.942	1	1
Cyprus	2	8.801	0	0
Denemarken	12	40.427	2	2
Duitsland	140	440.601	24	18
Estland	2	3.732	0	1
Finland	7	36.304	1	1
Frankrijk	49	203.982	9	6
Griekenland	36	74.618	5	9
Hongarije	31	87.669	5	4
Ierland	16	70.037	3	3
Italië	24	90.196	4	2
Kroatië	1	2.747	0	1
Letland	25	53.891	4	1
Litouwen	15	34.632	2	2
Luxemburg	2	7.235	0	0
Malta	2	8.377	0	0
Oostenrijk	11	40.121	2	3
Polen	3.545	7.850.388	545	592
Portugal	31	86.592	4	3
Roemenië	6	31.889	1	0
Slovenië	2	2.090	0	0
Slowakije	62	126.966	9	8
Spanje	83	294.313	14	14
Tsjechië	20	40.001	3	2
Verenigd Koninkrijk	89	368.362	15	16
Zweden	25	108.114	4	8
EER (en Zwitserland)	37	136.336	6	4
Ijsland	3	10.205	1	0
Noorwegen	20	63.589	3	2
Zwitserland	14	62.542	3	2
Eindtotaal	4.361	10.502.585	679	715

Export uitkeringen TW, 2015

	Aantal In Jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkeringsjaren
EU	544	421.030	120
België	101	124.416	31
Bulgarije	2	-21.211	-2
Denemarken	2	1.254	0
Duitsland	98	66.561	27
Finland	2	85	0
Frankrijk	14	16.828	4
Griekenland	11	3.966	1
Hongarije	5	759	1
Ierland	2	850	0
Italië	5	1.333	1
Kroatië	24	123.191	18
Litouwen	1	496	0
Malta	1	107	0
Oostenrijk	3	3.638	1
Polen	183	51.103	22
Portugal	8	2.393	1
Roemenië	2	528	0
Slowakije	6	3.090	2
Spanje	42	13.825	7
Tsjechië	4	8.107	1
Verenigd Koninkrijk	24	16.238	4
Zweden	4	3.473	1
EER (en Zwitserland)	4	1.535	0
IJsland	1	49	0
Noorwegen	3	1.486	0
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	20	16.670	4
Aruba	4	1.296	1
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1	328	0
Curaçao	12	5.319	2
onbekend	3	9.727	1
verdragslanden	491	2.094.948	445
Bosnië en Herzegovina	19	20.706	16
Canada	7	20.948	7
Chili	4	36.139	4
Kaapverdië	7	60.720	6
Marokko	400	1.715.193	360
Montenegro	2	4.741	1
Servië	30	125.574	32
Tunesië	9	72.605	10
Verenigde Staten van Amerika	13	38.321	8

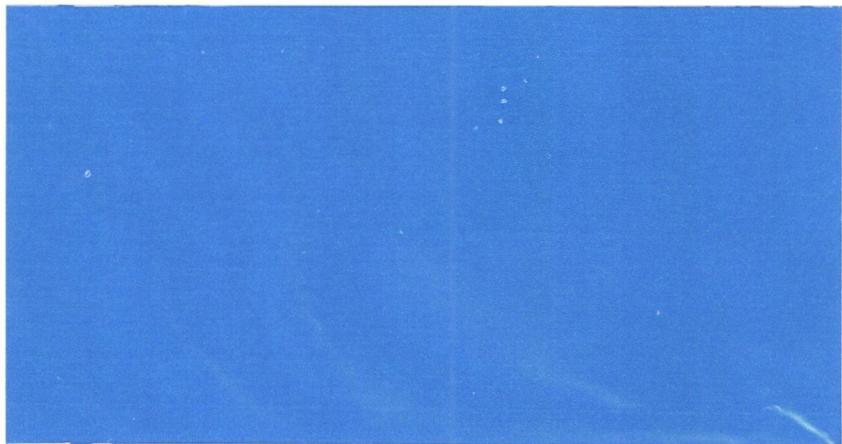
Export uitkeringen TW, 2015 (vervolg)

	Aantal In Jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkeringsjaren
niet-verdragslanden	397	1.349.345	211
Brazilië	3	392	0
Colombia	1	5	0
Egypte	7	794	1
Filippijnen	2	-141	0
Hongkong	1	61	0
Macedonië	1	353	0
onbekend	1	772	0
Pakistan	1	735	0
Suriname	22	6.982	2
Thailand	3	5.279	1
Turkije	354	1.334.111	206
Verenigde Arabische Emiraten	1	2	0
Eindtotaal	1456	3.883.527	780

- Turkije is voor de Toeslagenwet geen verdragsland, maar onder bepaalde voorwaarden kan de toeslag mee worden genomen naar Turkije.
- Export TW naar Polen betreft TW naast WW uitkering. Hier zien wij dat relatief korte WW uitkeringen met TWK worden uitbetaald inclusief TW. Voor zover door ons te beoordelen is er sprake van Nederlands adres ten tijde van het recht op uitkering, maar wordt de betaling op een moment verricht waarop betrokken reeds vertrokken is naar Polen.
- Er wordt geen TW geëxporteerd naar Polen in combinatie met een arbeidsongeschiktheidsuitkering.
- Export naar België en Duitsland kan nog voorkomen op basis van onderstaande uitzondering: Als iemand op 31 mei 1992 een lopend recht op TW had geldt een uitzondering binnen de EU/EER en Zwitserland. Deze persoon kan op basis van de uitspraak van de Centrale Raad van beroep van 16 mei 2011 een aanvraag TW doen danwel een bestaande TW exporteren naar een EU-land. Deze persoon heeft recht op TW met maximaal 1 jaar terugwerkende kracht vanaf datum nieuwe aanvraag.
- Ook zien wij dat bij de beoordeelde TW export gevallen naar België en Duitsland vaak weer sprake is van een Nederlands woon of verblijfadres, waardoor het recht op TW weer herleeft.

PostN
Port Betaa
Port Pay
Pays-B

MINISTERIE VAN SZW
15 DEC. 2016
SCANPLAZA

Export uitkeringen 2016

Colofon

Uitgave

Uitvoering Werknemersverzekeringen

Eindredactie

Financieel Economische Zaken, afdeling Planning, Control en Analyse

Aan deze uitgave werkten mee

Financieel Economische Zaken, afdeling Planning, Control en Analyse

Financieel Economische Zaken, afdeling Business Intelligence

Gegevensdiensten, afdeling Datawarehouse

Strategie, Beleid en Kenniscentrum

SMZ, afdeling Bijzondere Zaken

Postadres

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Bezoekadres

Hoofdkantoor UWV Gebouw D

La Guardiaweg 116

1043 DL Amsterdam

© UWV Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ontwikkelingen per wet – cijfers	5
3	Ontwikkelingen export uitkeringen	7
4	Tabellen	10

1. Inleiding

In deze publicatie wordt voor verslagjaar 2016 een kwantitatief overzicht gegeven van de export van uitkeringen door UWV. Daarnaast is een bespreking opgenomen van de ontwikkeling in de periode 2015 tot en met 2016. Deze publicatie bevat informatie over de export van:

- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- Ziektekostenwet (ZW)
- Wet Arbeid en Zorg (WAZO)
- Werkloosheidswet (WW)
- Toeslagenwet (TW)

De geëxporteerde uitkeringen worden bekeken naar aantallen, bedragen en uitkeringsjaren. Uitkeringen kunnen in principe alleen naar een land worden geëxporteerd, indien met dat land een verdrag is afgesloten waarin handhavingsbepalingen (controlemogelijkheden) zijn opgenomen.

2. Ontwikkelingen per wet - cijfers

Samenvatting

1. De exportuitkeringen voor alle wetten samen laten in 2016 geen grote veranderingen zien in vergelijking met 2015.
2. Wanneer we het aantal exportuitkeringen relateren aan het totale aantal uitkeringen, zien we dat het aandeel van de exportuitkeringen in 2016 en 2015 gelijk is: 1,9 procent.
3. Wanneer we het geëxporteerde uitkeringsbedrag relateren aan het totale uitkeringsbedrag voor alle wetten, vinden we in 2016 1,7 procent en in 2015 1,6 procent.
4. De exportuitkeringen WW naar Polen zijn zowel in aantal als bedrag gedaald.

Kerncijfers

Dit hoofdstuk bevat de cijfermatige ontwikkeling per wet. In tabel 2.1 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2016 en 2015 weergegeven, samen met het uitgekeerde bedrag. Er zijn ruim 32.800 uitkeringen geëxporteerd. In vergelijking met 2015 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2016 met 4,6 procent gedaald. Het totale uitgekeerde bedrag aan exportuitkeringen bedraagt ruim € 346 miljoen en ligt in 2016 1 procent hoger dan in 2015.

Tabel 2.1 Export uitkeringen per wet, 2016 en 2015

	Aantal		Aandeel aantal exportuitkeringen in totale aantal uitkeringen (%)		Bedrag x € 1 miljoen		Aandeel geëxporteerde uitkeringsbedragen in totale uitkeringsbedrag (%)	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
WAO	12.906	14.136	4,4	4,5	195,4	203,6	4,3	4,2
WAZ	524	616	3,9	4,1	5,5	6,1	3,6	3,6
Wajong	329	348	0,1	0,1	4,7	4,8	0,2	0,2
WGA	5.194	5.056	3,1	3,2	54,7	51,0	2,1	2,1
IVA	3.758	3.415	4,4	4,7	45,4	39,4	2,7	2,8
WW	4.000	4.361	1,0	1,0	10,7	10,5	0,2	0,2
ZW ¹⁾	3.312	3.492	1,5	1,7	15,8	14,0	1,1	0,9
WAZO ¹⁾	1.553	1.518	1,2	1,2	10,5	9,7	1,0	0,9
TW	1.233	1.456	1,1	0,7	3,8	3,9	0,9	0,9
Totaal	32.809	34.398	1,9	1,9	346,4	343,0	1,7	1,6

¹⁾ De ZW en WAZO aandelen van het aantal uitkeringen zijn berekend op basis van de instroom in plaats van het aantal uitkeringen in een jaar.

Ontwikkelingen 2016

Hieronder volgt een bespreking van de ontwikkelingen in 2016 per wet.

Export WW

Het aantal geëxporteerde WW-uitkeringen is in 2016 gedaald, na een sterke stijging in de periode 2010-2015. De grootste daling treedt op bij het aantal uitkeringen naar Polen. Als we kijken naar het volumeaandeel van de exportuitkeringen in vergelijking met het totale aantal WW-uitkeringen zien we in 2016 geen verschil in vergelijking met 2015: het aandeel ligt op 1,0 procent. Het totale geëxporteerde uitkeringsbedrag is in 2016 nog licht gestegen, maar voor Polen is dit in lager dan in 2015. Deze daling wordt gecompenseerd door een stijging bij andere landen, zoals Frankrijk en Spanje. Het aandeel van het geëxporteerde uitkeringsbedrag WW in het totale uitkeringsbedrag van de WW blijft in 2016 op hetzelfde lage niveau als in 2015: 0,2 procent. In 2016 gaat 72 procent van het geëxporteerde uitkeringsbedrag naar Polen. Het aandeel exportuitkeringen naar Polen ligt op 80 procent.

Export WIA

In 2016 is het aantal exportuitkeringen WGA en IVA gestegen. Hetzelfde geldt voor de geëxporteerde bedragen. Deze stijging houdt min of meer gelijke tred met de toename van de totale aantallen WGA- en IVA-uitkeringen. Dit betekent dat het aandeel exportuitkeringen WGA en IVA, afgezet tegen het totale aantal uitkeringen, in 2016 nauwelijks is gestegen.

Duitsland, België en Turkije nemen in 2016 het merendeel van het aantal geëxporteerde IVA-uitkeringen (71%) en WGA-uitkeringen (67%) voor hun rekening. Beide aandelen zijn ongewijzigd in vergelijking met 2015. Bij de geëxporteerde uitkeringsbedragen IVA en WGA is voor Turkije in 2016 sprake van een hoger aandeel dan in 2015. Voor de IVA is dit 12 procent en voor WGA 18 procent.

Export WAO

De geëxporteerde WAO-uitkeringen zijn in 2016 verder afgangen, evenals het uitgekeerde bedrag. De belangrijkste exportlanden bij de WAO zijn België, Turkije en Duitsland. De stijging van het aantal exportuitkeringen naar Turkije van de afgelopen jaren heeft zich in 2016 niet doorgestet. Het aantal is in 2016 zelfs iets gedaald naar 2.406 uitkeringen. Turkije is, als we naar het geëxporteerde bedrag kijken, wel het in omvang tweede land, na België. Duitsland is het op twee na grootste land.

Export ZW en WAZO

De exportuitkeringen ZW zijn in 2016 afgangen tot circa 3.300. Het geëxporteerde uitkeringsbedrag is in 2016 gestegen in vergelijking met 2015: van € 14 miljoen naar € 15,8 miljoen. Het hogere uitkeringsbedrag wordt mogelijk verklaard doordat mensen in 2016 gemiddeld een langere uitkeringsduur hebben en/of gemiddeld een hogere uitkering ontvangen. 92 procent van het aantal uitkeringen in 2016 gaat naar Duitsland. Polen en België. Het aandeel van het geëxporteerde bedrag voor deze landen bedraagt in 2016 89 procent.

Het aantal geëxporteerde WAZO-uitkeringen ligt in 2016 op 1.553, een lichte stijging in vergelijking met 2015 (1.518). De meeste uitkeringen gaan ook in 2016 naar België, Duitsland en Polen (95 procent). Het aandeel in de geëxporteerde uitkeringen bedraagt voor deze drie landen ook 95 procent.

Export TW

Het aantal geëxporteerde toeslagen TW is in 2016 lager dan in 2015. In 2016 zijn er 1.233 uitkeringen. Het uitkeringsbedrag is in 2016 lager dan in 2015 en bedraagt € 3,8 miljoen.

Ultimo 2016 zijn er geen lopende geëxporteerde toeslagen TW naar de lidstaten van de EU/EER.

Export WAZ en Wajong

Bij de wetten WAZ en Wajong is het aantal geëxporteerde uitkeringen relatief klein. In 2016 gingen 524 WAZ-uitkeringen naar het buitenland.

Het aantal geëxporteerde Wajong-uitkeringen ligt in 2016 op 329. De belangrijkste exportlanden voor de Wajong zijn Turkije, Duitsland, Spanje en België. Dit betreft voornamelijk 'oude' AAW gevallen (van voor de invoering van de Wajong per 1 januari 1998), of in een klein aantal gevallen Wajongers waarbij onder de hardheidsclausule export van de Wajong plaatsvindt.

3. Ontwikkelingen export uitkeringen

Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU)

De *Wet BEU* is op 1 januari 2000 in werking getreden. Deze wet heeft het territorialiteitsbeginsel in de Nederlandse sociale verzekeringswetten geïntroduceerd (voor UWV gaat het nu om de volgende wetten: *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA*). De uitkeringen op grond van deze wetten kunnen slechts geëxporteerd worden naar landen waarmee een verdrag gesloten is waarin handhavingsbepalingen zijn opgenomen. Hierbij moet gedacht worden aan bepalingen waarbij controle en verificatie plaatsvindt van de identiteit-, de leefvorm- en de inkomsten- van de gerechtigden. De rechtstreeks in alle lidstaten werkende Verordeningen (EU) 883/2004 en 987/2009 voldoen hieraan, reden waarom de uitkeringen *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA* geëxporteerd kunnen worden naar de 27 andere lidstaten van de EU of naar Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland (hierna te noemen EU/EER).

Export van deze uitkeringen is daarnaast mogelijk naar landen waarmee Nederland een bilateraal coördinatieverdrag over sociale zekerheid of een handhavingsovereenkomst heeft gesloten.¹

Exportverbod in de WW, Wajong en Toeslagenwet

De *WW, Wajong en Toeslagenwet (TW)* vallen op zich niet onder de werkingssfeer van de *Wet BEU*. De *WW* ging altijd al uit van het territorialiteitsbeginsel vanwege de eis van het beschikbaar zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. De *WW* bevat dan ook een uitsluitingsgrond voor het recht op uitkering als de werkloze werknemer buiten Nederland verblijft of woont.² Op grond van Verordening (EU) 883/2004 is het wel mogelijk om met behoud van uitkering *WW* gedurende maximaal 3 maanden werk te zoeken in een andere lidstaat van de EU/EER.³

De *Wajong* is een sociale voorziening waarbij het niet in Nederland wonen als een uitsluitingsgrond geldt voor het recht op arbeids- en inkomensorondersteuning. De *Wajong* valt weliswaar binnen de materiële werkingssfeer van Verordening (EU) 883/2004, maar is opgenomen als een bijzondere non contributieve prestatie. Kenmerkend voor deze prestaties is dat de exportbepaling van Verordening (EU) 883/2004 hierop niet van toepassing is.⁴ De *Wajong* valt verder niet binnen de materiële werkingssfeer van verdragen, waardoor het in de *Wajong* opgenomen exportverbod niet opzij gezet kan worden door een verdrag over sociale zekerheid.

De *Wajong* bevat sinds 1 september 2002 wel een hardheidsclausule waardoor de export van deze uitkering in bijzondere gevallen van onbillijkheid toch (naar alle landen) mogelijk is.

De *TW* geldt eveneens als een sociale voorziening. Gelijktijdig met de invoering van de *Wet BEU* in het jaar 2000 is in de *TW* het wonen buiten Nederland als een uitsluitingsgrond voor het recht op toeslag opgenomen. De toeslag *TW* van de op dat moment buiten de EU/EER wonende gerechtigden is in 3 jaar tijd afgebouwd (met 1/3 per jaar). De Centrale Raad van Beroep heeft echter in 2003 vastgesteld dat de toeslag *TW* als aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsuitkering binnen de materiële werkingssfeer van de bilaterale verdragen met Marokko en de Verenigde Staten valt. De exportbepaling van deze verdragen is dus ook van toepassing op de *TW* en zet het

¹ Bij een beperkt aantal verdragen is de export van uitkeringen *ZW* en *WAZ* niet geregeld.

² Deze uitsluitingsgrond geldt niet bij toepassing van de vakantieregeling in de *WW* en bij het meewerken aan activiteiten die bevorderlijk zijn voor de inschakeling in het arbeidsproces in één van de 27 andere lidstaten van de EU of in Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland.

³ Het bevoegde orgaan kan deze periode van 3 maanden verlengen tot maximaal 6 maanden. Het beleid van SZW is om dat niet te doen. De CRvB heeft op 26 oktober 2016 prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie EU over het Nederlandse beleid om deze periode niet te verlengen.

⁴ De in Nederland werkzame *Wajong*-gerechtigde die zijn woonplaats overbrengt naar een andere lidstaat en voldoende sociaaleconomische banden blijft behouden met Nederland, kan op grond van de jurisprudentie van het Hof van Justitie EU de *Wajong*-uitkering wel exporteren.

in de *TW* geregelde exportverbod opzij. In veel andere bilaterale verdragen staat een gelijkluidende bepaling. Daardoor is export van de toeslag *TW* weer mogelijk naar de volgende landen: Brazilië, Canada, Chili, Cyprus, Israël, Kaapverdië, Kroatië, Malta, Marokko⁵, Nieuw Zeeland, Polen, Verenigde Staten, Zuid Korea, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Montenegro, Servië en Tunesië. Sinds 12 september 2003 moet de toeslag naar deze landen dus weer geëxporteerd worden. De *TW* bevat al 15 jaar een exportverbod, maar het is nog steeds niet geheel duidelijk in welke gevallen de export van de toeslag *TW* naar Turkije nu wel en niet mogelijk is. Er lopen nog steeds beroepszaken over en er zijn al vele principiële beroepszaken tot aan het (EU) Hof van Justitie toe gevoerd. De stand van de jurisprudentie is als volgt. De persoon met uitsluitend de Turkse nationaliteit kan de toeslag *TW* exporteren naar Turkije. De persoon die naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit of de nationaliteit van een andere lidstaat heeft, kan de toeslag niet exporteren. Bij de nu nog lopende beroepszaken over de export van toeslag *TW* naar Turkije spelen de volgende elementen een rol:

- er is sprake gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (de arbeidsmarkt is niet definitief verlaten, dus een beroep op het arrest Akdas is niet mogelijk);
- de aanvraag toeslag *TW* vindt plaats vanuit Turkije en
- in geval afstand gedaan wordt van de Nederlandse nationaliteit (al dan niet in het licht van de toepassing van de Remigratieregeling).

In de hiervoor genoemde gevallen wordt de export van de toeslag *TW* naar Turkije nog steeds geweigerd.

Sinds 5 mei 2005 is er geen nieuwe export meer mogelijk van de toeslag *TW* naar de lidstaten van de EU/EER. De *TW* is op deze datum net als de *Wajong* opgenomen op een Bijlage bij de (EU) Verordening 883/2004 en geldt vanaf dat moment als een niet exporteerbare bijzondere non contributieve prestatie. De op dat moment lopende *TW* gevallen zijn in 3 jaar tijd volledig afgebouwd (met 1/3 per jaar). Een bijzonder eerbiedigend overgangsrecht geldt voor de gerechtigden die al vanaf 1992 recht hebben op een toeslag *TW*.

Het woonlandbeginsel

Het woonlandbeginsel houdt in (voor zover relevant voor de taken van UWV) dat de hoogte van de WGA-vervolguitkering (hierna: *VVU*) en de eventueel daarmee samenlopende toeslag *TW* wordt aangepast aan het kostenniveau van het betreffende woonland. Het *woonlandbeginsel* is van toepassing op gerechtigden op een *VVU* die (gaan) wonen in een verdragsland buiten de EU/EER. De aanpassing vindt plaats aan de hand van de jaarlijks door SZW gepubliceerde lijst met woonlandfactoren, waarmee de verhouding wordt weergegeven tussen het kostenniveau van het woonland en Nederland. De woonlandfactor bedraagt maximaal 100%, maar is voor veel landen (een stuk) lager. De uitkering wordt dus verlaagd door deze te vermenigvuldigen met de voor het woonland vastgestelde woonlandfactor.

Het woonlandbeginsel is sinds 1 juli 2012 van toepassing op gerechtigden die op of na deze datum recht krijgen op een *VVU*. Voor de op deze datum al lopende *VVU* gevallen gold een overgangsrecht van een half jaar. *Het woonlandbeginsel* is op deze groep vanaf 1 januari 2013 van toepassing.

Er zijn verschillende beroepszaken gevoerd over de toepassing van het *woonlandbeginsel*. De Centrale Raad van Beroep heeft in een aantal gevallen de toepassing van het *woonlandbeginsel* in strijd geacht met de exportbepaling van verschillende sociale zekerheidsverdragen. De verdragen

---

⁵ Na een lange periode van onzekerheid is in 2016 een politiek akkoord bereikt tussen Marokko en Nederland om het verdrag aan te passen. Deze wijzigingen zijn op 1 oktober 2016 voorlopig in werking getreden. Voor de toeslag *TW* die verstrekt wordt in combinatie met een WGA vervolguitkering geldt voor nieuwe gevallen vanaf 1 oktober 2016 een korting van 10%. Voor nieuwe gevallen in 2017 is de korting 20%, voor nieuwe gevallen in 2018 30% en voor nieuwe gevallen in 2019 en latere jaren is de korting 40%. Voor de rechten die ontstaan zijn vóór 1 oktober 2016 geldt een volledige eerbiedigende werking.

met Australië, Chili, Israël, Macedonië, Nieuw Zeeland, Suriname en Zuid Korea bieden geen enkele ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel*. Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend heeft eind 2014 een herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten). Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

De verdragen met Bosnië-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië⁶, Marokko⁷, Montenegro, Québec, Servië en Turkije bieden geen ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en een beroep kunnen doen op het overgangsrecht (en dus al vóór 1 juli 2012 recht hadden op een *VVU*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend tegen de toepassing van het *woonlandbeginsel* heeft de eind 2014 uitgevoerde herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten).

Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

In maart 2015 is ook de tweede herstelactie uitgevoerd. De verdragen met Bosnië-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië, Marokko, Montenegro, Québec, Servië en Turkije blijken toch geen ruimte te bieden voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en op of na 1 juli 2012 recht hebben verkregen op een *VVU* (en mogelijk een toeslag *TW*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend geldt dat de herstelactie met volledige terugwerkende kracht tot 1 juli 2012 is uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten)). Voor de gerechtigden die niet in bezwaar of beroep zijn gegaan, is de ambtshalve herstelactie met terugwerkende kracht tot 1 maart 2014 uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend).

De toepassing van het *woonlandbeginsel* is nog steeds niet volledig uitgekristalliseerd. Er lopen nog beroepszaken van in andere verdragslanden wonende gerechtigden waarbij nog niet duidelijk is of er wel of geen strijd bestaat met de exportbepaling. Deze verdragen bevatten exportbepalingen die tekstueel anders zijn geformuleerd dan de verdragen waarover de CRvB uitspraak heeft gedaan. In totaal gaat het nog om 23 verdragslanden waarbij het *woonlandbeginsel* nog wel volledig wordt toegepast. Daarnaast is SZW gestart met onderhandelingen met de betreffende verdragspartners om de verdragen zodanig aan te passen dat het *woonlandbeginsel* wel weer kan worden toegepast.

---

⁶ Kroatië is sinds 1 juli 2013 lidstaat van de EU, reden waarom de toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden woonachtig in Kroatië al op 1 juli 2013 beëindigd is.

⁷ Na een lange periode van onzekerheid is in 2016 een politiek akkoord bereikt tussen Marokko en Nederland om het verdrag aan te passen. Deze wijzigingen zijn op 1 oktober 2016 voorlopig in werking getreden. Voor nieuwe gevallen toegekend op of na 1 oktober 2016 geldt een blijvende verlaging van de WGA vervolguitkering van 10%. Voor de rechten die ontstaan zijn vóór 1 oktober 2016 geldt een volledige eerbiedigende werking.

4. Tabellen

In dit hoofdstuk zijn de overzichtstabellen opgenomen voor wat betreft export uitkeringen 2015.

Het betreft achtereenvolgens: de volgende onderwerpen:

- WAO (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering)
- WAZ (Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen)
- Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
- IVA (Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten)
- WGA (Regeling werkherverdeling gedeeltelijk arbeidsgeschikten)
- ZW (Ziektewet)
- WAZO (Wet arbeid en zorg)
- WW (Werkloosheidswet)
- TW (Toeslagenwet)

Toelichting bij de cijfers

Export

Export uitkeringen betreffen uitkeringen aan klanten die in het buitenland wonen.

Voor de vaststelling of een klant in het buitenland woont kan UWV niet de GBA (gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens) als basis gebruiken. Veel van deze klanten staan in de GBA namelijk met de code 'VOW' ofwel 'vertrokken onbekend waarheen'.

De gebruikte methodiek verschilt per wet:

- ZW
  - In het primaire systeem ZW (UZS) wordt per maand gekeken of het woon- en/of verblijfadres buitenland betreft.
- WW
  - Vanaf het jaar 2015 komen de cijfers export WW uitsluitend uit WWO, het registratiesysteem van de WW. Dit betekent dat de registratie van export WW gekoppeld is aan de betaling over deze periode. Het kan dus voorkomen dat de start van de export WW aan het eind van het jaar ligt, maar dat de betaling pas in het daarop volgende jaar plaats vindt. In dat geval zal deze export WW meetellen in het nieuwe jaar.
- AG
  - De registratie in het uitkeringssysteem door de "buitenland-kantoren" (Breda, Heerlen, Amsterdam) is leidend; als hierin woonland is opgenomen, dan wordt dit gegeven gebruikt.
  - Is via registratie in het uitkeringssysteem geen woonland te bepalen dan wordt uit de Polis administratie het in GBA geregistreerde woonland bij gezocht.
  - Tot slot wordt nog via de code Zorgverzekeringwet gekeken of het export naar Duitsland of België betreft.

Kasbasis

De hele rapportage is op kasbasis, dat wil zeggen betalingen en ontvangsten in het jaar zijn bepalend voor het opnemen in de tabellen. Het merendeel bestaat natuurlijk uit betalingen van uitkeringen aan klanten.

De betalingen en ontvangsten hebben doorgaans betrekking op hetzelfde jaar, maar kunnen ook betrekking hebben op rechten over een afgelopen jaar of jaren, bijvoorbeeld een nabetaling of ontvangst in het jaar 2015, over voorafgaande jaren wordt verantwoord in het jaar 2015.

Toelichting op de 4 cijferkolommen:

1. Aantal in jaar

Het aantal verschillende klanten waarnaar in het jaar een betaling is uitgegaan, dan wel waarvan UWV geld heeft ontvangen (terugvordering).

De meting vindt plaats aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers.

Om dubbeltellingen te voorkomen wordt elk BSN-nummer slechts één keer geteld. Zo wordt bij de verhuizing van een klant - van bijvoorbeeld België naar Duitsland - het BSN-nummer alleen geteld bij het ontvangende land - in dit voorbeeld Duitsland -. Voor het verzendende land - België - telt het BSN-nummer niet mee. Het kan dus voorkomen dat bij een land voor 'aantal in jaar' het getal '0' staat vermeld, terwijl er wel bedragen en uitkeringsjaren kunnen staan ongelijk aan 0.

2. Uitgekeerd bedrag

Het bedrag in hele euro's dat per saldo door UWV aan klanten in het land van toepassing in het hele jaar is betaald. Een eventueel minteken betekent dat per saldo meer is teruggevorderd, dan betaald aan klanten van dat land.

3. Uitkeringsjaren

Het aantal uitkeringsjaren wordt bepaald door het totaal aan uitkeringsdagen te delen door het maximum aantal dagen dat een klant een uitkering kan ontvangen in een jaar (verschillend per uitkeringswet).

Het aantal uitkeringsjaren wordt afgerond op hele jaren. Zo wordt dus bijvoorbeeld 0,4 uitkeringsjaar afgerond op 0 en 0,6 uitkeringsjaar afgerond op 1.

4. Aantal uitkeringen ultimo jaar

Het aantal verschillende klanten aan het einde van het betreffende jaar. Dit wordt gemeten aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers die aan het einde van het jaar (nog) een lopend recht hebben.

Bij ZW wordt het aantal uitkeringen ultimo jaar niet weergegeven. Dit is bij ZW - grotendeels kortlopende uitkeringen - geen relevant gegeven. Zo zou je bijvoorbeeld midden in een griegolf aan het einde van het jaar een heel hoog aantal krijgen, net na een griegolf een heel laag aantal.

Bij TW wordt deze kolom ook niet weergegeven. Een deel van de TW betreft de moederwet ZW. Opname van deze kolom zou dus een vertekend beeld opleveren.

Peilmaanden

Bij iedere klant is voor elke maand bepaald in welk land zij wonen. De uitgekeerde bedragen en de uitkeringsdagen zijn alleen voor de maanden dat de klant woont in een land toegerekend aan dat land.

Disclaimer

Bij de rapportage zijn vele bronnen gehanteerd, die aan elkaar zijn gekoppeld. Grote inspanning en zorgvuldigheid is toegepast. Bij uitkomsten in de rapportage die aanleiding gaven tot twijfel heeft dossieronderzoek plaatsgevonden, met als resultaat dat de rapportage vrijwel geheel blijkt te kloppen. De rapportage bevat dus het best mogelijke resultaat. Niettemin kan de rapportage op onderdelen afwijken van de werkelijkheid. Zo worden bijvoorbeeld mensen die in werkelijkheid in het buitenland wonen, maar waarvan alle bij UWV bekende adressen in Nederland zijn, in deze rapportage niet meegenomen als export uitkeringen.

Export uitkeringen WAO, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	7.597	112.017.508	7.200	6.835
België	2.598	39.404.828	2.485	2.372
Bulgarije	24	392.276	22	22
Cyprus	6	129.963	5	5
Denemarken	37	385.220	35	33
Duitsland	2.012	24.886.315	1.902	1.790
Estland	2	37.530	2	2
Finland	18	147.582	17	15
Frankrijk	505	8.775.547	470	447
Griekenland	92	1.430.956	83	78
Hongarije	129	2.024.983	119	119
Ierland	43	674.924	40	39
Italië	144	2.194.400	134	133
Kroatië	81	1.182.760	78	74
Litouwen	5	106.792	5	5
Luxemburg	21	252.841	19	17
Malta	7	107.556	6	6
Oostenrijk	83	1.065.793	78	74
Polen	73	1.158.410	66	66
Portugal	257	3.937.871	244	230
Roemenië	27	357.172	25	27
Slovenië	3	64.492	3	3
Slowakije	9	99.304	9	5
Spanje	978	16.702.799	938	875
Tsjechië	34	571.394	32	29
Verenigd Koninkrijk	264	4.013.120	249	239
Zweden	145	1.912.679	135	130
EER (en Zwitserland)	154	1.541.126	141	134
IJsland	1	1.198	1	1
Liechtenstein	1	13.858	1	1
Noorwegen	88	794.041	79	74
Zwitserland	64	732.030	60	58
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	334	5.181.746	319	303
Aruba	75	1.212.105	71	67
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	11	158.492	10	11
Curaçao	23	399.507	21	19
onbekend	224	3.397.104	216	205
Sint Maarten	1	14.538	1	1

Export uitkeringen WAO, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
verdragslanden	4.728	75.081.458	4.458	4.374
Argentinië	9	115.568	8	8
Australië	90	1.070.619	89	81
Belize	1	27.129	1	1
Bosnië en Herzegovina	135	1.909.738	126	123
Canada	68	857.708	64	60
Chili	32	549.956	29	27
Ecuador	4	35.175	3	4
Egypte	55	878.768	51	50
Filippijnen	64	1.195.292	60	56
Hongkong	4	59.741	3	3
India	7	97.854	6	6
Indonesië	85	1.529.053	80	76
Israël	18	346.901	17	16
Japan	4	65.017	4	4
Jordanië	4	47.687	4	4
Kaapverdië	25	384.793	24	22
Macedonië	20	239.416	17	14
Marokko	753	12.158.168	733	719
Monaco	1	16.971	1	1
Montenegro	3	46.793	2	2
Nieuw-Zeeland	41	575.200	38	33
Panama	5	104.815	4	3
Servië	101	1.409.998	93	84
Suriname	444	7.263.199	418	401
Thailand	161	3.149.934	153	146
Tunesië	45	738.344	42	39
Turkije	2.406	38.008.072	2.253	2.260
Uruguay	4	85.825	4	4
Verenigde Staten van Amerika	111	1.611.031	105	101
Zuid-Afrika	28	502.694	27	26

Export uitkeringen WAO, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
niet-verdragslanden	92	1.546.872	88	86
Algerije	1	5.167	1	1
Bolivia	1	8.237	1	1
Brazilië	39	701.727	38	37
China	1	32.723	1	1
Colombia	2	29.900	2	1
Costa Rica	7	130.308	7	7
Ethiopië	1	15.460	1	1
Frans Guyana	7	96.866	6	6
Gambia	7	136.685	7	7
Ghana	2	35.067	2	2
Guatamala	1	28.351	1	1
Guyana	1	19.453	1	1
Maleisië	3	21.413	2	3
Mali	1	18.430	1	1
Mexico	2	35.684	2	2
Myanmar	1	13.582	1	0
Oekraïne	1	33.000	1	1
Pakistan	5	58.351	5	5
Puerto Rico	2	21.975	1	1
Singapore	1	8.997	1	1
Sri Lanka	2	46.754	2	2
Taiwan	1	16.885	1	1
Tanzanië	1	5.737	1	1
Uganda	1	9.188	1	1
Albanië	1	16.929	1	1
onbekend	1	15.597	1	1
onbekend	1	15.597	1	1
Eindtotaal	12.906	195.384.308	12.208	11.733

De export naar 92 personen in niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WAO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

De export naar 39 personen in Brazilië betreft uitkeringen van vóór juli 2012; vanaf juli 2012 is het niet meer mogelijk is WAO mee te nemen naar Brazilië, vandaar dat Brazilië bij de niet-verdragslanden wordt gepresenteerd.

Export uitkeringen WAZ, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	395	4.141.632	368	340
België	108	1.360.721	106	98
Bulgarije	1	14.869	1	1
Cyprus	1	14.869	1	1
Denemarken	9	46.891	8	7
Duitsland	106	1.011.692	97	88
Finland	3	6.742	3	3
Frankrijk	42	507.492	40	36
Griekenland	2	14.048	1	1
Hongarije	6	48.912	4	3
Ierland	3	39.643	3	3
Italië	14	128.842	14	12
Kroatië	3	22.898	2	2
Luxemburg	1	14.869	1	1
Malta	2	24.930	2	2
Oostenrijk	9	83.227	7	8
Polen	4	34.394	4	4
Portugal	12	90.559	11	12
Slowakije	1	5.551	1	1
Spanje	51	495.514	46	41
Tsjechië	4	29.268	4	4
Verenigd Koninkrijk	5	67.802	5	5
Zweden	8	77.901	7	7
EER (en Zwitserland)	14	86.055	13	11
Noorwegen	4	19.527	4	4
Zwitserland	10	66.528	9	7
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	16	152.578	15	13
Aruba	3	37.728	3	2
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1	4.162	1	1
Curaçao	2	20.419	2	2
onbekend	10	90.269	9	8

Export uitkeringen WAZ, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
verdragslanden	97	1.051.246	95	92
Australië	14	57.997	15	13
Canada	9	63.016	9	8
Egypte	5	65.567	5	5
Hongkong	1	7.874	1	0
Indonesië	2	20.419	2	2
Israël	3	35.288	3	3
Marokko	9	129.477	9	9
Nieuw-Zeeland	1	1.999	0	0
Suriname	6	73.900	6	6
Thailand	14	169.750	13	14
Tunesië	1	14.869	1	1
Turkije	21	287.196	21	21
Uruguay	2	29.738	2	2
Verenigde Staten van Amerika	7	75.028	7	7
Zuid-Afrika	2	19.128	2	1
niet-verdragslanden	2	26.279	2	1
Servië	1	11.410	1	0
Singapore	1	14.869	1	1
Eindtotaal	524	5.457.790	493	457

De export naar de 2 personen in niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WAZ-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen Wajong, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	175	2.476.559	174	172
België	35	491.631	34	34
Denemarken	1	16.851	1	1
Duitsland	39	513.540	38	38
Finland	1	14.869	1	1
Frankrijk	22	306.448	21	21
Griekenland	1	14.869	1	1
Hongarije	3	44.606	3	3
Ierland	1	14.869	1	1
Italië	9	133.368	9	9
Kroatië	1	14.869	1	1
Luxemburg	1	19.824	1	1
Oostenrijk	2	29.738	2	2
Portugal	5	74.107	5	5
Spanje	35	520.224	37	35
Verenigd Koninkrijk	11	164.850	11	11
Zweden	8	101.896	8	8
EER (en Zwitserland)	2	19.352	2	2
Noorwegen	1	13.780	1	1
Zwitserland	1	5.572	1	1
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	15	227.994	15	15
Aruba	5	72.368	5	5
Curaçao	1	16.851	1	1
onbekend	9	138.775	9	9

Export uitkeringen Wajong, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
overig	137	1.978.551	130	123
Australië	9	105.028	8	7
Bosnië en Herzegovina	2	29.738	2	2
Canada	2	14.932	2	2
China	2	26.212	1	1
Colombia	1	14.869	1	1
Dominicaanse Republiek	1	14.869	1	1
Egypte	1	14.869	1	1
Filippijnen	2	29.738	2	2
Indonesië	5	55.915	4	2
Irak	1	19.824	1	1
Israël	5	71.658	5	5
Marokko	12	185.270	12	11
Nieuw-Zeeland	4	59.475	4	4
Pakistan	1	14.869	1	1
Paraguay	1	14.869	1	1
Servië	4	60.618	4	3
Suriname	18	266.829	18	16
Thailand	5	74.344	5	5
Turkije	56	837.017	54	53
Verenigde Arabische Emiraten	1	15.052	1	1
Verenigde Staten van Amerika	3	37.689	3	2
Zuid-Afrika	1	14.869	1	1
Eindtotaal	329	4.702.456	322	312

Bij de Wajong kan de export alleen naar nationaal recht plaatsvinden: via de hardheidsclausule of het overgangsrecht AAW. Dit verklaart de export Wajong naar zowel Europa als de overige landen.

Export uitkeringen IVA, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	3.200	34.705.684	2.960	2.858
België	641	11.968.112	619	592
Bulgarije	8	174.010	7	8
Denemarken	15	168.500	17	14
Duitsland	1.778	12.380.557	1.574	1.558
Finland	15	89.176	18	15
Frankrijk	46	1.087.363	51	45
Griekenland	11	145.085	11	9
Hongarije	52	924.432	51	48
Ierland	6	136.391	5	6
Italië	18	254.188	15	16
Kroatië	17	232.439	16	16
Litouwen	6	60.318	6	6
Luxemburg	10	150.160	11	8
Malta	2	56.568	2	2
Oostenrijk	57	332.416	53	48
Polen	222	2.017.072	213	195
Portugal	65	612.307	63	61
Roemenië	2	1.686	3	2
Slovenië	1	13.401	2	1
Slowakije	13	133.685	12	11
Spanje	149	2.481.424	150	139
Tsjechië	20	304.745	19	19
Verenigd Koninkrijk	27	529.412	21	22
Zweden	19	452.237	23	17
EER (en Zwitserland)	58	806.139	63	53
Noorwegen	32	430.756	34	28
Zwitserland	26	375.383	30	25
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	18	294.519	17	17
Aruba	1	8.299	0	1
Curaçao	1	7.234	0	1
onbekend	16	278.987	16	15

Export uitkeringen IVA, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
verdragslanden	479	9.523.330	423	446
Argentinië	1	25.725	0	1
Australië	30	219.698	27	24
Bosnië en Herzegovina	21	436.800	19	21
Canada	6	42.938	5	4
Ecuador	1	37.641	1	1
Egypte	5	81.037	5	5
Filippijnen	8	141.439	7	6
Hongkong	1	13.161	1	1
India	1	39.376	1	1
Indonesië	3	44.782	2	2
Japan	1	5.933	1	1
Jordanië	3	92.043	2	3
Kaapverdië	3	52.406	2	3
Marokko	34	635.069	31	31
Nieuw-Zeeland	2	62.113	2	2
Servië	6	95.626	5	3
Suriname	36	727.098	33	35
Thailand	27	614.864	24	26
Tunesië	8	96.956	7	7
Turkije	267	5.647.424	234	254
Uruguay	1	15.750	1	1
Verenigde Staten van Amerika	12	339.041	11	12
Zuid-Afrika	2	56.410	2	2
niet-verdragslanden	3	62.650	3	3
Brazilië	1	12.107	1	1
Costa Rica	1	25.903	1	1
Mauritanië	1	24.639	1	1
Eindtotaal	3.758	45.392.322	3.466	3.377

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een IVA-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WGA, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	4.010	36.280.943	4.155	3.378
België	835	9.517.238	893	716
Bulgarije	12	148.335	13	12
Cyprus	1	39.837	2	1
Denemarken	14	145.753	13	12
Duitsland	2.035	13.778.654	2.053	1.680
Estland	2	37.422	3	1
Finland	7	33.190	8	6
Frankrijk	97	1.317.355	110	88
Griekenland	26	379.772	29	21
Hongarije	49	625.612	55	42
Ierland	15	301.733	14	10
Italië	16	259.915	15	15
Kroatië	12	214.346	14	12
Letland	3	46.654	3	3
Litouwen	3	20.417	2	2
Luxemburg	9	64.356	11	9
Malta	2	7.976	2	1
Oostenrijk	66	501.563	67	56
Polen	351	3.006.457	360	293
Portugal	67	613.156	72	56
Roemenië	8	128.729	10	7
Slovenië	2	6.812	3	2
Slowakije	13	91.651	11	12
Spanje	224	3.123.048	250	196
Tsjechië	21	142.169	22	16
Verenigd Koninkrijk	81	1.148.817	82	73
Zweden	39	579.979	42	36
EER (en Zwitserland)	70	966.076	81	63
Noorwegen	38	542.576	46	35
Zwitserland	32	423.499	35	28
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa)				
en Caribisch Nederland	53	683.289	60	46
Aruba	12	132.853	12	10
Curaçao	9	165.239	9	8
onbekend	32	385.197	39	28

Export uitkeringen WGA, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
verdragslanden	1.056	16.677.086	1.183	976
Argentinië	2	8.410	1	1
Australië	19	161.051	16	15
Bosnië en Herzegovina	59	1.169.449	67	56
Canada	9	147.777	11	9
Chili	5	83.094	7	5
Egypte	6	90.640	7	4
Filippijnen	11	222.693	11	9
India	1	24.578	2	1
Indonesië	14	200.072	15	12
Israël	6	88.067	6	6
Japan	4	69.223	5	4
Jordanië	1	3.392	1	0
Kaapverdië	6	38.090	6	5
Macedonië	8	129.024	9	8
Marokko	96	1.341.557	111	92
Nieuw-Zeeland	1	25.773	1	1
Servië	19	333.547	23	15
Suriname	106	1.704.543	123	93
Thailand	26	398.999	25	24
Tunesië	10	159.848	11	9
Turkije	609	9.744.493	683	573
Uruguay	1	5.616	1	1
Verenigde Staten van Amerika	31	409.427	35	28
Zuid-Afrika	6	117.723	8	5
niet-verdragslanden	5	65.350	4	4
Brazilië	1	15.135	1	0
Dominicaanse Republiek	1	22.809	1	1
Frans Guyana	1	6.937	1	1
Gambia	1	14.102	1	1
Zuid Korea	1	6.367	0	1
Eindtotaal	5.194	54.672.744	5.483	4.467

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang is export van een WGA-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen ZW, 2016

	Aantal personen in jaar	Aantal gevallen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren
EU	3.250	3.316	15.353.636	920
België	735	762	4.422.509	237
Bulgarije	8	8	71.034	4
Cyprus	1	1	5.942	0
Denemarken	1	1	3.568	0
Duitsland	1.261	1.293	5.541.025	333
Finland	1	1	5.693	0
Frankrijk	4	4	19.922	1
Griekenland	8	8	8.416	2
Hongarije	27	27	132.006	7
Ierland	1	1	5.260	0
Italië	7	7	85.417	3
Kroatië	4	4	30.697	1
Letland	6	6	6.998	1
Litouwen	11	11	40.011	2
Luxemburg	4	4	24.632	1
Oostenrijk	8	8	82.894	4
Polen	1.046	1.053	4.131.549	288
Portugal	15	15	169.288	7
Roemenië	13	13	43.036	2
Slovenië	1	1	88	0
Slowakije	31	31	120.211	8
Spanje	21	21	190.083	8
Tsjechië	13	13	57.359	3
Verenigd Koninkrijk	20	20	150.098	8
Zweden	3	3	5.900	0
EER (en Zwitserland)	2	2	10.468	1
Noorwegen	1	1	4.764	0
Zwitserland	1	1	5.704	0
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	6	6	25.311	1
Aruba	1	1	780	0
Curaçao	3	3	16.316	1
onbekend	2	2	8.215	0

Export uitkeringen ZW, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Aantal gevallen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren
verdragslanden	34	35	284.002	17
Australië	1	1	16.640	1
Indonesië	1	1	10.312	1
Macedonië	2	2	9.003	0
Marokko	4	4	17.358	1
Suriname	2	2	21.648	1
Thailand	3	4	44.359	4
Turkije	13	13	88.023	6
Zuid-Afrika	4	4	29.669	2
Zuid-Korea	1	1	36.341	1
Nieuw-Zeeland	2	2	4.663	0
Montenegro	1	1	5.987	0
niet-verdragslanden	18	18	135.638	6
Belarus	1	1	23.146	1
Canada	1	1	3.966	0
China	1	1	12.153	1
Gambia	1	1	297	1
Rusland	1	1	6.504	0
Verenigde Staten van Amerika	1	1	4.650	0
Nigeria	1	1	5.077	0
Brazilië	1	1	11.539	0
India	1	1	213	0
Caribisch Nederland	3	3	35.338	1
Mozambique	1	1	2.272	0
Niger	1	1	5.758	1
Mexico	1	1	903	0
Djibouti	1	1	171	0
Centraal-Afrikaanse Republiek	1	1	7.158	0
Vietnam	1	1	16.492	0
onbekend	2	2	5.291	0
onbekend	2	2	5.291	0
Eindtotaal	3.312	3.379	15.814.346	946

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een ZW-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WAZO, 2016

	Aantal personen in jaar	Aantal gevallen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren
EU	1.525	1.561	10.244.481	377
België	655	670	5.093.605	163
Bulgarije	1	1	7.682	0
Denemarken	1	1	10.291	0
Duitsland	574	592	3.684.144	142
Frankrijk	1	1	18.615	0
Griekenland	2	2	17.291	1
Hongarije	1	1	3.520	0
Italië	3	3	17.260	0
Letland	3	3	13.537	1
Litouwen	2	2	7.031	1
Oostenrijk	2	2	25.251	0
Polen	250	252	1.153.891	61
Portugal	2	2	9.645	0
Roemenië	3	4	15.033	1
Slowakije	4	4	13.541	1
Spanje	6	6	37.010	1
Tsjechië	4	4	38.285	1
Verenigd Koninkrijk	7	7	61.718	2
Zweden	4	4	17.132	1
EER (en Zwitserland)	5	5	28.182	1
Zwitserland	5	5	28.182	1
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	3	3	19.024	1
Curaçao	2	2	8.249	0
onbekend	1	1	10.774	0
verdragslanden	6	6	53.795	1
Australië	1	1	16.308	0
Marokko	1	1	2.560	0
Turkije	2	2	18.008	0
Zuid-Afrika	2	2	16.919	0
niet-verdragslanden	14	14	118.996	3
Belarus	1	1	2.177	0
Canada	3	3	32.149	1
Kenia	1	1	6.721	0
Verenigde Staten van Amerika	5	5	53.135	1
Nigeria	1	1	5.598	0
Brazilië	1	1	9.760	0
India	2	2	9.456	0
Eindtotaal	1.553	1.589	10.464.478	383

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een WAZO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WW, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	3.980	10.611.695	729	805
België	74	229.037	14	10
Bulgarije	10	28.922	1	2
Denemarken	8	27.570	1	0
Duitsland	126	458.354	24	23
Estland	1	2.617	0	0
Finland	8	46.581	2	2
Frankrijk	59	300.263	13	7
Griekenland	38	108.929	7	5
Hongarije	27	92.403	5	8
Ierland	7	20.285	1	1
Italië	17	93.797	4	4
Kroatië	1	4.788	0	0
Letland	17	43.583	3	1
Litouwen	11	31.929	2	2
Luxemburg	1	3.999	0	0
Malta	1	2.401	0	0
Oostenrijk	13	55.093	2	3
Polen	3.213	7.718.751	577	652
Portugal	43	154.926	8	9
Roemenië	14	43.778	2	3
Slovenië	1	4.632	0	0
Slowakije	65	154.319	12	8
Spanje	101	484.261	23	35
Tsjechië	31	92.282	5	8
Verenigd Koninkrijk	69	293.654	14	16
Zweden	24	114.540	5	6
EER (en Zwitserland)	20	116.554	4	3
IJsland	1	2.868	0	0
Noorwegen	8	43.183	2	1
Zwitserland	11	70.502	3	2
Eindtotaal	4.000	10.728.249	733	808

Export uitkeringen TW, 2016

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings jaren
EU	517	477.468	144
België	64	69.074	24
Denemarken	1	313	0
Duitsland	74	80.122	32
Finland	1	7.397	1
Frankrijk	15	35.264	5
Griekenland	16	12.074	3
Hongarije	6	-326	0
Ierland	1	241	1
Italië	2	483	0
Kroatië	19	92.802	16
Litouwen	1	17	0
Luxemburg	2	4.253	1
Oostenrijk	6	10.101	3
Polen	239	88.558	36
Portugal	11	14.622	2
Slowakije	5	2.045	1
Spanje	29	32.559	10
Tsjechië	5	763	0
Verenigd Koninkrijk	17	26.322	7
Zweden	3	784	0
EER (en Zwitserland)	1	161	0
Noorwegen	1	161	0
Koninkrijk der Nederlanden (buiten Europa) en Caribisch Nederland	9	17.115	3
Aruba	3	4.558	1
Curaçao	1	391	0
onbekend	5	12.167	1

Export uitkeringen TW, 2016 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd Bedrag	Uitkerings jaren
verdragslanden	422	1.907.633	399
Bosnië en Herzegovina	17	51.841	14
Canada	5	9.949	5
Kaapverdië	7	62.205	6
Marokko	355	1.636.275	343
Nieuw-Zeeland	1	435	0
Servië	19	74.920	17
Tunesië	9	41.366	6
Verenigde Staten van Amerika	9	30.641	7
niet-verdragslanden	284	1.375.635	211
Chili	3	27.288	3
Colombia	1	3	0
Egypte	2	66	0
Filippijnen	3	214	0
Hongkong	1	9	0
Niger	1	2.359	1
Suriname	13	3.971	2
Thailand	2	7.556	1
Turkije	258	1.334.168	204
Eindtotaal	1.233	3.778.012	757

- Export TW naar Polen betreft TW naast WW uitkering. Hier zien wij dat relatief korte WW uitkeringen met TWK worden uitbetaald inclusief TW. Daarbij is er sprake van een Nederlands adres ten tijde van het recht op uitkering, maar wordt de betaling op een moment verricht waarop betrokken reeds vertrokken is naar Polen.
- Er wordt geen TW geëxporteerd naar Polen in combinatie met een arbeidsongeschiktheidsuitkering.
- Export naar België en Duitsland kan nog voorkomen op basis van onderstaande uitzondering:
  - o Export van een toeslag op grond van de Toeslagenwet (TW) naar de EU/EER-landen is vanaf 5 mei 2005 in principe niet meer mogelijk.
  - o Om export van TW binnen de **EU/EER-landen** en naar **Zwitserland** stop te zetten was plaatsing van de TW op bijlage II bis van V 1408/71 noodzakelijk.
  - o Vanaf 1 mei 2010 vervangt Verordening 883/04 de Verordening 1408/71. De Toeslagenwet is op Bijlage X bij Verordening 883/07 geplaatst. Hierdoor blijft het exportverbod TW gewaarborgd.
  - o **Uitzondering**
Als iemand op 31 mei 1992 een lopend recht op TW had geldt een uitzondering binnen de EU/EER en Zwitserland. Deze persoon kan op basis van de uitspraak van de Centrale Raad van beroep van 16 mei 2011 een aanvraag TW doen dan wel een bestaande TW exporteren naar een EU-land. Deze persoon heeft recht op TW met maximaal 1 jaar terugwerkende kracht vanaf datum nieuwe aanvraag.
- Ook zien wij dat bij de beoordeelde TW export gevallen naar België en Duitsland vaak weer sprake is van een Nederlands woon of verblijfadres, waardoor het recht op TW weer herleeft.

Export uitkeringen 2017

Colofon

Uitgave

Uitvoering Werknemersverzekeringen

Publicatiedatum

Juli 2018

Eindredactie

Financieel Economische Zaken

Aan deze uitgave werkten mee

Financieel Economische Zaken, afdelingen Business Intelligence en Planning, Control & Analyse

Gegevensdiensten, afdeling Datawarehouse

Strategie, Beleid en Kenniscentrum

SMZ, afdeling Bijzondere Zaken

Postadres

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Bezoekadres

Hoofdkantoor UWV Gebouw D

La Guardiaweg 116

1043 DL Amsterdam

© UWV Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ontwikkelingen per wet – cijfers	5
3	Ontwikkelingen export uitkeringen	7
4	Tabellen	11

1. Inleiding

In deze publicatie wordt voor verslagjaar 2017 een overzicht gegeven van de export van uitkeringen door UWV. Daarnaast is een vergelijking opgenomen tussen 2017 en 2016. Deze publicatie bevat informatie over de export van:

- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)
- Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA, gesplitst naar WGA en IVA)
- Ziektewet (ZW)
- Wet Arbeid en Zorg (WAZO)
- Werkloosheidswet (WW)
- Toeslagenwet (TW)

De geëxporteerde uitkeringen worden bekeken naar aantallen, bedragen en uitkeringsjaren. Uitkeringen kunnen in principe alleen naar een land worden geëxporteerd, indien met dat land een verdrag is afgesloten waarbij handhavingsbepalingen (controlemogelijkheden) zijn opgenomen.

2. Ontwikkelingen per wet - cijfers

Samenvatting

1. Het aantal exportuitkeringen voor alle wetten samen laat in 2017 een kleine stijging zien in vergelijking met 2016.
2. Wanneer we het aantal exportuitkeringen relateren aan het totale aantal uitkeringen, zien we dat het aandeel van de exportuitkeringen in 2017 ten opzichte van 2016 gestegen is: van 1,9 naar 2,1 procent.
3. Het geëxporteerde uitkeringsbedrag gerelateerd aan het totale uitkeringsbedrag voor alle wetten, is gestegen van 1,7 procent in 2016 naar 1,8 procent in 2017.
4. De stijging van het aantal uitkeringen en de bedragen en doet zich vooral voor bij de WIA, zowel bij WGA als IVA.

Kerncijfers

Dit hoofdstuk bevat de cijfermatige ontwikkeling per wet. In tabel 2.1 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2017 en 2016 weergegeven, samen met het uitgekeerde bedrag. Er zijn ruim 33.000 uitkeringen geëxporteerd. In vergelijking met 2016 is het aantal geëxporteerde uitkeringen in 2017 met 1,7 procent gestegen. Het totale uitgekeerde bedrag aan exportuitkeringen bedraagt ruim € 358 miljoen en ligt in 2017 3,5 procent hoger dan in 2016.

Tabel 2.1 Export uitkeringen per wet, 2017 en 2016

	Aantal personen		Aandeel in totaal uitkeringen		Bedrag (* € miljoen)		Aandeel in totaal uitkeringen	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
WAO	12.504	12.906	4,6	4,4	193,6	195,4	4,4	4,3
WAZ	474	524	3,9	3,9	5,0	5,5	3,6	3,6
Wajong	324	329	0,1	0,1	4,7	4,7	0,2	0,2
WGA	5.775	5.194	3,2	3,1	59,0	54,7	2,4	2,1
IVA	4.401	3.758	4,5	4,4	56,0	45,4	2,7	2,7
WW	3.774	4.000	1,1	1,0	9,5	10,7	0,2	0,2
ZW1)	3.441	3.312	1,4	1,5	16,4	15,8	1,0	1,1
WAZO1)	1.554	1.553	1,2	1,2	10,6	10,5	1,0	1,0
TW	1.108	1.233	1,1	1,1	3,6	3,8	0,9	0,9
Totaal	33.355	32.809	2,1	1,9	358,4	346,4	1,8	1,7

¹⁾ De ZW en WAZO aandelen van het aantal uitkeringen zijn berekend op basis van de instroom in plaats van het aantal uitkeringen in een jaar.

Ontwikkelingen 2017

Hieronder volgt een besprekking van de ontwikkelingen in 2017 per wet.

Export WAO

Het aantal geëxporteerde WAO-uitkeringen is in 2017 verder afgenomen, evenals het uitgekeerde bedrag. De daling gaat iets minder snel dan bij het gehele volume aan WAO-uitkeringen, wat te zien is aan het licht stijgend aandeel van de geëxporteerde uitkeringen in het totaal. Na een lichte daling in 2016 is het aantal geëxporteerde uitkeringen naar Turkije opnieuw toegenomen, van 2.406 in 2016 naar 2.555 in 2017. Gezien het feit dat de WAO gesloten is voor nieuwe arbeidsongeschikten is de toename toe te schrijven aan remigratie. Turkije is nu het land met het hoogst aantal geëxporteerde uitkeringen, gevolgd door België en Duitsland. Het aandeel van deze drie landen in het totaal is iets meer dan de helft, namelijk 55% van het aantal personen en 53% van het uitgekeerde bedrag.

Export WAZ en Wajong

Bij de wetten WAZ en Wajong is het aantal geëxporteerde uitkeringen relatief klein. In 2016 gingen 524 WAZ-uitkeringen naar het buitenland, in 2017 was dit gedaald naar 474.

Het aantal geëxporteerde Wajong-uitkeringen ligt in 2017 op 324, vrijwel gelijk aan het aantal in 2016. De belangrijkste exportlanden voor de Wajong zijn Turkije, Duitsland, Spanje en België. Dit betreffen voornamelijk 'oude' AAW gevallen (van voor de invoering van de Wajong per 1 januari 1998), of in een klein aantal gevallen Wajongers waarbij onder toepassing van de hardheidsclausule in de Wajong export van uitkering plaatsvindt.

Export WIA

In 2017 is het aantal exportuitkeringen WIA (WGA en IVA) fors gestegen. Hetzelfde geldt voor de geëxporteerde bedragen. De stijging is zelfs iets hoger dan de toename van het totaal aan WIA-uitkeringen. Een belangrijk deel van de geëxporteerde uitkeringen gaan naar Duitsland. Dit betreft 40% van het aantal personen en 26% van de uitgekeerde bedragen. Bij de geëxporteerde uitkeringen stijgt het aandeel van uitkeringen naar Turkije. Voor de IVA is het aandeel in het uitgekeerde bedrag in 2017 14% en voor de WGA is deze 20%. In 2016 was dit nog 12% respectievelijk 18%.

Export WW

Het aantal geëxporteerde WW-uitkeringen is in 2016 en 2017 gedaald, na een sterke stijging in de periode 2010-2015. Deze daling loopt in de pas met de ontwikkeling van het totaal aan WW uitkeringen. Bij circa 1% van de personen wordt de uitkering geëxporteerd. Qua bedrag gaat het om slechts 0,2% van alle WW-uitkeringen. Veruit de meeste uitkeringen gaan naar Polen, in 2017 84% van het aantal personen met een geëxporteerde uitkering en 77% van het uitgekeerde bedrag.

Export ZW en WAZO

Het aantal exportuitkeringen ZW is in 2017 gestegen naar 3.441 (2016: 3.312). Het geëxporteerde uitkeringsbedrag is ook gestegen van € 15,8 miljoen in 2016 naar € 16,4 miljoen in 2017. De stijging past in het algemene beeld van de Ziekewet. De stijging van de instroom in de Ziekewet is zichtbaar bij de Eindedienstverbanders als gevolg van het aantrekken van de economie en de daarmee gepaarde toename van het aantal werknemers met korte contracten. Export van ZW uitkeringen vindt voornamelijk plaats naar 3 landen: Duitsland, Polen en België.

Export TW

Het aantal geëxporteerde toeslagen TW is in 2017 gedaald naar 1.108 (2016: 1.233). Het uitkeringsbedrag is in 2017 eveneens lager dan in 2016 en bedraagt € 3,6 miljoen (2016: € 3,8 miljoen). 75% van de geëxporteerde bedragen betreft toeslagen op WAO-uitkeringen. Hiervan gaat een belangrijk deel naar Marokko en Turkije. De export van toeslagen op de WW-uitkeringen gaat voor het grootste deel naar Polen.

3. Ontwikkelingen export uitkeringen

Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU)

De *Wet BEU* is op 1 januari 2000 in werking getreden. Deze wet heeft het territorialiteitsbeginsel in de Nederlandse sociale verzekeringswetten geïntroduceerd (voor UWV gaat het nu om de volgende wetten: *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA*). De uitkeringen op grond van deze wetten kunnen slechts geëxporteerd worden naar landen waarmee een verdrag gesloten is en waarbij handhavingsbepalingen zijn opgenomen. Hierbij moet gedacht worden aan bepalingen waarbij controle en verificatie plaatsvindt van de identiteit-, de leefvorm- en de inkomsten- van de gerechtigden. De rechtstreeks in alle lidstaten werkende Verordeningen (EU) 883/2004 en 987/2009 voldoen hieraan, reden waarom de uitkeringen *ZW, WAZO, WAO, WAZ en WIA* geëxporteerd kunnen worden naar de 27 andere lidstaten van de EU en naar Liechtenstein, Noorwegen, IJsland en Zwitserland (hierna te noemen EU/EER). De export van deze uitkeringen is daarnaast mogelijk naar landen waarmee Nederland een bilateraal coördinatieverdrag over sociale zekerheid of een handhavingsovereenkomst heeft gesloten.¹

Exportverbod in de WW, Wajong en Toeslagenwet

De *WW, Wajong en Toeslagenwet (TW)* vallen op zich niet onder de werkingssfeer van de *Wet BEU*. De *WW* ging altijd al uit van het territorialiteitsbeginsel vanwege de eis van het beschikbaar zijn voor de Nederlandse arbeidsmarkt. De *WW* bevat dan ook een uitsluitingsgrond voor het recht op uitkering als de werkloze werknemer buiten Nederland verblijft of woont.² Op grond van Verordening (EU) 883/2004 is het wel mogelijk om met behoud van uitkering *WW* gedurende maximaal 3 maanden werk te zoeken in een andere lidstaat van de EU/EER.³

De *Wajong* is een sociale voorziening waarbij het niet in Nederland wonen als een uitsluitingsgrond geldt voor het recht op arbeids- en inkomensorondersteuning. De *Wajong* valt weliswaar binnen de materiële werkingssfeer van Verordening (EU) 883/2004, maar is opgenomen als een bijzondere non contributieve prestatie. Kenmerkend voor deze prestatie is dat de exportbepaling van Verordening (EU) 883/2004 hierop niet van toepassing is.⁴ De *Wajong* valt verder niet binnen de materiële werkingssfeer van verdragen, waardoor het in de *Wajong* opgenomen exportverbod niet opzij gezet kan worden door een verdrag over sociale zekerheid.

De *Wajong* bevat sinds 1 september 2002 wel een hardheidsclausule waardoor de export van deze uitkering in bijzondere gevallen van onbillijkheid toch (naar alle landen) mogelijk is.

De *TW* geldt eveneens als een sociale voorziening. Gelijktijdig met de invoering van de *Wet BEU* in het jaar 2000 is in de *TW* het wonen buiten Nederland als een uitsluitingsgrond voor het recht op toeslag opgenomen. De toeslag *TW* van de op dat moment buiten de EU/EER wonende gerechtigden is in 3 jaar tijd afgebouwd (met 1/3 per jaar). De Centrale Raad van Beroep heeft echter in 2003 vastgesteld dat de toeslag *TW* als aanvulling op de arbeidsongeschiktheidsuitkering binnen de materiële werkingssfeer van de bilaterale verdragen met Marokko en de Verenigde Staten valt. De exportbepaling van deze verdragen is dus ook van toepassing op de *TW* en zet het

¹ Bij een beperkt aantal verdragen is de export van uitkeringen *ZW* en *WAZ* niet geregeld.

² Deze uitsluitingsgrond geldt niet bij toepassing van de vakantieregeling in de *WW* en bij het meewerken aan activiteiten die bevorderlijk zijn voor de inschakeling in het arbeidsproces in één van de 27 andere lidstaten van de EU of in Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of Zwitserland.

³ Het bevoegde orgaan kan deze periode van 3 maanden verlengen tot maximaal 6 maanden. Het beleid van SZW is om dat niet te doen. De CRvB heeft op 26 oktober 2016 prejudiciële vragen gesteld aan het (EU) Hof van Justitie over het Nederlandse beleid om deze periode slechts in bijzondere gevallen te verlengen. Er is sprake van een bijzonder geval als de werkloze werknemer aan het einde van de 3 maanden een concreet uitzicht heeft op werk. Het Hof van Justitie heeft in maart 2018 geoordeeld dat een dergelijk beleid geen strijd oplevert met het EU recht.

⁴ De in Nederland werkzame *Wajong*-gerechtigde die zijn woonplaats overbrengt naar een andere lidstaat en voldoende sociaaleconomische banden blijft behouden met Nederland, kan op grond van de jurisprudentie van het Hof van Justitie EU de *Wajong*-uitkering wel exporteren.

in de *TW* geregelde exportverbod opzij. In veel andere bilaterale verdragen staat een gelijkluidende bepaling. Daardoor was vanaf het jaar 2003 export van de toeslag *TW* weer mogelijk naar de volgende landen: Brazilië, Canada, Chili, Cyprus, Israël, Kaapverdië, Kroatië, Malta, Marokko, Nieuw Zeeland, Polen, Verenigde Staten, Zuid Korea, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Montenegro, Servië en Tunesië.

Er is sindsdien veel veranderd. Cyprus, Kroatië, Malta en Polen zijn lidstaten van de EU geworden. Sinds 5 mei 2005 is er geen nieuwe export meer mogelijk van de toeslag *TW* naar de lidstaten van de EU/EER. De *TW* is op deze datum net als de *Wajong* opgenomen op een Bijlage bij de (EU) Verordening 883/2004 en geldt vanaf dat moment als een niet exporteerbare bijzondere non contributieve prestatie. De op dat moment lopende *TW* gevallen zijn in 3 jaar tijd volledig afgebouwd (met 1/3 per jaar). Een bijzonder eerbiedigend overgangsrecht geldt voor de gerechtigden die al vanaf 1992 recht hebben op een toeslag *TW*.

In april 2007 is het verdrag met Macedonië in werking getreden. Vanaf dat moment is het niet meer mogelijk om de toeslag *TW* te exporteren naar Macedonië. De toeslag van de op dat moment al lopende gevallen is afgebouwd in 3 jaar tijd.

De voorlopige toepassing van het verdrag met Brazilië is per 1 januari 2012 beëindigd waardoor er in het geheel geen export van uitkeringen meer mogelijk is naar Brazilië.

Het verdrag met Chili is in maart 2016 aangepast, waardoor de export van toeslag *TW* voor nieuwe gevallen niet meer mogelijk is. Er vindt wel eerbiedigende werking plaats voor de op dat moment al lopende toeslagen *TW* van in Chili wonende gerechtigden.

Na een lange periode van onzekerheid is in 2016 een politiek akkoord bereikt tussen Marokko en Nederland om het verdrag aan te passen. Deze wijzigingen zijn op 1 oktober 2016 voorlopig in werking getreden. Voor de toeslag *TW* die verstrekt wordt in combinatie met een WGA vervolguitkering geldt voor nieuwe gevallen vanaf 1 oktober 2016 een korting van 10%. Voor nieuwe gevallen in 2017 is de korting 20%, voor nieuwe gevallen in 2018 30% en voor nieuwe gevallen in 2019 en latere jaren is de korting 40%. Voor de rechten die ontstaan zijn vóór 1 oktober 2016 geldt een volledige eerbiedigende werking.

Voor de overige landen geldt dat de exportbepaling van het verdrag aangepast moet worden om de export van de toeslag *TW* te verhinderen. De ambtelijke onderhandelingen hierover zijn afgerond met Canada, Israël en Kaapverdië. Het wachten is op het afronden van de parlementaire goedkeuringsprocedures.

De *TW* bevat al sinds het jaar 2000 een exportverbod, maar het is nog steeds niet geheel duidelijk in welke gevallen de export van de toeslag *TW* naar Turkije nu wel en niet mogelijk is. Er lopen nog steeds beroepszaken over en er zijn al verschillende principiële beroepszaken tot aan het (EU) Hof van Justitie toe gevoerd. De stand van de jurisprudentie is als volgt. De persoon met uitsluitend de Turkse nationaliteit kan de toeslag *TW* exporteren naar Turkije. De persoon die naast de Turkse ook de Nederlandse nationaliteit of de nationaliteit van een andere lidstaat heeft, kan de toeslag niet exporteren. Bij de nu nog lopende beroepszaken over de export van toeslag *TW* naar Turkije spelen de volgende elementen een rol:

- er is sprake gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (de arbeidsmarkt is niet definitief verlaten, dus een beroep op het arrest Akdas is niet mogelijk);
- de aanvraag toeslag *TW* vindt plaats vanuit Turkije en
- in geval afstand gedaan wordt van de Nederlandse nationaliteit (al dan niet in het licht van de toepassing van de Remigratieregeling).

In de hiervoor genoemde gevallen wordt de export van de toeslag *TW* naar Turkije nog steeds geweigerd.

Het *woonlandbeginsel* houdt in (voor zover relevant voor de taken van UWV) dat de hoogte van de WGA-vervolguitkering (hierna: *VVU*) en de eventueel daarmee samenlopende toeslag *TW* wordt

aangepast aan het kostenniveau van het betreffende woonland. Het *woonlandbeginsel* is van toepassing op gerechtigden op een *VVU* die (gaan) wonen in een verdragsland buiten de EU/EER. De aanpassing vindt plaats aan de hand van de jaarlijks door SZW gepubliceerde lijst met woonlandfactoren, waarmee de verhouding wordt weergegeven tussen het kostenniveau van het woonland en Nederland. De woonlandfactor bedraagt maximaal 100%, maar is voor veel landen (een stuk) lager. De uitkering wordt dus verlaagd door deze te vermenigvuldigen met de voor het woonland vastgestelde woonlandfactor.

Het *woonlandbeginsel* is sinds 1 juli 2012 van toepassing op gerechtigden die op of na deze datum recht krijgen op een *VVU*. Voor de op deze datum al lopende *VVU* gevallen gold een overgangsrecht van een half jaar. Het *woonlandbeginsel* is op deze groep vanaf 1 januari 2013 van toepassing.

Er zijn verschillende beroepszaken gevoerd over de toepassing van het *woonlandbeginsel*. De Centrale Raad van Beroep heeft in een aantal gevallen de toepassing van het *woonlandbeginsel* in strijd geacht met de exportbepaling van verschillende sociale zekerheidsverdragen. De verdragen met Australië, Chili, Israël, Macedonië, Nieuw Zeeland, Suriname en Zuid Korea bieden geen enkele ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel*. Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend heeft eind 2014 een herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten). Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

De verdragen met Bosnië-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië⁵, Marokko⁶, Montenegro, Québec, Servië en Turkije bieden geen ruimte voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en een beroep kunnen doen op het overgangsrecht (en dus al vóór 1 juli 2012 recht hadden op een *VVU*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend tegen de toepassing van het *woonlandbeginsel* heeft de eind 2014 uitgevoerde herstelactie plaatsgevonden met volledige terugwerkende kracht (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten). Voor de overige gevallen heeft de herstelactie ambtshalve plaatsgevonden met terugwerkende kracht tot maximaal 1 maart 2014.

In maart 2015 is ook de tweede herstelactie uitgevoerd. De verdragen met Bosnië-Herzegovina, Canada, India, Kosovo, Kroatië, Marokko, Montenegro, Québec, Servië en Turkije blijken toch geen ruimte te bieden voor toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden die in één van deze landen wonen en op of na 1 juli 2012 recht hebben verkregen op een *VVU* (en mogelijk een toeslag *TW*). Voor gevallen waarbij bezwaar/beroep is aangetekend geldt dat de herstelactie met volledige terugwerkende kracht tot 1 juli 2012 is uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend (met betaling van wettelijke rente en eventuele proceskosten)). Voor de gerechtigden die niet in bezwaar of beroep zijn gegaan, is de ambtshalve herstelactie met terugwerkende kracht tot 1 maart 2014 uitgevoerd (of met terugwerkende kracht tot de (latere) datum waarop de *VVU* is toegekend).

De toepassing van het *woonlandbeginsel* is nu wel volledig uitgekristalliseerd. De CRvB heeft op 5 april 2018 uitspraak gedaan in een aantal zaken over de toepassing van het woonlandbeginsel voor landen waarmee Nederland verdragen heeft gesloten over de beperking van export van uitkeringen (BEU-verdragen). De CRvB is van oordeel dat toepassing van het *woonlandbeginsel* ook in strijd is met de exportbepalingen in de BEU-verdragen met Thailand (zaak over WGA-vervolguitkering), Indonesië (zaak over kinderbijslag) en Zuid Afrika (zaak over Anw). De CRvB schept met deze uitspraak veel duidelijkheid: het *woonlandbeginsel* mag alleen worden toegepast als het verdrag een uitzondering op de exportbepaling bevat die expliciet bepaalt dat het mogelijk is om

---

⁵ Kroatië is sinds 1 juli 2013 lidstaat van de EU, reden waarom de toepassing van het *woonlandbeginsel* voor gerechtigden woonachtig in Kroatië al op 1 juli 2013 beëindigd is.

⁶ Na een lange periode van onzekerheid is in 2016 een politiek akkoord bereikt tussen Marokko en Nederland om het verdrag aan te passen. Deze wijzigingen zijn op 1 oktober 2016 voorlopig in werking getreden. Voor nieuwe gevallen toegekend op of na 1 oktober 2016 geldt een blijvende verlaging van de WGA vervolguitkering van 10%. Voor de rechten die ontstaan zijn vóór 1 oktober 2016 geldt een volledige eerbiedigende werking.

uitkeringen niet of niet volledig te betalen als de gerechtigde of het kind in het andere verdragsland woont. Deze uitspraak heeft dan ook dezelfde gevolgen voor de 13 andere BEU-verdragen waarbij de exportbepaling niet explicet vermeldt dat de uitkering niet of niet volledig betaald wordt als gevolg van het wonen in het andere verdragsland. Ook deze herstelactie is intussen uitgevoerd. SZW heeft de politieke opdracht om de betreffende verdragen aan te passen, zodat het woonlandbeginsel wel kan worden toegepast. Op dit moment zijn er maar 2 landen waarbij het verdrag is aangepast: Marokko en India. Verder kan het woonlandbeginsel wel worden toegepast voor Caribisch Nederland en Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

4. Tabellen

In dit hoofdstuk zijn de overzichtstabellen opgenomen voor wat betreft export uitkeringen 2017. Het betreft achtereenvolgens: de volgende onderwerpen:

- WAO (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering)
- WAZ (Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen)
- Wajong (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten)
- IVA (Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten)
- WGA (Regeling werkhervervulling gedeeltelijk arbeidsgeschikten)
- ZW (Ziektekostenwet)
- WAZO (Wet arbeid en zorg)
- WW (Werkloosheidswet)
- TW (Toeslagenwet)

Toelichting bij de cijfers

Export

Export uitkeringen betreffen de uitkeringen aan klanten die op dat moment in het buitenland wonen. Voor de vaststelling of een klant in het buitenland woont, kan UWV niet de GBA (gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens) als basis gebruiken. Veel van deze klanten staan in de GBA namelijk met de code 'VOW' ofwel 'vertrokken onbekend waarheen'.

De gebruikte methodiek verschilt per wet:

- ZW
  - In het primaire systeem ZW (UZS) wordt per maand gekeken of het woon- en/of verblijfadres buitenland betreft. Bij meerdere adressen wordt het adres als volgt bepaald:
    1. Voorkeursadres
    2. Tijdelijk verblijfsadres
    3. Domicilieadres
    4. Correspondentieadres
    5. Verblijfsadres
- WW
  - Vanaf het jaar 2015 komen de cijfers export WW uitsluitend uit WWO, het registratiesysteem van de WW. Dit betekent dat de registratie van export WW gekoppeld is aan de betaling over deze periode. Het kan dus voorkomen dat de start van de export WW aan het eind van het jaar ligt, maar dat de betaling pas in het daarop volgende jaar plaats vindt. In dat geval zal deze export WW meetellen in het nieuwe jaar.
- AG
  - De registratie in het uitkeringsssysteem door de "buitenland-kantoren" (Breda, Heerlen, Amsterdam) is leidend; als hierin woonland is opgenomen, dan wordt dit gegeven gebruikt.
  - Is via registratie in het uitkeringsssysteem geen woonland te bepalen dan wordt uit de Polis administratie het in GBA geregistreerde woonland bij gezocht.
  - Tot slot wordt nog via de code Zorgverzekeringwet gekeken of het export naar Duitsland of België betreft.

Kasbasis

De hele rapportage is op kasbasis, dat wil zeggen betalingen en ontvangsten op het moment van vastlegging zijn bepalend voor het opnemen in de tabellen. De betalingen en ontvangsten hebben doorgaans betrekking op hetzelfde jaar, maar kunnen ook betrekking hebben op rechten over een afgelopen jaar of jaren.

Toelichting op de cijferkolommen:

1. Aantal personen in jaar

Het aantal verschillende personen die in het jaar een uitkering hebben gehad, dan wel waarvan UWV geld heeft ontvangen (terugvordering). De meting vindt plaats aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers. Elk persoon wordt slechts één keer geteld. Zo wordt bij de verhuizing van een klant, bijvoorbeeld van België naar Duitsland, de persoon geteld bij het ontvangende land, in dit voorbeeld Duitsland. Voor het verzendende land (België) telt de persoon niet mee. Het kan dus voorkomen dat bij een land voor 'aantal in jaar' het getal '0' staat vermeld, terwijl er wel bedragen en uitkeringsjaren kunnen staan ongelijk aan 0.

2. Aantal gevallen in jaar

Voor de ZW en de WAZO wordt het aantal gevalssituaties waarbij een uitkering heeft gehad bepaald. Hierbij wordt gekeken naar het aantal unieke combinaties BSN – Recht(identificatie) – Begindatum. Gevallen met 0 dagen uitkering worden hierbij uitgesloten, omdat het daarbij gaat om nabetalingen of terugvorderingen uit een eerdere periode.

3. Uitgekeerd bedrag

Het bedrag in euro's dat per saldo door UWV aan klanten in het land van toepassing in het hele jaar is betaald. Een eventueel minteken betekent dat per saldo meer is teruggevorderd, dan betaald.

4. Uitkeringsjaren

Het aantal uitkeringsjaren wordt bepaald door het totaal aan uitkeringsdagen te delen door het maximum aantal dagen (261) dat een klant een uitkering kan ontvangen in een jaar.

5. Aantal uitkeringen ultimo jaar

Het aantal personen aan het einde van het betreffende jaar. Dit wordt gemeten aan de hand van het aantal unieke BSN-nummers aan wie in december nog een betaling is gedaan.

Bij ZW en WAZO wordt het aantal uitkeringen ultimo jaar niet weergegeven. Dit is namelijk bij deze wetten geen relevant gegeven. Zo zou je bij de ZW bijvoorbeeld midden in een gripgolf aan het einde van het jaar een heel hoog aantal krijgen, net na een gripgolf een heel laag aantal.

Bij TW wordt deze kolom ook niet weergegeven. Een deel van de TW betreft de moederwet ZW. Opname van deze kolom zou dus een vertekend beeld opleveren.

Peilmaanden

Bij iedere klant is voor elke maand bepaald in welk land zij wonen. De uitgekeerde bedragen en de uitkeringsdagen zijn alleen voor de maanden dat de klant woont in een land toegerekend aan dat land.

Disclaimer

De rapportage is gebaseerd op vastlegging in de administratie en kan op onderdelen afwijken van de werkelijkheid. Zo worden bijvoorbeeld mensen die in werkelijkheid in het buitenland wonen, maar waarvan alle bij UWV bekende adressen in Nederland zijn, in deze rapportage niet meegenomen als export uitkeringen.

Export uitkeringen WAO, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	7.166	108.145.600	6.790	6.464
België	2.447	37.628.283	2.338	2.240
Bulgarije	32	530.056	28	31
Cyprus	5	123.893	5	5
Denemarken	36	358.310	33	32
Duitsland	1.850	23.929.609	1.744	1.643
Estland	2	38.208	2	2
Finland	15	145.839	14	14
Frankrijk	456	8.008.724	432	414
Griekenland	82	1.340.100	77	72
Hongarije	134	2.137.705	125	122
Ierland	39	640.655	37	35
Italië	133	2.113.031	124	117
Kroatië	76	1.118.779	71	65
Litouwen	5	108.724	5	5
Luxemburg	17	196.304	15	14
Malta	6	97.055	6	6
Oostenrijk	77	996.641	74	72
Polen	78	1.235.473	75	69
Portugal	254	3.861.850	234	226
Roemenië	29	407.923	27	27
Slovenië	3	65.663	3	3
Slowakije	5	55.681	4	3
Spanje	962	16.658.284	916	860
Tsjechië	35	573.850	32	30
Verenigd Koninkrijk	251	3.876.783	241	234
Zweden	137	1.898.177	129	123
EER (en Zwitserland)	142	1.537.963	134	130
IJsland	1	1.219	1	1
Liechtenstein	1	10.848	1	0
Noorwegen	77	737.190	71	67
Zwitserland	63	788.707	62	62
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	316	4.874.916	301	289
Aruba	73	1.168.221	68	67
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	12	172.123	10	10
Curaçao	22	390.823	22	22
Sint Maarten	2	27.262	2	2
onbekend	207	3.116.487	199	188

Export uitkeringen WAO, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
Verdragslanden	4.791	77.563.191	4.501	4.481
Argentinië	8	115.582	8	8
Australië	85	1.046.025	82	77
Belize	1	27.621	1	1
Bosnië en Herzegovina	128	1.901.604	123	120
Canada	60	798.593	56	53
Chili	29	511.398	27	26
Ecuador	3	40.670	3	2
Egypte	55	903.414	52	52
Filippijnen	63	1.235.630	60	59
Hongkong	3	56.061	3	3
India	7	90.696	6	6
Indonesië	83	1.524.239	78	79
Israël	17	333.133	16	16
Japan	4	60.291	4	4
Jordanië	3	45.230	3	3
Kaapverdië	25	385.638	24	23
Macedonië	17	280.191	15	15
Marokko	747	11.923.072	710	696
Monaco	1	17.278	1	1
Montenegro	1	22.443	2	1
Nieuw-Zeeland	35	506.924	35	35
Panama	4	122.491	4	4
Servië	90	1.333.282	83	75
Suriname	423	6.921.879	393	375
Thailand	162	3.116.893	151	147
Tunesië	42	730.528	40	39
Turkije	2.555	41.364.892	2.393	2.431
Uruguay	4	87.379	4	4
Verenigde Staten van Amerika	108	1.548.468	101	99
Zuid-Afrika	28	511.647	27	27

Export uitkeringen WAO, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
Niet verdragslanden	89	1.509.106	84	81
Albanië	1	17.236	1	1
Algerije	1	5.259	1	1
Andorra	1	17.816	1	1
Bolivia	1	8.388	1	1
Brazilië	37	674.766	36	35
China	2	48.494	2	2
Colombia	1	19.879	1	1
Costa Rica	8	124.957	7	7
Ethiopië	1	15.739	1	1
Frans Guyana	5	82.956	5	5
Gambia	7	135.698	7	6
Ghana	2	35.700	2	2
Guatemala	1	28.866	1	1
Guyana	1	12.123	1	0
Libanon	1	7.649	1	1
Maleisië	3	20.406	2	2
Mali	1	18.764	1	1
Mexico	2	36.326	2	2
Oekraïne	1	33.596	1	1
Pakistan	4	41.287	3	2
Puerto Rico	1	18.175	1	1
Singapore	1	9.160	1	1
Sri Lanka	2	47.601	2	2
Taiwan	1	17.191	1	1
Tanzania	1	5.841	1	1
Uganda	1	9.355	1	1
onbekend	1	15.878	1	1
Totaal	12.504	193.630.776	11.810	11.445

De export naar 89 personen in niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

De export naar 37 personen in Brazilië betreft uitkeringen van vóór juli 2012; vanaf juli 2012 is het niet meer mogelijk is WAO mee te nemen naar Brazilië. Om deze reden wordt Brazilië bij de niet-verdragslanden gepresenteerd.

Export uitkeringen WAZ, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	351	3.720.676	327	297
België	95	1.163.787	89	81
Bulgarije	1	15.136	1	1
Cyprus	2	22.200	2	2
Denemarken	7	37.325	7	6
Duitsland	92	882.759	82	75
Finland	2	2.627	2	2
Frankrijk	40	488.942	36	33
Griekenland	1	10.242	1	1
Hongarije	4	47.559	4	4
Ierland	3	40.357	3	3
Italië	12	103.149	10	7
Kroatië	2	16.381	2	2
Luxemburg	1	15.136	1	1
Malta	2	25.378	2	2
Oostenrijk	9	78.556	8	9
Polen	5	48.709	8	4
Portugal	13	87.896	11	10
Slowakije	1	5.651	1	1
Spanje	42	446.756	41	37
Tsjechië	4	29.796	4	4
Verenigd Koninkrijk	6	76.066	6	6
Zweden	7	76.269	6	6
EER (en Zwitserland)	11	65.531	10	10
Noorwegen	4	19.877	4	4
Zwitserland	7	45.654	6	6
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	13	139.097	12	11
Aruba	2	25.617	2	2
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1	4.238	1	1
Curaçao	2	20.787	2	2
onbekend	8	88.455	7	6

Export uitkeringen WAZ, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
Verdragslanden	98	1.010.250	89	84
Australië	14	40.133	14	11
Canada	8	57.647	7	6
Egypte	6	69.097	5	6
Indonesië	2	20.787	2	2
Israël	3	35.923	3	3
Marokko	9	121.180	8	8
Suriname	6	64.638	5	4
Thailand	15	159.380	13	11
Tunesië	1	15.136	1	1
Turkije	24	304.541	22	22
Uruguay	2	30.273	2	2
Verenigde Staten van Amerika	7	76.379	7	7
Zuid-Afrika	1	15.136	1	1
Niet verdragslanden	1	15.136	1	1
Singapore	1	15.136	1	1
Totaal	474	4.950.690	440	403

De export van WAZ-uitkeringen naar personen in niet-verdragslanden vindt plaats op grond van de pardonregeling BEU, dan wel op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (b.v. ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie).

Export uitkeringen Wajong, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	176	2.536.891	173	172
België	38	547.814	37	38
Denemarken	1	17.153	1	1
Duitsland	37	513.473	38	37
Finland	1	15.136	1	1
Frankrijk	21	307.365	21	21
Griekenland	1	12.788	1	0
Hongarije	3	45.409	3	3
Ierland	1	15.136	1	1
Italië	9	129.182	8	8
Kroatië	1	15.136	1	1
Luxemburg	1	20.180	1	1
Malta	1	15.136	1	1
Oostenrijk	2	30.273	2	2
Portugal	5	75.440	5	5
Spanje	35	518.995	34	33
Verenigd Koninkrijk	12	169.681	12	12
Zweden	7	88.593	7	7
EER (en Zwitserland)	3	22.442	2	2
Noorwegen	1	16.226	1	1
Zwitserland	2	6.217	1	1
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	15	232.092	15	15
Aruba	5	73.669	5	5
Curaçao	1	17.153	1	1
onbekend	9	141.270	9	9

Export uitkeringen Wajong, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
Overig	130	1.898.560	124	122
Australië	7	85.128	7	6
Bosnië en Herzegovina	2	30.273	2	2
Brazilië	1	7.044	1	1
Canada	2	15.199	2	2
Colombia	1	15.136	1	1
Dominicaanse Republiek	1	15.136	1	1
Egypte	1	15.136	1	1
Filippijnen	2	31.386	2	2
Indonesië	2	30.273	2	2
Irak	1	20.180	1	1
Israël	4	65.901	5	4
Marokko	11	176.256	11	10
Nieuw-Zeeland	4	54.675	4	3
Pakistan	1	15.136	1	1
Paraguay	1	15.136	1	1
Servië	4	61.508	3	4
Suriname	17	255.422	16	17
Thailand	6	78.969	6	6
Turkije	58	850.303	55	53
Verenigde Arabische Emiraten	1	14.953	1	1
Verenigde Staten van Amerika	2	30.273	2	2
Zuid-Afrika	1	15.136	1	1
Totaal	324	4.689.985	313	311

Bij de Wajong kan de export alleen naar nationaal recht plaatsvinden: via de hardheidsclausule of het overgangsrecht AAW. Dit verklaart de export Wajong naar zowel Europa als de overige landen.

Export uitkeringen IVA, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	3.675	41.906.652	3.419	3.255
België	748	14.249.049	754	689
Bulgarije	9	223.161	8	9
Denemarken	17	141.332	19	15
Duitsland	1.971	14.554.960	1.759	1.718
Finland	14	81.456	14	13
Frankrijk	66	1.394.771	64	55
Griekenland	12	184.487	11	11
Hongarije	57	1.049.235	51	49
Ierland	7	190.983	8	5
Italië	21	409.002	19	21
Kroatië	19	242.253	16	16
Letland	0	227	1	0
Litouwen	7	58.329	7	6
Luxemburg	11	152.738	13	9
Malta	3	73.613	3	3
Oostenrijk	52	261.269	47	41
Polen	282	2.515.734	283	260
Portugal	75	829.304	67	65
Roemenië	9	169.633	10	9
Slovenië	1	7.980	1	1
Slowakije	12	121.808	9	8
Spanje	201	3.494.208	174	178
Tsjechië	22	303.531	20	19
Verenigd Koninkrijk	33	716.390	27	30
Zweden	26	481.200	33	25
EER (en Zwitserland)	65	952.353	77	57
Noorwegen	35	500.985	39	32
Zwitserland	30	451.368	38	25
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	21	351.816	18	20
Aruba	3	44.231	2	3
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1	3.028	0	1
Curaçao	2	41.291	2	2
onbekend	15	263.265	15	14

Export uitkeringen IVA, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
Verdragslanden	637	12.693.303	548	608
Argentinië	2	14.948	1	1
Australië	33	211.086	33	29
Bosnië en Herzegovina	30	609.167	26	29
Canada	4	26.686	4	4
Ecuador	1	38.324	1	1
Egypte	5	57.734	3	3
Filippijnen	8	152.831	7	7
Hongkong	1	7.164	1	0
India	2	43.811	1	1
Indonesië	6	96.359	5	6
Israël	1	5.125	1	1
Japan	2	17.329	1	2
Jordanië	3	85.232	3	3
Kaapverdië	4	97.439	4	4
Marokko	45	798.174	36	45
Montenegro	0	16.826	1	0
Nieuw-Zeeland	2	63.237	2	2
Servië	8	120.368	5	7
Suriname	50	1.022.761	42	45
Thailand	32	765.174	28	29
Tunesië	8	119.328	8	8
Turkije	372	7.814.656	319	364
Uruguay	1	16.034	1	1
Verenigde Staten van Amerika	14	420.397	12	13
Zuid-Afrika	3	73.112	3	3
Niet verdragslanden	3	63.781	3	3
Brazilië	1	12.325	1	1
Costa Rica	1	26.371	1	1
Mauritanië	1	25.085	1	1
Totaal	4.401	55.967.904	4.064	3.943

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een IVA-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WGA, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	4.349	37.773.022	4.454	3.550
België	904	9.690.904	987	727
Bulgarije	15	244.676	17	15
Cyprus	1	10.898	0	0
Denemarken	17	174.380	18	16
Duitsland	2.132	13.767.369	2.121	1.695
Estland	1	33.798	2	1
Finland	7	31.935	6	5
Frankrijk	108	1.386.475	113	93
Griekenland	28	396.483	28	27
Hongarije	52	606.685	55	50
Ierland	16	273.911	20	15
Italië	18	325.158	18	15
Kroatië	17	259.707	17	16
Letland	4	48.492	5	4
Litouwen	5	54.378	9	5
Luxemburg	11	78.497	9	9
Malta	1	7.064	1	1
Oostenrijk	70	616.876	67	55
Polen	392	3.154.426	387	327
Portugal	74	663.267	76	64
Roemenië	12	131.924	12	11
Slovenië	2	7.921	3	2
Slowakije	21	106.475	16	18
Spanje	269	3.513.836	291	234
Tsjechië	23	164.527	27	21
Verenigd Koninkrijk	100	1.314.596	97	82
Zweden	49	708.365	52	42
EER (en Zwitserland)	96	1.154.830	116	80
Liechtenstein	1	17.669	3	1
Noorwegen	54	730.860	68	43
Zwitserland	41	406.302	45	36
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	51	660.111	60	45
Aruba	14	221.456	18	13
Curaçao	9	150.658	8	7
Sint Maarten	1	3.166	0	1
onbekend	27	284.832	34	24

Export uitkeringen WGA, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
Verdragslanden	1.274	19.381.201	1.369	1.169
Argentinië	2	18.027	2	1
Australië	18	166.989	18	13
Bosnië en Herzegovina	72	1.295.243	82	71
Canada	15	224.382	17	13
Chili	5	84.591	5	5
Egypte	6	89.635	7	6
Filippijnen	15	307.575	16	14
Hongkong	1	16.323	2	1
India	1	11.931	2	1
Indonesië	14	186.414	14	12
Israël	8	121.069	8	7
Japan	3	64.307	4	2
Kaapverdië	5	42.299	5	5
Macedonië	9	137.066	10	9
Marokko	111	1.566.886	127	99
Nieuw-Zeeland	1	26.239	1	1
Servië	19	346.545	21	19
Suriname	111	1.755.128	124	99
Thailand	28	395.456	28	23
Tunesië	12	164.920	10	10
Turkije	773	11.732.091	817	716
Uruguay	1	6.643	1	1
Verenigde Staten van Amerika	35	484.310	40	33
Zuid-Afrika	8	110.679	7	7
Zuid-Korea	1	26.453	1	1
Niet verdragslanden	5	49.602	4	4
Dominicaanse Republiek	2	23.661	1	2
Frans Guyana	1	-4.513	1	0
Gambia	1	14.356	1	1
Puerto Rico	1	15.633	1	1
Rusland	0	466	1	0
Totaal	5.775	59.018.767	6.004	4.848

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een WGA-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen ZW, 2017

	Aantal personen in jaar	Aantal gevallen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren
EU	3.398	3.828	16.080.881	909
België	760	928	4.157.634	209
Bulgarije	7	7	15.479	1
Denemarken	1	1	25.170	1
Duitsland	1.334	1.549	6.344.163	354
Finland	1	1	3.720	0
Frankrijk	6	6	50.875	2
Griekenland	1	1	1.172	0
Hongarije	36	40	139.572	8
Ierland	3	3	39.274	1
Italië	2	2	15.461	1
Kroatië	1	1	31.491	1
Letland	5	5	15.191	1
Litouwen	10	10	27.837	2
Luxemburg	1	1	12.387	0
Oostenrijk	4	4	44.048	1
Polen	1.089	1.131	4.384.773	286
Portugal	15	16	147.913	7
Roemenië	24	24	92.346	5
Slovenië	2	2	17.383	1
Slowakije	35	35	137.928	9
Spanje	23	23	136.931	8
Tsjechië	13	13	94.123	4
Verenigd Koninkrijk	20	20	77.614	4
Zweden	5	5	68.396	2
EER (en Zwitserland)	4	4	13.039	1
Noorwegen	2	2	11.303	1
Zwitserland	2	2	1.736	0
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	9	10	49.854	4
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	2	2	7.897	0
Curaçao	6	7	42.303	3
Sint Maarten	1	1	-346	0

Export uitkeringen ZW, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Aantal gevallen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkeringsjaren
Verdragslanden	26	26	238.212	11
Argentinië	1	1	1.857	0
Australië	1	1	3.008	0
Israël	1	1	11.379	0
Macedonië	1	1	14.327	0
Marokko	3	3	13.014	1
Montenegro	1	1	8.893	0
Suriname	3	3	34.691	1
Thailand	2	2	17.294	1
Turkije	11	11	94.599	5
Zuid-Afrika	2	2	39.150	1
Niet verdragslanden	4	4	7.547	0
Afghanistan	1	1	208	0
Iran	1	1	4.793	0
Verenigde Staten van Amerika	2	2	2.547	0
Totaal	3.441	3.872	16.389.534	924

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een ZW-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WAZO, 2017

	Aantal personen in jaar	Aantal gevallen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkeringsjaren
EU	1.539	1.571	10.506.981	380
België	679	695	5.455.900	170
Denemarken	1	1	10.320	0
Duitsland	584	599	3.668.225	144
Frankrijk	7	7	43.631	1
Griekenland	1	1	6.250	0
Hongarije	2	2	26.296	1
Ierland	1	1	5.762	0
Italië	2	2	17.541	0
Letland	2	2	13.223	1
Litouwen	2	2	6.985	0
Oostenrijk	1	1	16.608	0
Polen	235	235	1.080.175	57
Portugal	2	2	23.157	1
Roemenië	5	5	19.871	1
Slowakije	4	4	11.201	1
Spanje	2	2	10.051	1
Tsjechië	5	5	41.155	1
Verenigd Koninkrijk	3	3	41.317	1
Zweden	1	2	9.315	0
EER (en Zwitserland)	3	3	25.724	1
Zwitserland	3	3	25.724	1
Koninkrijk der Nederlanden buiten				
Europa en Caribisch Nederland	2	2	15.417	1
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1	1	7.326	0
Curaçao	1	1	8.091	0
Verdragslanden	3	3	10.687	1
Australië	1	1	739	0
Turkije	2	2	9.949	0
Niet verdragslanden	7	7	88.803	2
Costa Rica	1	1	14.022	0
Verenigde Staten van Amerika	6	6	74.781	1
Totaal	1.554	1.586	10.647.612	384

Op grond van het verrichten van werkzaamheden in het algemeen belang (bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers of werken bij een volkenrechtelijke organisatie) is export van een WAZO-uitkering ook mogelijk naar niet verdragslanden.

Export uitkeringen WW, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkerings-jaren	Aantal personen ultimo jaar
EU	3.760	9.468.628	594	640
België	58	169.766	10	10
Bulgarije	5	17.642	1	1
Denemarken	2	6.425	0	0
Duitsland	81	292.304	14	13
Estland	1	1.983	0	0
Finland	2	4.346	0	0
Frankrijk	50	199.379	9	9
Griekenland	9	13.662	1	2
Hongarije	16	56.794	4	2
Ierland	5	26.113	1	2
Italië	25	129.625	5	3
Kroatië	1	9.831	0	0
Letland	11	22.701	1	4
Litouwen	9	22.291	1	0
Luxemburg	3	16.147	1	1
Malta	1	815	0	0
Oostenrijk	8	33.753	2	1
Polen	3.166	7.318.262	492	536
Portugal	26	110.770	5	2
Roemenië	28	67.559	4	10
Slowakije	43	95.802	6	11
Spanje	109	423.360	18	19
Tsjechië	24	89.406	5	2
Verenigd Koninkrijk	48	229.108	9	5
Zweden	29	110.783	5	7
EER (en Zwitserland)	14	69.124	3	1
Noorwegen	3	20.940	1	0
Zwitserland	11	48.184	2	1
Totaal	3.774	9.537.751	596	641

Op grond van Verordening (EU) 883/2004 is het mogelijk om met behoud van uitkering WW gedurende maximaal 3 maanden werk te zoeken in een andere lidstaat van de EU/EER.

Export uitkeringen TW, 2017

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkeringsjaren
EU	327	328.556	90
België	68	71.219	16
Bulgarije	1	13	0
Denemarken	1	783	0
Duitsland	72	81.157	26
Estland	1	4.133	1
Frankrijk	10	10.242	2
Griekenland	5	244	0
Hongarije	7	9.066	2
Italië	1	181	0
Kroatië	18	86.123	15
Luxemburg	1	-2.211	-1
Oostenrijk	5	6.131	3
Polen	63	20.759	8
Portugal	13	10.101	2
Roemenië	3	1.669	1
Slowakije	0	273	0
Spanje	36	4.984	9
Tsjechië	1	463	0
Verenigd Koninkrijk	16	14.090	4
Zweden	5	9.134	1
EER (en Zwitserland)	3	7.743	1
Noorwegen	2	7.670	1
Zwitserland	1	73	0
Koninkrijk der Nederlanden buiten			
Europa en Caribisch Nederland	17	19.330	2
Aruba	3	-1.956	-2
Bonaire, Sint Eustatius en Saba	2	1.361	0
Curaçao	8	6.662	3
onbekend	4	13.263	2

Export uitkeringen TW, 2017 (vervolg)

	Aantal personen in jaar	Uitgekeerd bedrag	Uitkeringsjaren
Verdragslanden	438	1.940.653	400
Bosnië en Herzegovina	18	61.685	16
Canada	7	30.054	4
Israël	1	3.576	1
Kaapverdië	7	72.848	7
Marokko	366	1.644.087	343
Montenegro	2	42.263	10
Servië	15	16.510	3
Tunesië	8	26.951	5
Verenigde Staten van Amerika	14	42.679	10
Niet verdragslanden	323	1.290.635	203
Argentinië	1	613	0
Australië	3	955	0
Chili	3	19.610	2
Dominicaanse Republiek	1	1.127	0
Egypte	2	71	0
Indonesië	1	1.570	0
Macedonië	1	992	0
Suriname	16	-4.165	3
Thailand	5	2.969	0
Turkije	290	1.266.893	196
Totaal	1.108	3.586.916	697

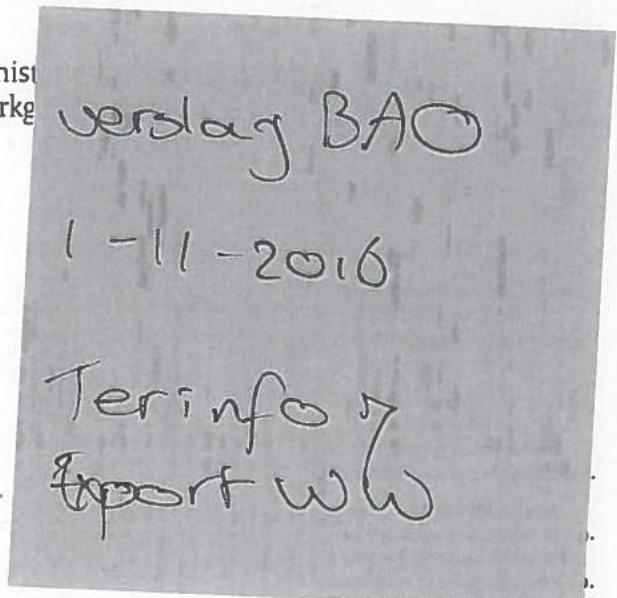
- Export TW naar Polen betreft TW naast WW uitkering. Hier zien wij dat relatief korte WW uitkeringen met terugwerkende kracht worden uitbetaald inclusief TW. Daarbij is er sprake van een Nederlands adres ten tijde van het recht op uitkering, maar wordt de betaling op een moment verricht waarop betrokkenen al vertrokken is naar Polen.
- Export naar België en Duitsland kan nog voorkomen op basis van onderstaande uitzondering:
  - o Export van een toeslag op grond van de Toeslagenwet (TW) naar de EU/EER-landen is vanaf 5 mei 2005 in principe niet meer mogelijk.
  - o Om export van TW binnen de **EU/EER-landen** en naar **Zwitserland** stop te zetten is TW op bijlage II bis van V 1408/71 geplaatst.
  - o Vanaf 1 mei 2010 vervangt Verordening 883/04 de Verordening 1408/71. De Toeslagenwet is op Bijlage X bij Verordening 883/07 geplaatst. Hierdoor blijft het exportverbod TW gewaarborgd.
  - o **Uitzondering**
Als iemand op 31 mei 1992 een lopend recht op TW had geldt een uitzondering binnen de EU/EER en Zwitserland. Deze persoon kan op basis van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 16 mei 2011 een aanvraag TW doen dan wel een bestaande TW exporteren naar een EU-land. Deze persoon heeft recht op TW met maximaal 1 jaar terugwerkende kracht vanaf datum nieuwe aanvraag.
- Ook zien wij dat bij de beoordeelde TW export gevallen naar België en Duitsland vaak weer sprake is van een Nederlands woon of verblijfadres, waardoor het recht op TW weer herleeft.

Minist
Werkg

verslag

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Omschrijving
Datum en tijdstip overleg
Aanwezig

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
UWV: Fred Paling (lid RvB), **10.2e** (hSBK), **10.
2e** (SBK).
SZW: Bernard ter Haar (DG SZ&I), Hans Ton (hWR/ZA),
10.2e (WR/W, verslag).

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Auteur
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

ander onderwerp

ander onderwerp

Fout! Onbekende naam voor
documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam voor
documenteigenschap.

Fout! Onbekende naam voor
documenteigenschap.
**Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Fout! Onbekende naam voor
documenteigenschap.
**Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Ter informatie

7. Export WW

SZW en UWV bevestigen de gemaakte afspraken: instemmen met start maatregelen per 1 december 2016 **ander onderwerp**

SZW stelt dat het blij is dat dit thema verder wordt uitgezocht. SZW en UWV zullen parallel aan het onderzoek gezamenlijk verder nadenken of verdere wijzigingen in de regeling noodzakelijk zijn.

ander onderwerp

10.2e

Van: Roscam Abbing, M.A.
Verzonden: vrijdag 21 oktober 2016 17:24
Aan: 10.2e
Onderwerp: RE: Export WW

Volgens mij heb ik idd ingestemd met per 1 december. Jullie hadden in het overleg ook een goed argument waarom t niet eerder kon (**ander onderwerp**). Wel heb ik gezegd dat Lodewijk hier op drukt, dus dat ik m wel wil kunnen uitleggen waarom t niet eerder kan. Ik dacht dat jullie dat op papier zouden zetten. Van mij hoeft t niet op de agenda BAO.

Groet,
mark

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2e @uwv.nl.suwi]
Verzonden: vrijdag 21 oktober 2016 15:02
Aan: Roscam Abbing, M.A.
Onderwerp: Export WW

Dag Mark,

Afgelopen maandag hadden we gezamenlijk MT. Aan het einde van het overleg is gesproken over de export WW. Het beeld dat ik en mijn collega MT-leden hebben overgehouden van de afspraken over de export WW is dat jij akkoord bent gegaan met de start van de pilot per 1 december (UWV kan niet eerder starten)**ander onderwerp**. Deze afspraak zouden we ter informatie agenderen op het BAO.

Dit is niet zo opgenomen in het conceptverslag waardoor de SZW-collega's nu een annotatie voor het BAO met UWV willen voorbereiden waar de export WW een bespreekpunt is.

Wat is jou beeld van de afspraak in het gezamenlijk MT?

Groet,

10.2e

Van: 10.2e
Aan: 10.2e

Ton. H.

Cc: 10.2e

Onderwerp: FW: Export-WW in Vragenuur; Voldoende steun voor VSO vanmiddag
Datum: dinsdag 26 maart 2019 16:48:48
Bijlagen: [Vragenuur 26 maart 2019 export WW.docx](#)

Beste mensen,
Bijgaand ter info.
Hartelijke groet,
10.2e

Van: 10.2e [@uwv.nl](#)>
Verzonden: dinsdag 26 maart 2019 16:22
Aan: Paling, Fred (A.) 10.2e [@uwv.nl](#)>; Weelden, Guus van (G.B.F.)
10.2e [@uwv.nl](#)>; Lazeroms, Jose (J.P.M.) 10.2e [@uwv.nl](#)>; Rovers, Michel
(M.) 10.2e [@uwv.nl](#)>; Stempvoort, Peter van (P.A.) 10.2e [@uwv.nl](#)>;
Lindenburg, Peter (P.L.) 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e
10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>;
10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>;
10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; Icke, Remco (R.)
10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>;
10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>;
10.2e [@uwv.nl](#)>; 10.2e [@uwv.nl](#)>;

Onderwerp: Export-WW in Vragenuur; Voldoende steun voor VSO vanmiddag
Beste collega,

Zojuist stelde VVD-Kamerlid Wiersma tijdens het wekelijkse Vragenuur mondelinge vragen aan minister Koolmees over de op handen zijnde wijziging in Europese regelgeving op het gebied van WW.

Wiersma – en met hem vrijwel de gehele Kamer, zo bleek – is faliekant tegen de verruiming van de exporteerbaarheid van de WW, vreest een toename van ‘uitkeringstoerisme’ en vroeg de minister wat hij heeft gedaan om de wetgeving tegen te houden en waarom de noodremprocedure (artikel 48 van het Europees Verdrag) niet in gang wordt gezet. Ten slotte doet hij enkele suggesties om ‘de minister te helpen’ het probleem van uitkeringstoerisme verder aan te pakken.

De minister antwoordt dat hij het eens is met de Kamer dat het om een onwenselijke wijziging gaat. Hij geeft aan dat er uitvoerig is gelobbyd om het voorstel van tafel te krijgen, maar dat er simpelweg te veel landen voor zijn om het voorstel tegen te houden. Over het niet starten van de ‘noodremprocedure’ stelt hij dat dit 1) een niet-proportioneel middel is voor deze maatregel (te zwaar); 2) uiteindelijk geen verschil zal maken, omdat de standpunten in de lidstaten ten aanzien van dit voorstel niet wijzigen en 3) dit de belangen en onderhandelingspositie van Nederland op andere dossiers kan schaden.

Desgevraagd door VVD-Kamerlid Nijkerken-De Haan geeft de minister aan nog te zullen reageren op de voorstellen van Wiersma.

Tijdens de Regeling van Werkzaamheden dient PVV-Kamerlid De Jong een voorstel in om vandaag nog een debat inclusief moties te houden over dit onderwerp. Daar is voldoende steun

voor. Het debat (een VSO, waarbij ook moties ingediend kunnen worden, op uitdrukkelijke wens van de Kamerleden) wordt later vanmiddag gehouden.

In de bijlage vind je een verslag van het Vragenuur en van de Regeling van Werkzaamheden.
Met vriendelijke groet,

10.2e

Adviseur Public Affairs

UWV | Bestuurszaken | Concerncommunicatie
La Guardiaweg 94-114 Amsterdam

E 10.2e   [@uwv.nl](#) T 06 10.2e

Van: 10.2e

Verzonden: dinsdag 26 maart 2019 13:44

Aan: Rovers, Michel (M.) 10.2e   [@uwv.nl](#); 10.2e   [@uwv.nl](#);
10.2e   [@uwv.nl](#); 10.2e   [@uwv.nl](#); 10.2e
10.2e   [@uwv.nl](#); 10.2e   [@uwv.nl](#); Icke, Remco (R.)
10.2e   [@uwv.nl](#); 10.2e   [@uwv.nl](#)

Onderwerp: Mondelinge vragen Export-WW in Vragenuur

Beste collega's,

VVD-Kamerlid Wiersma stelt vandaag mondelinge vragen aan minister Koolmees over export-WW. Dit doet hij naar aanleiding van een opiniestuk ('WW-uitkering na één maand voor arbeidsmigranten? Een mythe!') van Eurocommissaris Thyssen in het Financiële Dagblad van afgelopen zaterdag over dit onderwerp. We volgen het vragenuur en sturen na afloop een kort verslag rond.

Zie de bijlage voor het artikel in FD.

Met vriendelijke groet,

10.2e

Adviseur Public Affairs

UWV | Bestuurszaken | Concerncommunicatie
La Guardiaweg 94-114 Amsterdam

E 10.2e   [@uwv.nl](#) T 06 10.2e

Vragenuur 26 maart 2019

Export-WW

Kamervragen Wiersma naar aanleiding van artikel in FD van Eurocommissaris Thyssen:

WW-uitkering na één maand voor arbeidsmigranten? Een mythe!

Wiersma:

We worden keer op keer opgeschrikt door uitkeringen die misbruikt worden, voor vakantie in het buitenland. In slechts 1% van de gevallen wordt werk gevonden in het buitenland. Onze uitkeringen zijn bedoeld voor als je hier hard werkt. Niet na amper werken ‘mooi weglopen’ met een Nederlandse WW. We moeten ons stelsel beschermen en niet in de uitverkoop zetten.

De nieuwe Europese regels gaan uitkeringstoerisme alleen maar gemakkelijker maken. De minister heeft deze regels echt wel zien aankomen. De hebben gevraagd: trek samen op met andere landen om dit voorstel tegen te houden. Welke inspanningen heeft de minister gedaan? We hebben er te weinig over gehoord.

Dan over de door de minister genoemde noodremprocedure. Minister zegt dat dit een kansloze route is. Dat wil de VVD dus ook niet, als het bij voorbaat al bestempeld wordt als kansloos. Minister zegt het altijd eens te zijn met de VVD, maar we zien weinig resultaat. Wat is de reactie van de minister?

Minister Koolmees:

Gisteravond heb ik Kamer een brief gestuurd hierover. Eens met algemene lijn dat rechtvaardigheidsgevoel wordt getart: daarom is het Nederlandse kabinet al sinds 2016 tegen dit voorstel, ook in Europa. Er zitten goede onderdelen in dit voorstel (info-uitwisseling, tegen uitbuiting etc.); het punt waar Nederland tegen is, is het punt van exporteren van de uitkering naar een land waar het welvaartsniveau lager is. Het kabinet is hier tegen.

Morgen wordt in Brussel gestemd door de ambassadeurs over dit voorstel. We hebben het voorstel inderdaad zien aankomen. Kabinet heeft hier al in de zomer van 2018 de Kamer hierover geïnformeerd. We hebben hard gelobbyd voor een ander resultaat. Ik vind het niet netjes om te openbaren met wie ik allemaal heb gesproken. In hoofdlijnen: ambtelijk in Brussel, zelf gesproken met Nederlandse Europarlementariërs (allemaal tegen gestemd); papers uitgebracht en met EP gedeeld. Vrijdag 15 maart Raad van Ministers: foto verschenen met onder meer Duitsland, Oostenrijk, Luxemburg, allemaal landen die tegen dit voorstel zijn. Meerderheid van lidstaten is echter voor. Gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming is echter een feit. We hebben er alles aan gedaan.

Noodremprocedure (artikel 48): gisteren een brief gestuurd over dit onderwerp. Dit is geen proportionele maatregel voor dit onderwerp. De procedure verandert de situatie ook niet, lidstaten blijven bij hun standpunt. Daarnaast zou het de onderhandelingspositie van Nederland op andere terreinen ook verslechtern. Daarom zetten we dit nu niet in.

Wiersma:

Mooi dat de minister op een foto is geweest, maar wat heeft de minister nu echt gedaan? Wat gaat dit parlement nu doen? Welke keuzes gaat de minister nu maken? Ik ga de minister helpen, want ik

denk dat dit nodig is. Bijvoorbeeld: onderscheid maken in premie, of verschillende hoogten in WW (initieel laag, daarna hoger, als je bereid bent hier te werken). ‘Woonland-factor’ toepassen. Nieuwsuur berichtte dat er vrijwel geen signalen vanuit Polen zijn gekomen en dat UWV geen uitkeringen heeft gekort. Hoe kan dat waar zijn? Kan de minister hier op in gaan?

Minister Koolmees

Keer op keer heeft VVD gewaarschuwd, keer op keer heb ik gezegd wat ik doe. Ik trek samen op met een club lidstaten. Dat laat onverlet dat er een meerderheid van lidstaten is die een ander standpunt heeft. Ik vind het voorstel vervelend en slecht. Maar Wiersma kan ons niet verwijten stil te hebben gezeten.

Twee richtingen voor vervolg:

- Nederland: handhaving, monitoren van export. Kijken wat we zelf, binnen onze regelgeving kunnen doen.
- Europees niveau: proberen om regels weer aangepast te krijgen. Eén goed voorbeeld waarbij dit gelukt is, mede op basis van dezelfde gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming: indexatie van kinderbijslag op welvaartsniveau aangepast.

De Jong

Wat tart rechtvaardigheidsgevoel? Minister doet net alsof hij er alles aan doet, maar Poolse arbeidsmigranten gaan lachend op vakantie in eigen land.

Vraag: stel de noodremprocedure nu gelijk in. Anders vraag ik gelijk debat aan, bij de regeling van werkzaamheden.

Minister Koolmees

De noordremprocedure is niet een proportioneel middel, schaadt ook onze onderhandelingspositie. Moeten dit ook breder bekijken. Heel onverstandig om middel in te zetten.

Jasper van Dijk

Stel, je laat iemand kiezen tussen loon van €600 of uitkering van €1100 per maand. Dat is precies wat deze export-WW bereikt. Minister moet nu de noodremprocedure in gang zetten, anders regelt de Kamer het zelf.

Minister Koolmees

Effecten van maatregel zijn niet zo groot dat we noodremprocedure in zullen stellen. Daarnaast: dan moeten Europese regeringsleiders beslissen en daar liggen verhoudingen hetzelfde. Ik vind hetzelfde: dit is een slechte regel, maar we hebben nu eenmaal te maken met een gekwalificeerde meerderheid die voor is.

Van Brenk

Ik wil in gaan op de rol van werkgevers. Als Polen aan het werk zijn, dan krijgen ze gewoon salaris. Maar als de baan ophoudt, dan vaak ook gevolgen voor huisvesting. Ik mis gewoon in de brief de rol van werkgevers, die lasten afwentelen op de belastingbetaler.

Minister Koolmees

Eens met mevrouw Van Brenk. Ik ben bezig met UWV om meer inzicht te krijgen in verwijtbare werkloosheid. Dat probleem pakken we aan.

Eppo Bruins

Werkgevers hebben een rol. Welke instrumenten heeft de minister in handen om de kosten niet te laten afgewentelen op de belastingbetaler?

Minister Koolmees

Kans is groot dat deze maatregel door gaat. Vervolgens is het zaak om werkhervergingskans te vergroten, ook in Polen. Bijvoorbeeld: samenwerking ministerie SZW en Pools ministerie SZW.

Heerma

Twee punten moet de minister duidelijker zijn. Hij zegt dat de lobby nog bezig is; is de inzet ook op Engeland en Frankrijk gezet? Dan krijg je mogelijk een blokkerende minderheid. Daarnaast: kijken naar andere mogelijkheden, bijvoorbeeld verschillende hoogte in WW, premies etc.

Minister Koolmees

Frankrijk is voor deze maatregel. VK speelt helaas geen rol. Kans van slagen om nog te blokkeren is niet groot.

Suggesties om verder te kijken: zijn we zeker mee bezig en die suggesties nemen we mee.

Van Weyenberg

Slecht plan, ook alle EP'ers zijn tegen. Speelt de minister-president ook een rol in de lobby?

Minister Koolmees

Ik vind het niet kies om in detail te treden over de lobby, over wie we spreken. Dit proces speelt zich in vertrouwen af. Dit geschieft via verschillende kanalen. Kans dat we het kunnen blokkeren is echt klein, zo eerlijk wil ik wel zijn.

Gijs van Dijk

Het is inderdaad een slecht plan. Ik wil me vooral richten op kwalijke tussenhandel die aan het ontstaan is. Ik reken de arbeidsmigrant dat niet aan, maar ik wil graag de kans op fraude verkleinen, via de malafide tussenbureaus.

Minister Koolmees

We brengen nu in het kader van de WW-fraude de malafide tussenbureaus in kaart. Handhaving is ook daar op gericht. Bonafide van malafide onderscheiden.

Stoffer

Hier zie je dat EU een superstaat aan het worden is. Stel nu dat het door gaat: is het mogelijk om dit niet uit te voeren?

Minister Koolmees

Verbaas me over deze vraag van de SGP: voer de wetten en regels niet uit? De Kamer kan niet van mij verwachten dat ik tegen de wet ga handelen. Ik ben het hartgrondig oneens met deze regeling, dat wel.

Nijkerken-De Haan

Minister niet gehoord over de voorstellen van collega Wiersma. Mijn vraag: is hij bereid om hier inhoudelijk, schriftelijk op te reageren?

Minister Koolmees

Ja, dat ga ik doen. Dan gaat het bijvoorbeeld om handhaving binnen WW zelf.

Regeling van werkzaamheden

De Jong (PVV):

Zojuist dit onderwerp besproken tijdens Vragenuur, om de noodremprocedure in gang te zetten.

Ik wil vandaag nog een debat voeren en een motie indienen: Kameruitspraak om noodremprocedure in te zetten. Kan een kort debat zijn, maar er moeten moties ingediend kunnen worden.

Jasper van Dijk (SP): voor. Vandaag nog, met mogelijkheid tot stemmingen.

Gijs van Dijk (PvdA): Kort debat, maar kan ook voortgezet schriftelijk overleg (VSO) zijn. Deze middag te houden, in verband met morgen als uiterste deadline.

Stoffer (SGP): Steun.

Heerma (CDA): Debat vandaag, kan ook VSO. Moeten moties en stemmingen kunnen indienen.

Van Brenk (50PLUS): Steun.

Van Weyenberg (D66): steun

Wiersma (VVD): Steun voor lijn Gijs van Dijk.

Smeulders (GroenLinks): VSO lijkt me prima.

Kuzu (DENK): VSO is prima.

Voorzitter: Meneer De Jong, u heeft een meerderheid. Aansluitend op debat wetsvoorstel Snels c.s. 'vaste beloning' etc., daarna voeren we het debat over dit onderwerp.